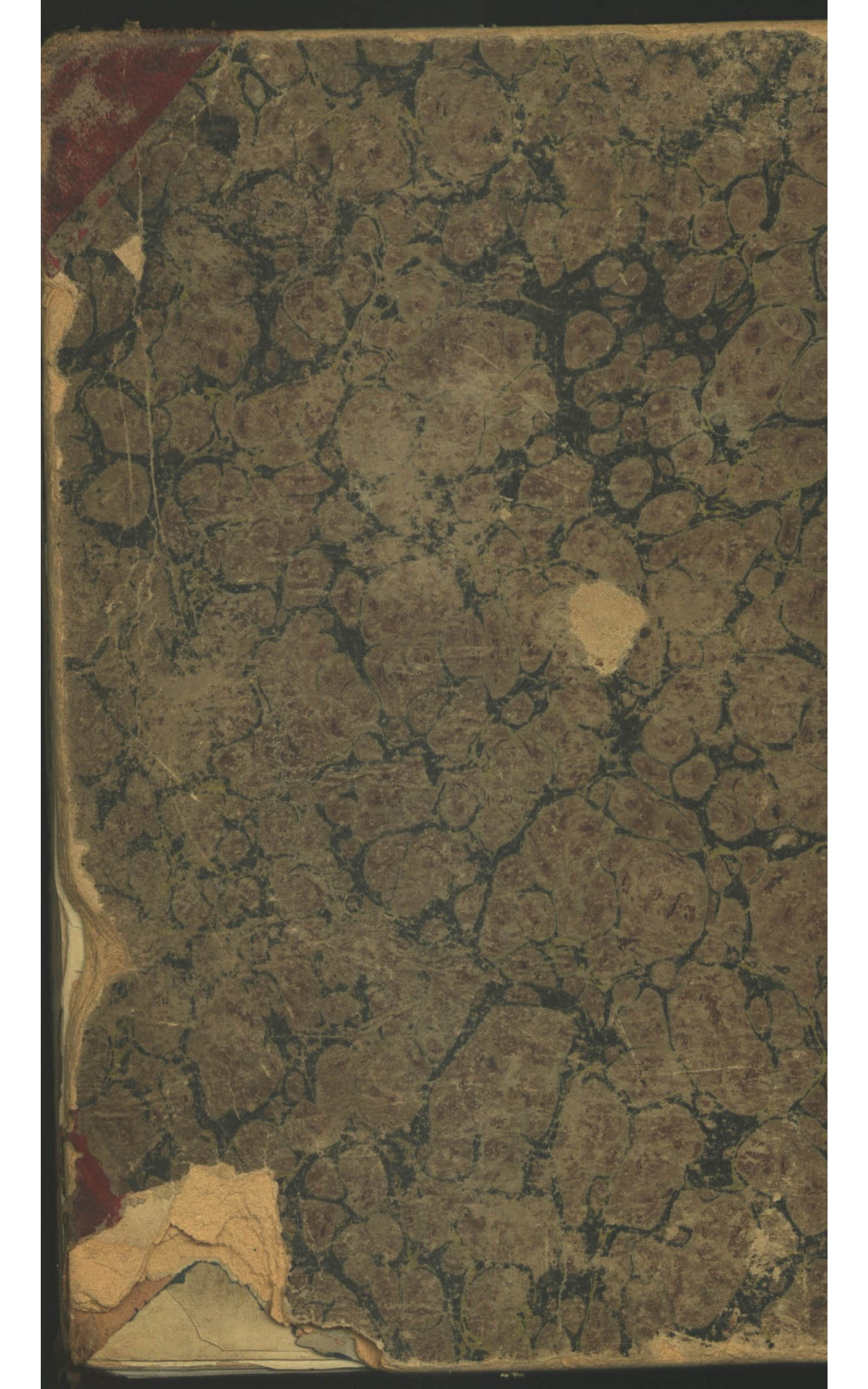

۵۰۷ کریم‌زاده
مجلس شورای اسلامی

ربیع الثانی ۱۳۰۶ [illegible]

در تاریخ پنجشنبه بدر شهر ربیع الثانی ۱۳۰۷ نوشته میشود چند روز است فخرالملک و معیرالممالک و محمد ابراهیم خان [illegible]

کاشی را از نوکری ایران و مواجب و لقب و غیره معزول و اخراج نموده از تقصیرات آنکه بردن [illegible] و اشاره در [illegible]

رهای [illegible] در فرنگستان [illegible] ناظم الدوله رئیس ملکم خان نیز از ایلچی گری لندن و نوکری ایران و مواجب معزول و [illegible]

معین الوزاره در قنسول گری تفلیس [illegible] داشت بجای او خواهد رفت روز شنبه ربیع الثانی ۱۳۰۷

امروز [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] روز سه شنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۳۰۷ میرزا [illegible]

[illegible]

[illegible]

جمادی الاولی

۱۳۰۷

[illegible] از روز شنبه پنجم شهر شعبان المعظم ۱۳۰۶ [illegible] خط گرای و خط فارسی وقت عصر روز [illegible]

از مرکز طهران [illegible] و نیز همین [illegible] نقاط خط [illegible] از مرکز

کاشان [illegible] و عراق [illegible] دولت [illegible]

[illegible] خطوط فارسی [illegible]

[illegible] بمرکز دولت [illegible]

[illegible] بمرکز طهران روز پنجشنبه خواهد بود

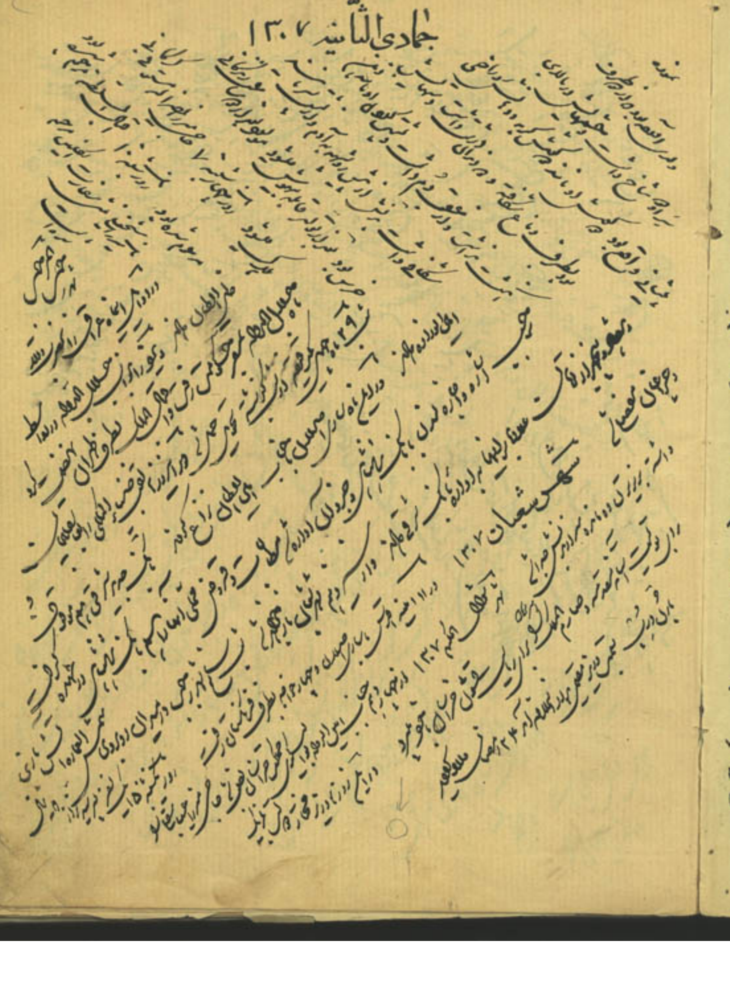
روز غره شهر جمادی الاولی ۱۳۰۷

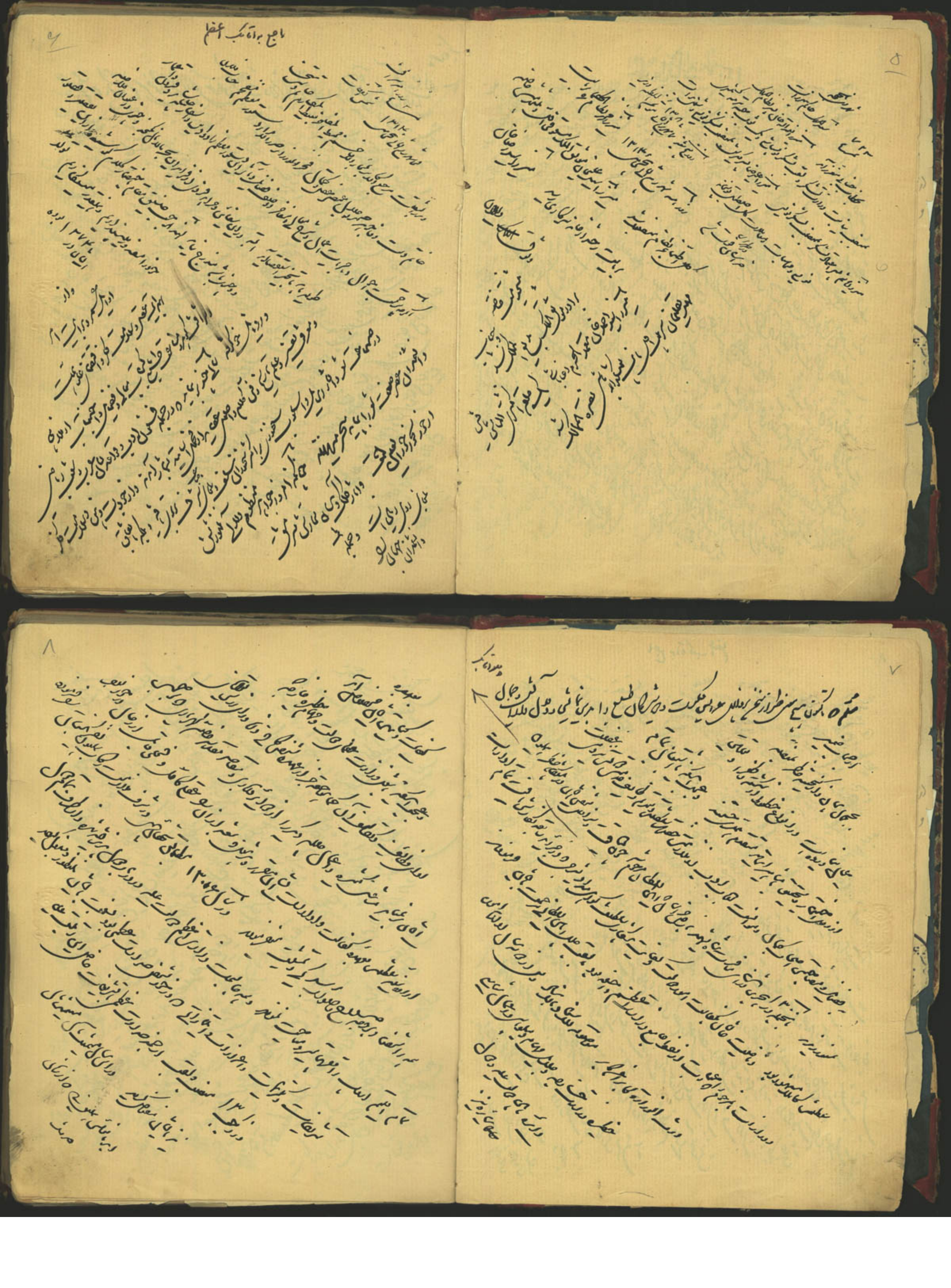
[illegible]

[illegible]

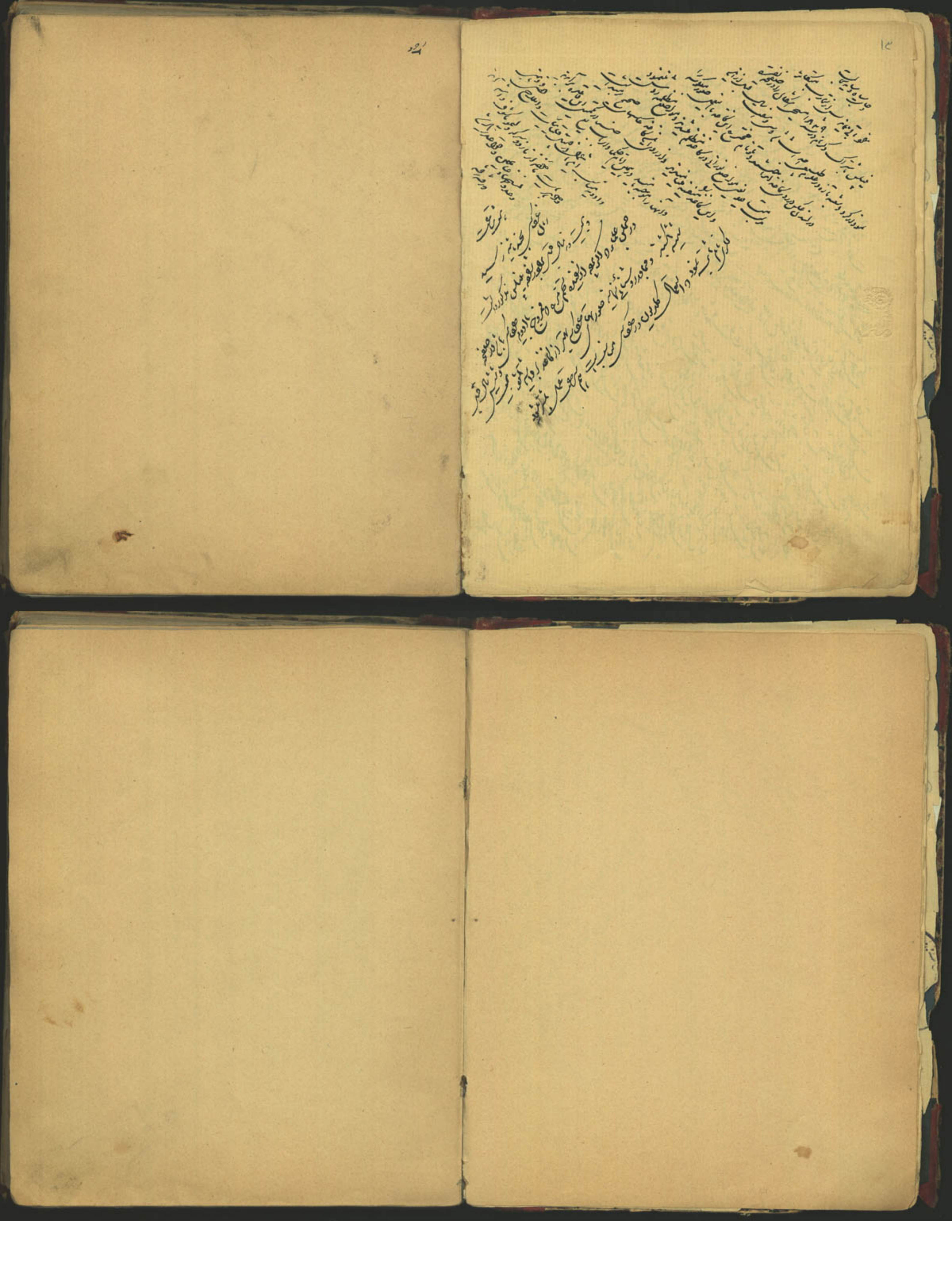
جمادی الثانیه ۱۳۰۷

[illegible]

از تاریخ ۲۵ ذی الحجه **دهاکه** از شهرهای هندوستان روزنامه کوه نور گوید از قراری که از کلکته نوشته اند روز ۷ ماه آوریل ۱۸۸۸

طرف عصر [illegible] گرد و غبار زیادی در هوا پیدا [illegible] باد [illegible] وزید و هوا صاف [illegible] پس از آن یک ابر سیاهی [illegible]

[illegible]

ممالک بزرگ اروپ و پای تختهای آن

[illegible]

پای تخت [illegible] است

پکن [illegible] است

[illegible] پای تخت جمهوری اتازونی ینگی دنیا است

[illegible]

دهلی

ترجمه از روزنامه هندوستان نظام کوه نور لاهور می نویسد به موجب خبر تلگرافی روز [illegible] ماه وقت عصر طوفان سختی

در دهلی شد و تگرگی آمد که هر دانه آن سیر الی چهار سیر وزن داشت [illegible]

از [illegible] تگرگ بزرگی بسر او خورده فوراً هلاک شد [illegible]

[illegible] سخت تر از [illegible]

[illegible]

تگرگی از نیم [illegible] بود [illegible] عدد [illegible]

شدگان [illegible] و بسیاری هم مفقود [illegible]

کرده و پس از [illegible]

[illegible]

و اما بقعه خواجه اباصلت که در جنوب طرق و ربع فرسنگی آن واقعست قلعه طولانی ذرع عرض ثابت ذرع دارد روبناحیه ما بین مشرق و جنوب است در ثلث قلعه را منفرد کرده دیواری کشیده اند صحن خواجه مربع میشود و بیست ذرع در بیست ذرع میباشد و در وسط دیوار حائل در بقعه در صحن واقع است و بقعه در وسط صحن و در بقعه مقابل در صحن و در قلعه بنای عمارتست از دو پارچه سنگ تراشیده که هر پارچه ده گره عرض و بیست و دو گره ارتفاع دارد بقعه خواجه ده ذرع در ده ذرع و تحت قبه پنج ذرع در پنج ذرع است که گوشوار در طرفهای شرقی و غربی و یک صفه در جانب جنوب دارد ارتفاع گنبد خواجه از دامنه تقریبا ده ذرع ولی از خارج بمراتب گنبد را با کاشی سبز مزین کرده اند اگر آن ریخته است در سنگ قبر خواجه بصنعت کاری نموده در زاویه شرقی بارگاه از طرف خارج مناره ای بارتفاع ... ذرع و آجر است ترک تراشیده ... سطوح ... و کاههای کهن است تعدادی چهار اصله و ارتفاع بنا از کف زمین الی منتهی الیه عرض ... هفده ذرع میشود چهار صفه سقف بنا کرده اند

[illegible]

[illegible]

این سطر خط بجناب مستطاب ... مرحمت یکقبضه جبه ترمه شمسه مرصع از ... عالیه ... شهر ذی الحجه ۱۳۰۲
بجناب آقا میرزا ... مستوفی الممالک فرزند مرحوم ... اعظم ... علیه ... تشریف ... رسم

[illegible]

مرحمت آیت ... صدر ... تفویض منصب ... دفتر ...
با یکقبضه جبه ترمه شمسه مرصع در آستانه ... فی شهر شوال ۱۳۰۲

۲۱ شهر ذی الحجه ۱۳۰۵

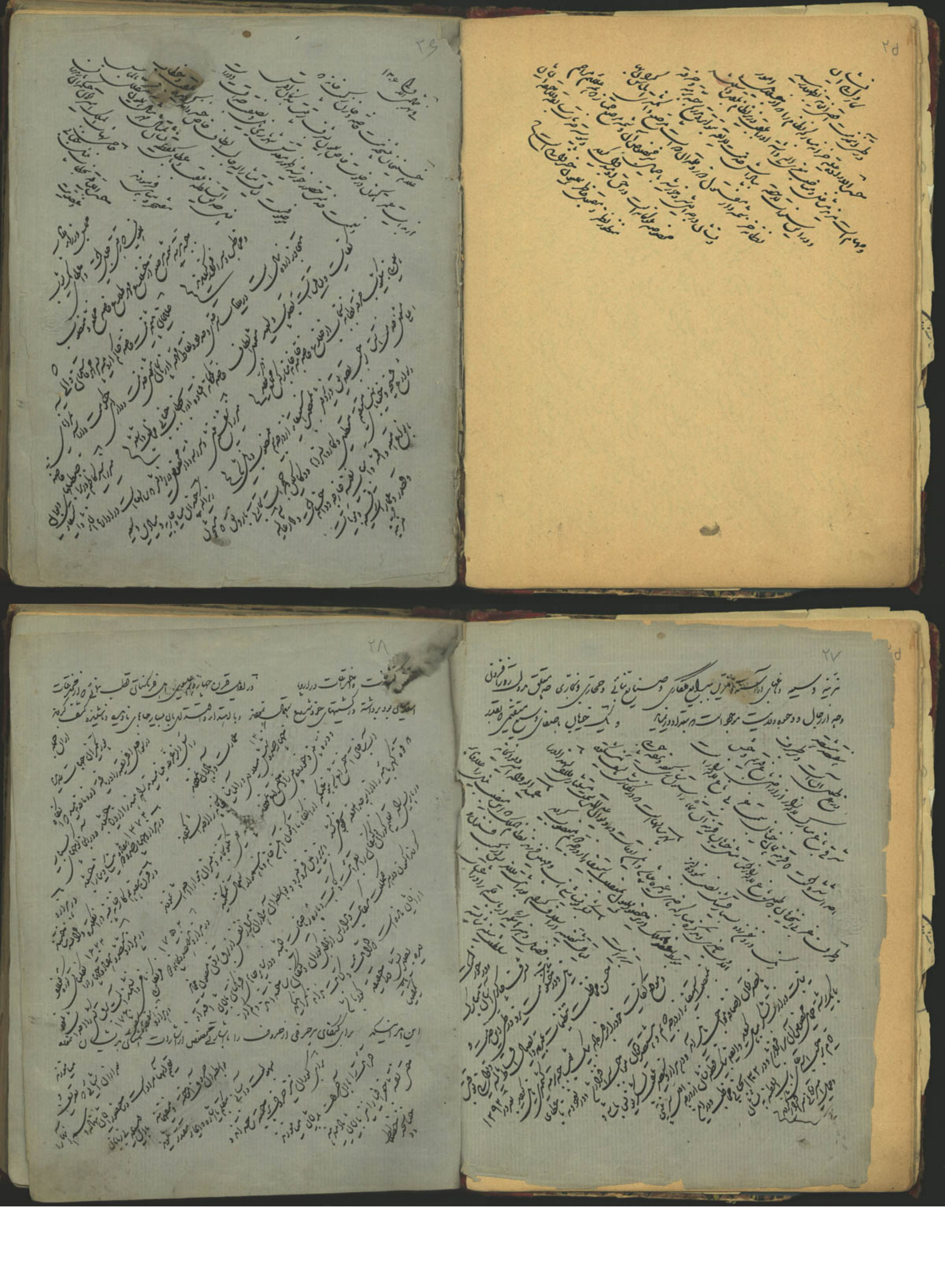
مرحوم مغفور حاجی معتمد الدوله فرزند حضرت غفران مآب ولیعهد عباس میرزا که از اعاظم اعاظم سلطنت عظمی و در میان شاهزادگان ... جناب ایشان خلف اکبری و دارای شان و رتبی والا بوده و شرح حالات و خدمات جلیله و مراتب و مناصب و شئونات عالیه

[illegible]

... لسان الصدق و در ترجمه کتاب احقاق الحق قاضی نورالله شوشتری است که در کمال فصاحت و صحت انجام رسیده و بسا ایام اوقات در سن ... قریب به نود و طریق عیش ... برحمت الهی و اصل گردید رحمة الله علیه

[illegible]

نقشه را شبیه میکردانند و کوران دست مالیدن را بخطوط مخطط تمام اکثر ملل [illegible] طبع

و غیره یاد میکنند و هر زدن مقصد شش طبیعی انگلیسی آنکه گوی را اختراع کند در باب اختراع

آمدت بنادری مورخین انگلیس و فرانسه و امریکا متفق نشده و هر یک این اختراع را نسبت بمملکت خود میدهند

[illegible]

در [illegible] ۱۳۰۶ ظهیر الاسلام امام جمعه [illegible] در قرار [illegible] [illegible]

[illegible] حضرت امام جمعه [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مونه در این موقع نیز [illegible] [illegible]

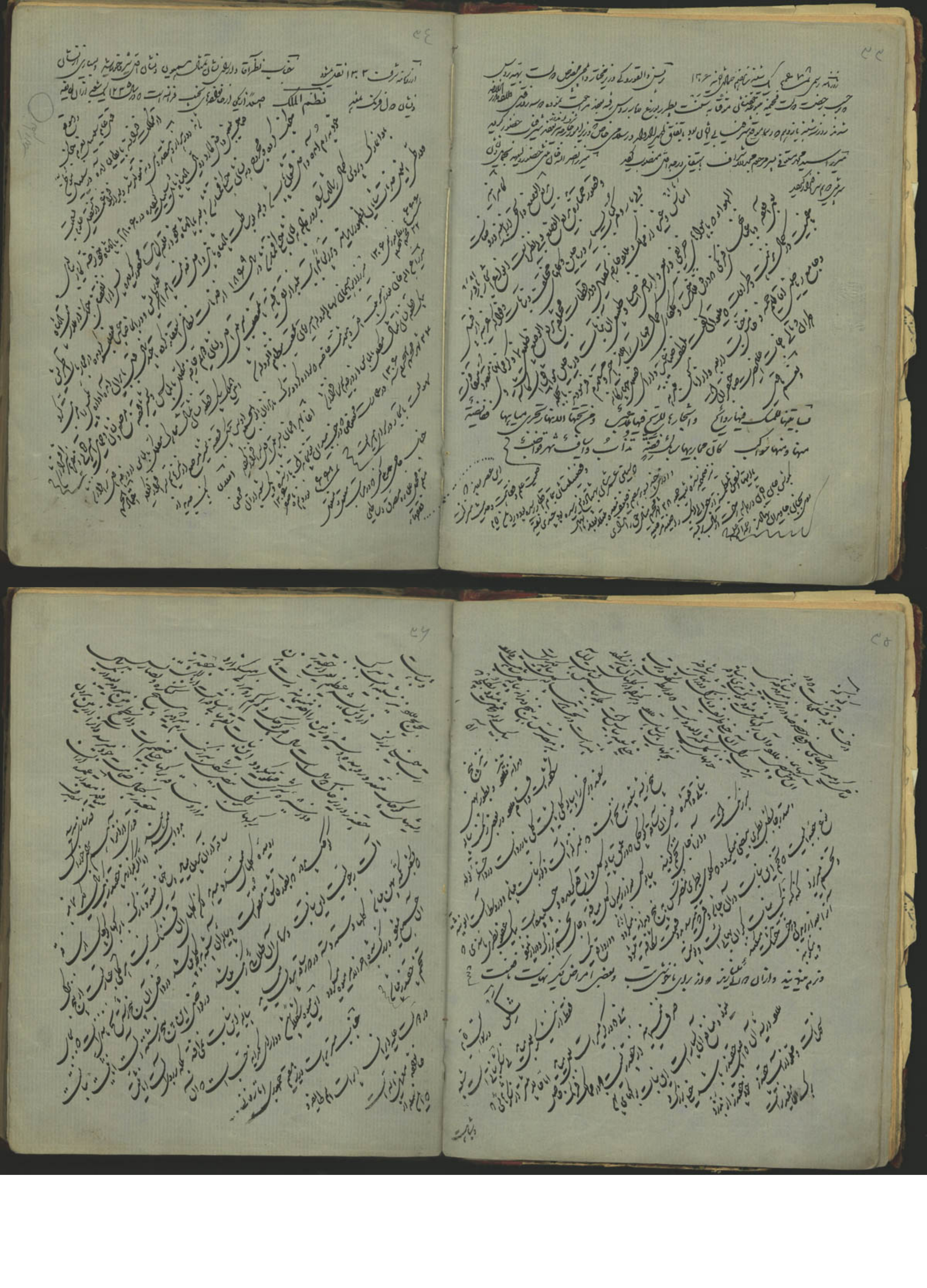
[illegible]

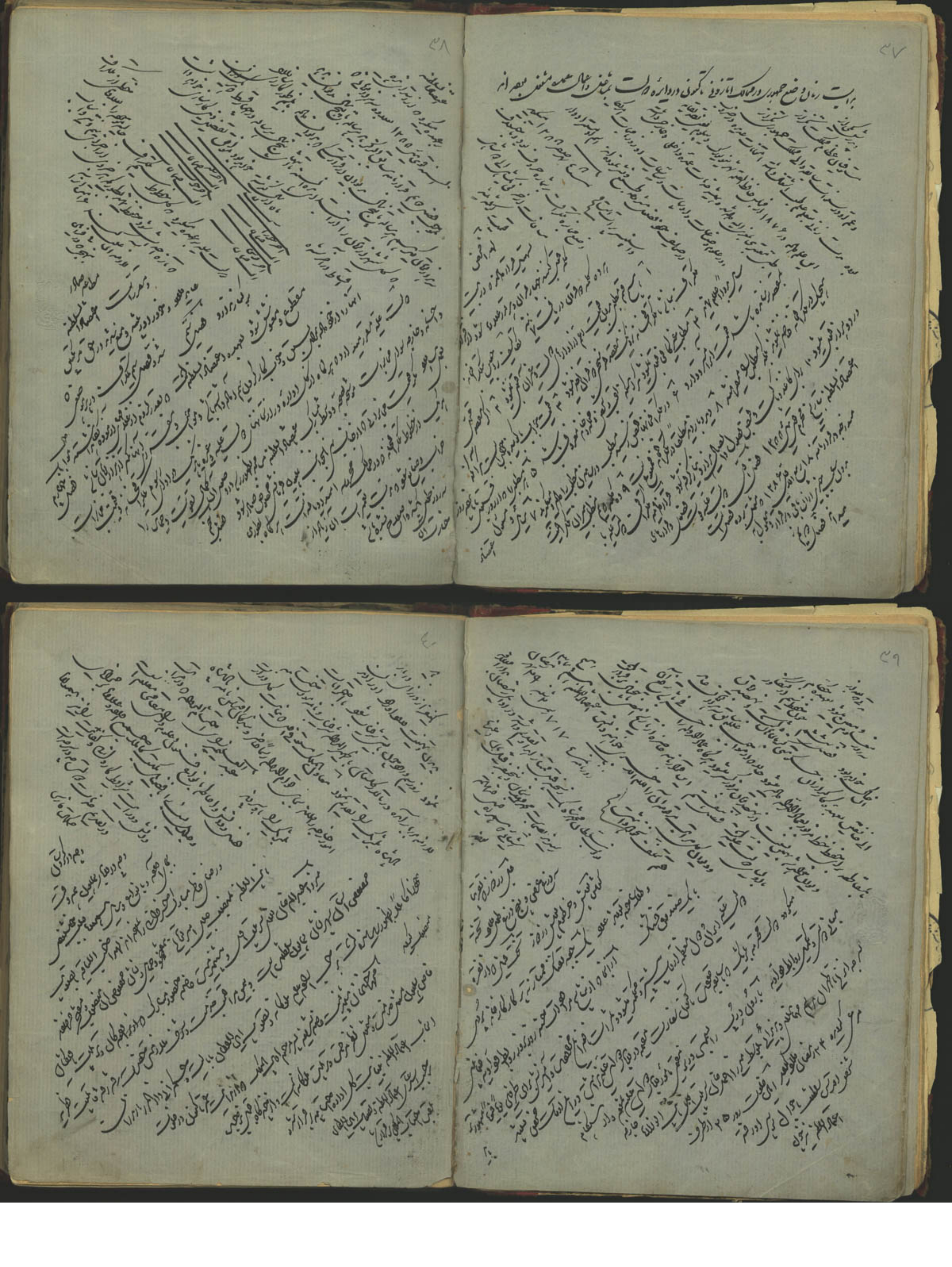
[illegible] سنه ۱۲۲۹ تاریخ [illegible] دور آخر

[illegible] قرآنی [illegible] تاریخ ۱۳۲۴

[illegible]

[illegible]

[illegible]

روزنامه اطلاع نمره ۲۴ بتاریخ سلخ محرم الحرام ۱۳۰۷ مطابق ۲۶ سپتامبر فرانسه ۱۸۸۹ مسیحی بطبع رسیده می‌نویسد

برج ایفل

بر همه کس واضح است که در این اکسپوزیسیون پاریس چیزی که بیش از همه جالب دقت انظار واقع شده و الا اجابه را

[illegible]

زمین نیست و در طرف قرار گرفته پایه‌های آن آتش بنی کرده در زیر هر یک از پایه‌های آن ماشینی آبی قرار داده که اگر

احیاناً یکی از آنها سستی پیدا شود آن را با راه بارت ... و این ماشینها چقدر قوت دارد چنین

بنا را از جای حرکت میدهند و در روی چهار پایه چهار ستون آهنی قرار داده‌اند و دکانها زده‌اند این ستونها

از پارچه‌های آهن بزرگ ریخته نشده بلکه از قطعات کوچک بطور مشبک ساخته‌اند که هوا از میان آن بگذرد

[illegible]

ساخته هستند و بنای آن قطعه بر نصب شده بعد از اتمام مهندسین خواسته‌اند ببینند که آن برج

عمود و مستقیم است یا نه با تمام دقت ... بعد از دقت معلوم شد که از هر طرف کمال راستی را دارد

فقط از یک طرف قدری متوجه است یعنی از غایت عزت غضب ... آتش شده بود که انحراف آن

[illegible]

بنابراین هر سیل کرامی یک فرانک تمام شده است یعنی هر یک متر مربع چهار هزار دینار خرج

بالا میشود از این حساب فهمیده میشود چه قدر ارزان تمام کرده‌اند اگر بخواهند این برج را جای دیگر

نقل کنند صد ترن راه آهن لازم است زیرا که تقریباً صد هزار نفر وزن ملبوس و برای فایده این بنا میتوان تفصیل

در کتب جغرافی برای او ترتیب داده بودند بنای گرده عمده فایده این برج آن است که در بالای آن حضرات

خیلی ترتیب ستوان داد و برای تحقیق حالات هوا چنین مکان مرتفعی لازم است خاصه در مثل پاریس

شهر عالی با واسطه مه تاریک است اگر هم دفعه کسوف خسوف کلی روی دهد در بالای این بنا عملیات تحقیقات

مفید کرده اگر یک اکتشاف عمده علمیه بشود و یک مسئله مثبته حلی گشته خرج جبران این همه زحمات

خواهد شد در وقت شب چراغ برقی از آنجا درخشیده اشعه خود را تا مسافت بعیدی بهر طرف میافکند

یعنی در یک حیطه به دایره گفته است بنای این نه تنها برای علم بلکه در هوا و فرنگ مفیدات بلکه

در صورت محاصره پاریس بایر بلد فرانسه مراجعه عالی خواهد داشت و این شخص اجازه گرفته است ده

سال بیست سال در آن مکان برج خود را نگاه دارد زیرا که زمین آن شهر پاریس تعلق ملو بعد از بیست

سال اگر خواسته باشد با او معامله کنند برج را مالکیت خود با او خواهند کرد است والله باو خواهند گفت

برج خود را بردار ببر در هر جائی میخواهی نصب کن فی لیلة الخمیس ... شهر صفر المظفر سنه ... در بلدکاه بعدالله

در گت ربات ... اینقدر طهران آمده رو زیست و بکم صفر ... از حکومت دارالخلافه

[illegible]

[illegible]

جناب ... وحمایت ... در اداره ... فرمه ... جمهوری ... و ...

جناب مسیو ... این شخص ... شهرت ... در خطوط ... اسم

او را ... اعلام نموده ... با حالت حزن و تحسر ... عبارت است ...

... است ... در کار ... و ... و ... و ...

صحیح و ... و سلامت اطوار و اصالت رای و اصابت تدبیر و کمال ... او ...

مقرره ... و عدم ... او ... متعلقه ... در ... فی الواقع ... اخلاق ...

... از رزق و برق ... آثار ... عبارات فصیح و بلیغ

خطبا ... خارج است ... در ... و افراط در اظهار ... و ...

جناب ...

روزنامه نمره ۴۹۹ ۱۱ ربیع ... ۱۳۰۷ ۲۵ شهر صفر ... روز ... ورود ... صاحبقران ... شهر

دارالخلافه بود ... اعلیحضرت ... السلطنه ... ظهر تشریف فرمای میدان مشق شده و

تمام قشون ... حاضر رکاب ... و ... مبارکه ... مقرره در ... میدان مشق حاضر

شده ... مشق و حرکات عسکریه نمودند ... مراتب ... نظامی ... در کمال مهارت و ...

کرده و پس ... از ... حضور ... در ... شهر ... قشون حاضر رکاب ... او ...

... قشون حاضر دارالخلافه بود ... خانه ... میدان مشق ... در ...

... میدان ... حضرت ... السلطنه ... شده و ... کلیه خیابان ... میدان

مشق ... خیابانی مستقیم و بسیار ... است ... و طرفین ... چراغ

... عالی کرده ... مقرر ... خیابان ... و ... خیابانهای ...

در شب شنبه غره شهر ربیع الاول ... مبارک ... جشن مهیا داشته ... چراغان

... شب یکشنبه ... تمام شهر را از ... و بازار ... و میدانها ...

چراغان ... و اسباب جشن مهیا ... طرب ... مهیا ...

... در حضور همایون ... خیر ...

... ربیع ... دیپلوماتیک ... اخبار ... از ظهر در ... گلستان

... و ... ظهیرالدوله ... تشریفات ... حضور ... خانه

... دولت علیه عثمانی ... فرانسه ... و ترجمه را اعتمادالسلطنه ...

و سه‌نمای [illegible] مجلس در جواب خطابه عرض تقریر [illegible] به توسط علاء السلطنه به زبان فرانسه عرض تعارف [illegible]
اطلاع کرده [illegible] فرد افرد را از نظر [illegible] و اتباع ایشان قرین اظهار مرحمت [illegible] واجد الشرایط [illegible]
کنت [illegible] و قنسول جنرال ایطالیه نامه [illegible] اعلیحضرت پادشاه ایطالیا را به سمت وزیر مقیمی [illegible] در دربار
دولت علیه معرفی نموده تقدیم داشت حکومت کاشان [illegible] عباس میرزا مفوض و ملقب [illegible]
مفخم گردید حکومت کرمانشاهان و سرحدداری عراقین [illegible] حسام الملک زین العابدین خان [illegible] امیر
مرحمت شد [illegible] ۷۰۰ [illegible] ربیع الاول ۱۳۰۲ [illegible] نصرالسلطنه [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

دستورالعمل مقرب الخاقان عیسی خان در ترتیب مهمانداری جناب ایلچی فرانسه

در ادای تکالیف مهمانداری بطوری که ترتیب شده است با ایلچی اعلام نماید که من از جانب سنی الجوانب [illegible] آمده
بیاری شاهنشاهی با مرسوم که شما را برسم ایلچی گری دولت فرانسه با مراسلات علیه به احترام تمام بپذیریم و از همین
جهت الی دار الخلافه [illegible] در تهیه لوازم حرکت و تدارک خوشوقتی و استراحت شما مأمورم امیدوارم که
در انعقاد شرایط این با مرسم منظور اولیای دولت علیه را بعمل بیاورم در خصوص اخراجات اگرچه قرار اولیای
دولت علیه [illegible] است که [illegible] طرفین اخراجات ندهند اما مهماندار از جانب اولیای
دولت علیه نسبت به ایلچی تکلیف نماید که اخراجات از کارگذاران این دولت قبول نماید اگر قبول کرد
از سرحد الی دار الخلافه در هر منزل اخراجات جناب ایلچی را مهماندار از خود تقبل کرده منزل بمنزل گرفته [illegible]
بر مهماندار لازم است که بدقت تمام خوب و بد راهها را ملاحظه نماید که از قصبات و دهات واقعه در عرض راه کدام
یک مناسب نزول است و مسافه هر یک به دیگری چند فرسخ است بلکه از روی علت و تصدیق کرده آن بلد
صورت داشته باشد و از روی بصیرت هر روزه که امروز منزل کدام است [illegible] معین دارد

عمده تر از همه قرار مستقبلین عرض راه و منازل و ورود شهرهاست اولاً نواب و حکام بلوکات و [illegible]
واقعه در عرض راه غیر از شهرها [illegible] در کمال بلوک ابواجمعی خودشان با عده همراهان و سوار [illegible]
که از جمله عدد آنها سی نفر [illegible] باشد ایلچی را استقبال نمایند و کمال انسانیت را معمول آورند و [illegible]
تعارفات رسمیه [illegible] را فروگذار ننمایند و [illegible] جناب ایلچی از آن منزل حرکت نماید
کلانتر و کدخدا و صاحب منصب نظامی که در قرا و قصبات [illegible] باشند با حضور حاکم بلوک [illegible]
او مشایعت نمایند و مستقبلین بلوک و دهات دیگر [illegible] جناب ایلچی [illegible]
و همین ترتیب در هر سرحد بلوک [illegible] شده [illegible] که مستقبلین آنها در اول خاک خودشان حاضر شده الحمد

از وقت مشایعت کنندگان منزل سابق خدا حافظ نموده برگردند احدی از حکام و ضباط و قراولان و فراشان
نباید چیزی بطلبه نمایند بلکه حسن طلب نکنند اگر آنها باصرار چیزی بدهند از کسی قبول [illegible] نکنند و اگر زیاده
اصرار کنند نه بگیرند [illegible] در هر جا که قشون و اهل نظام از سرباز جناب ایلچی باشند خواه عرض راه
خواه قصبات و بلد [illegible] احترامات عسکریه نمایند سربازها کلاً [illegible] خودشان صف
کشیده با نظام بایستند و یک قراول هم فشنگ نمایند و در منزلی که سرباز و توپچی باشد باید یک دسته
خوب از آنها جهت قراول احترام در دم منزل ایلچی بگذارند روزیکه جناب ایلچی در دار السلطنه
تبریز وارد شود نواب مستطاب والا رکن الدوله حکمران آذربایجان تکلیف این نظام را [illegible] محمود خان
سرتیپ رئیس مستقبلین قرار خواهند داد کلانتر و بیگلربیگی و کدخدایان و مستوفیان و دیوان [illegible]
و سایر ارباب قلم و صاحب منصب نظامی و اشراف و اعیان و معارف تبریز کلاً با رئیس مستقبلین
از شهر بیرون رفته [illegible] در اطراف راه صف می بندند بعد از ورود ایلچی [illegible]
[illegible] جناب ایلچی راه بروند [illegible]
و سوار [illegible] یراق طلا و جلو دار [illegible] با رئیس مستقبلین از جانب سرکار رکن الدوله
احوال پرسی و خوش آمد ایلچی خواهند گفت و مهماندار مستقبلین را معرفی خواهد کرد و در بیرون شهر [illegible]
نیز سواره [illegible] ایلچی [illegible] سی نفر فراش [illegible] جلو جناب ایلچی [illegible]
[illegible] نزدیک ایلچی پیاده بجز فراش احدی از آن [illegible] پیاده جلو ایلچی [illegible] در عقب [illegible]
پیاده [illegible] کلاً سواره باشند اگر مردم در خارج شهر از برای تماشا جمع شده باشند کنار راه بایستند که ازدحام
و جمعیت تماشا چیان [illegible] عبور مستقبلین سواره [illegible] تماشا چیان در سر راه ایلچی [illegible]
از دروازه که ایلچی وارد شود [illegible] پنجاه نفر سرباز [illegible] لباسهای خوب تفنگها [illegible] حاضر باشند و احترامات عسکریه
[illegible] پنجاه نفر سرباز [illegible] در درخانه ایلچی حاضر خواهند [illegible] اگر ایلچی [illegible]
سرباز قراول نگاه داشت [illegible] رخص شده و آن پنجاه نفر سرباز [illegible] تفنگها [illegible] بمانند

و صاحب منصبی که استقبال [illegible] داشته باشد [illegible] قدغن شود که اگر [illegible] از ایلچی [illegible] بگیرند
از منصب اخراج [illegible] خواهند شد [illegible]
[illegible] در درخانه جناب ایلچی توقف کرده خدمات مقرره را بتقدیم رسانند [illegible] ورود ایلچی [illegible]
شیرینی و صیفی‌جات در منزل ایلچی حاضر نمایند [illegible] با اسباب چای و قهوه [illegible]
[illegible] نمایند در ورود منزل جناب ایلچی چای و قهوه تکلیف نمایند رئیس مستقبلین در درخانه ایلچی [illegible]
منزل جناب ایلچی خواهند رفت [illegible] در منزل [illegible]
ایلچی باشد [illegible] جناب ایلچی [illegible]
رئیس مستقبلین را با سایر مستقبلین از درخانه جناب ایلچی سواره خداحافظ کرده برگردند
روسای [illegible] درخانه و نوکران بزرگ [illegible] کلانتر و کدخدا [illegible] از بزرگان شهر و صاحب منصبان نظام روز ورود
از جناب ایلچی دیدن نمایند اگر ایلچی اخراجات [illegible] لازم است [illegible] از جانب نواب
شاهزاده رکن الدوله تعارف [illegible] شیرینی [illegible] روزیکه جناب ایلچی [illegible]
نواب والا [illegible] رکن الدوله [illegible] قراول [illegible] که سربازان قراول
عمارت [illegible] لباسهای خوب بپوشند [illegible] جناب ایلچی احترامات عسکریه معمول [illegible]
بتقدیم رسانند نواب شاهزاده [illegible] معمول [illegible] بدیدن جناب ایلچی بروند [illegible]
بازدید [illegible] معتمد السلطان وزیر نظام از جانب نواب [illegible] بدیدن جناب ایلچی خواهد رفت
[illegible] با کمال شکوه [illegible] احترامات [illegible]
[illegible] شاهزاده [illegible] یراق طلا [illegible] فراش [illegible]
مهماندار بمنزل جناب ایلچی رفته با کمال شکوه [illegible] روز [illegible]
و فراشان [illegible]
یراق [illegible] احترام [illegible]
ورود عمارت مقرب الخاقان [illegible] نواب شاهزاده جناب ایلچی را ملاقات کرده و تعارف
بعمل آورند قبل از وقت کرسی نواب شاهزاده را [illegible] کرسی ایلچی را مقابل کرسی نواب
شاهزاده [illegible] کرسی [illegible] صاحب منصبان [illegible] کرسی [illegible]

ایلچی بگذارند اما لازم است که قبل از وقت در اطاق [illegible] ترتیب بدهند که نواب مستطاب والا رکن الدوله در اطاق عقب
باشند [illegible] که جناب [illegible] الیه [illegible] اطاق اول گذاشت نواب [illegible] الیه نیز داخل اطاق شوند و تعارف کرده
و در روی کرسی بنشینند و کمال [illegible] و التفات [illegible] ایلچی [illegible] چای و قهوه و غلیان [illegible]
که ایلچی برخواست و وداع کند مهماندار او را بطریق سابق [illegible] ایلچی [illegible]
شاهزاده هم برخیزند [illegible] اطاق دیگر بروند روز بیرون رفتن از تبریز [illegible] استقبال [illegible]
تکلیف مقرب الخاقان حاکم خمسه این است [illegible] حکام و ضباط بلوکات و دهات [illegible]
دستورالعمل [illegible] روز ورود جناب ایلچی شهر زنجان منزل [illegible]
در منزل جناب مشار الیه حاضر نمایند مقرب الخاقان حاکم [illegible] کدخدا و کلانتر شهر صاحب منصب نظامی با لباسهای خوب [illegible]
استقبال نمایند [illegible] جناب ایلچی [illegible] در دروازه [illegible] در منزل ایلچی [illegible] سرباز صف [illegible]
[illegible] قراول [illegible] احترام در منزل جناب مشار الیه بگذارند [illegible] مستقبلین از در منزل ایلچی خداحافظ
کرده برگردند مقرب الخاقان حاکم با جناب ایلچی وارد منزل شده [illegible] روسای [illegible]
[illegible] از جانب مشار الیه دیدن [illegible] حاکم [illegible] استقبال و ورود منزل کافی است
جناب ایلچی از حاکم دیدن [illegible] یراق طلا برای سواری او بفرستند [illegible]
قدغن نمایند [illegible] قراول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] شاهزاده [illegible] تکلیف نواب مستطاب
رکن الدوله [illegible] مقرب الخاقان [illegible] استقبال [illegible] ایلچی وارد منزل [illegible]
[illegible]
[illegible] ایلچی [illegible]
ایلچی از شاهزاده دیدن کند [illegible] از سرحد الی تبریز و از تبریز الی دار الخلافه [illegible] حکام عرض راه قراول
[illegible] بقدر اندازه بدهند [illegible] احوال ایلچی [illegible] غره شهر ربیع الثانی ۱۲۷۴

[illegible]

حرکت کرد ضعیفه از وحشت غش شده و آنچه از او تولید یافته بود فوت گردید

هذه المعاهدة ... [illegible] ... العهود ... بتمهید العقود

صورت عهدنامه میرزا تقی خان امیر نظام مابین دولت ایران و آل عثمان [illegible] غرض از تحریر و تسطیر این کلمات خجسته دلالات آنکه

از مدتی باین طرف جریان قضایای سلطنت جاوید آیت ... دولت ... علیه ... دولت علیه عثمانیه بعضی منازعات و اختلافات حدودیه

... بمقتضای ... [illegible] ... صلح ... [illegible]

مواد ... [illegible] ... موافق و مناسب ... متقابل ... [illegible] ... صلح ... [illegible]

... [illegible] ... از جانب ... [illegible] ... تنظیم ... مواد ... تحریر و تسطیر ...

... [illegible] ... مملکت ... [illegible] ... تاج ... جلال الله سلطنه و الملک ...

جلال ... والدین ... [illegible] ... فی الله ... [illegible]

دارا ... [illegible] ... تاج ... ملوک ... ایران

السلطان بن السلطان ... ادام الله تعالی ایام سلطنته ... [illegible]

... بنده درگاه آسمان جاه میرزا تقی خان وزیر ... امیر نظام ... [illegible]

... [illegible] ... بوکالت مخصوص ... [illegible] ... از طرف اعلیحضرت ...

... [illegible] ... سلطان البرین و خاقان البحرین خادم الحرمین الشریفین ... [illegible]

السلطان ابن السلطان ... [illegible] ... انور ... [illegible]

رجال دولت علیه عثمانیه ... [illegible] ... وکالت ... مخصوص ... [illegible]

... [illegible] ... مبارکه ... [illegible] ... فقره ... [illegible]

... [illegible] ... ارزنة الروم ... فقره ... [illegible] ... قرار ... [illegible]

طرفین را ... [illegible] ... دعاوی ... [illegible] ... قرار ... [illegible]

مندرجه ... در فقره ... بنا بر فقره ... دولت ایران تعهد میکند که جانب شهر ... یعنی جمیع اراضی

بسیطه ولایت ذهاب یعنی اراضی جانب ... دولت عثمانی ترک کند و دولت عثمانی نیز تعهد میکند که

جانب شرقی ذهاب یعنی جمیع اراضی جبالیه ... [illegible] ... بدولت ایران ترک کند و دولت ایران قویاً

تعهد میکند که در حق شهر و ولایت سلیمانیه از هر گونه ادعا صرف نظر کرده ... دولت عثمانیه ... در ولایت

مذکوره ... [illegible] ... تعرض ... و دولت عثمانیه نیز قویاً تعهد میکند که شهر و بندر محمره

و جزیره الخضر و لنگرگاه و هم اراضی ساحل شرقی یعنی جانب یسار شط العرب را که در تصرف عشایر متعلقه معروفه ایران

است در تصرف دولت ایران باشد ... [illegible] ... حق خواهد داشت که کشتیهای ایران ... [illegible]

... [illegible] ... فقره پنجم طرفین ... [illegible] ... تعهد میکنند

[illegible]

... [illegible] ... در عهدنامه منعقده ارزنة الروم در سنه ۱۲۳۸ ... [illegible] ... عهدنامه مذکوره

تعیین نشده ... [illegible] ... فقره ... دولت عثمانی وعده میکند که ... عهدنامه سابقه ...

در حق زوار ایرانی ... [illegible] ... تعدیات ... [illegible]

[illegible]

علیتین اسلام تعهد میکنند که برای دفع و رفع و منع غارت ... عشایر و قبایل که در سرحد

میباشند ... [illegible] ... و ... [illegible] ... در محلهای مناسب عساکر اقامت خواهند داد ...

[illegible]

اقامت خواهند کرد که دفعه ثانیه حسب استدعای خودشان حواله شود و عشایر دیگر تبعیت آنها معلوم است
جبراً از اراضی دولت علیه ایران داخل نشوند فقره نهم جمیع مواد و فصول مقررات سابقه مخصوص معاهده که در ۱۲۳۸
در ارزنة الروم منعقد گشته مخصوصاً به این معاهده حاضره الحاق و تغییر نشده مثل آنکه کلمه بکلمه در این صفحه مندرج
باشد تماماً استحکام و قوت آن گذاشته شده است و فیمابین دولتین علیتین قرار داده شده است
و بعد از مبادله این معاهده در ظرف دو ماه یا کمتر مرتبه از جانب دولتین تصدیق قطعی داده شده تصدیق نامه‌ها را
مبادله خواهند کرد و کان ذلک فی یوم سادس عشر من جمادی الاخره ۱۲۶۳

این عهدنامه ... ۱۲۲۷ ... [illegible]

[illegible]

ذکر عهدنامه‌ای که در سنه ۱۲۲۸ هجری فیمابین دولت علیه ایران و روس بتصدی میرزا ابوالحسن خان ایلچی و سردار روسیه مرقوم شده
اعلیحضرت امپراطور ممالک روسیه بالقابه و اعلیحضرت شاهنشاه ممالک ایران بالقابه نظر بکمال مهربانی و اشفاق که نسبت
بعلیتین در باره اهالی و رعایای جانبین دارند بدفع و رفع امور عداوت و دشمنی که برعکس رای ملوکانه آنهاست طالب استقرار
مصالحه میمونه و دوستی جاوید سابقه موکده را از جانبین ... [illegible] ... عنایت

[illegible]

رود ارس از ... تا رود ارس الی الحاق و الصاق رودخانه کپنک چای به پشت کوه مقری و از آنجا سرحد
ولایات قراباغ و نخجوان از بالای کوه الی دره ایروان ... از سمت ... جمع و منفصل گردیده بعد از آن حدود ... بولایات
ایروان و گنجه و هم حدود قزاق و شمس الدین لو تا مکان ایشک میدان مشخص و منفصل میسازد و از ایشک میدان تا بالای

[illegible]

و تمامی داغستان و گرجستان و محال شوره گل و آچوق باش و کورنه و مینگرلی و آبخاز و تمامی الکاء و اراضی که در میانه قفقازیه
و سرحدات معینه الحاله بوده و نیز آنچه از اراضی و اهالی قفقازیه الی کنار دریای خزر متصل است مخصوص و متعلق دولت امپراطوری
روسیه میدانند فصل چهارم اعلیحضرت امپراطور روسیه برای اظهار دوستی و اتحاد خود با اعلیحضرت شاهنشاه ایران
و بجهة اثبات این معنی بنا بر همجواری طالب است که در ممالک شاهنشاهی ایران مراتب استقلال و اختیار پادشاهی را در بنای

[illegible]

بهرای جانبین را مار فیت خواهند کرد و از آنکه سبب تقصیر یا بخواهش خود از ممالک فرار نموده اند از اذن یا حکم ترضا در غربت
خواراده آمدن داشته باشند مامور شوند به وطن اصلی خود مراجعت کنند و به ترکمن از هر قومی چه از اسرا چه فرار رفته توانسته
باشند بایستی کسی را با دکاری نیست و عفو تقصیرات از طرفین نسبت به فراریان [illegible] فصل هفتم [illegible] از اسرا
واقرار نموده بالاراده اعلیحضرت امپراطور روسیه و اعلیحضرت شاهنشاه ایران قرار یافته در ایلچیان معتمد طرفین [illegible]

[illegible]

[illegible]

را از ایام با اینجانب هر نحو در میانه [illegible] فصل یازدهم از تصدیق و حفظ
که ایشان در این شرط [illegible] طرفین [illegible] جانبین [illegible] و قطع

[illegible]

عهود و انجام مقصود شریف [illegible] درگاه [illegible] از جانب فرخنده دولت [illegible]
یک جهتی بود و [illegible] این [illegible] حضرت [illegible] عهدنامه [illegible] عهود و شروط معینه
مرقوم و مشروح [illegible] عهدنامه [illegible] یک جهتی و استحکام [illegible] دولت بهیه انگلیس [illegible]
تغییرات [illegible] یک جهتی و استحکام [illegible]
[illegible] تغییرات مزبوره [illegible] جناب [illegible] الوزاره میرزا [illegible]
میرزا [illegible] دولت علیه ایران [illegible] دولت بهیه انگلیس [illegible]
شروع در تقضی عهود و شروط [illegible] تغییرات مزبوره در فصلهای [illegible]
[illegible] دولت علیه ایران [illegible] عهدنامه [illegible] شروط و عهود
[illegible]

[illegible]

و وزرا و امرا و دولت و حکام ولایات و سرحدات کمپانی لهذا برقرار و استوار باشد و واقعه انگریز قرار داده ...
و بر سر امور داخله ایران هیچ ایراد نکنند ... الا و سر در ... مناقشه روی دهد دولت بهیه انگریز در آن میان کار ...
نباشد وقت خواهش نماید و اعیان اگرچه ارشاد ... و جائی از خاک متعلقه ایران را با دولت بهیه ... و بار آن
کمک و اعانت نماید هرگز اولیای دولت بهیه انگریز با ایشان ... برای امرا آن نکند و دخل و تصرف در خاک متعلقه ...

[illegible]

نماید اما مذکور از جانب دولت بهیه انگریز مادام که ... وجوه مذکور ... قبول است

دولت بهیه انگریز را اعلام است و از رسیدن آن نقود مستحضر و مطلع شود و مراتب در خدمات مرجوعه صرف شود
فصل پنجم هرگاه اولیای دولت علیه ایران خواهند که بعضی تعلیم و تعلم نظام فرنگ معلم ایران ... از مملکتی از
ممالک فرنگ ... با دولت بهیه انگلستان ... نزاع و جدال ... معلم نگاه ندارند فصل ششم هرگاه کسی از طوایف فرنگ
در حالت مصالحه با دولت بهیه انگریز باشند نزاع و جدال با دولت علیه ایران نمایند ...

[illegible]

ایران نمایند در صورتی که پیش از رسیدن آن کس ... شده از امنای دولت ایران درباره او بحکم
آن عهد و در آن کس را رخصت فرمایند ... و هر آینه ... آن کس فرمایند ...
و همچنین از جانب ... معلوم است ... شرایط این فصل مذکور ... فصل هفتم اگر در بحر العجم

[illegible]

سبب وقوع بعضی از حوادث ... صلح و صفوت و ...
و بعضی ... کدورت شده بود بمقتضای جهت جامعه اسلامیه ... و عدم رضای طرفین ... و وقوع ...
و اوضاع و ... سلم و مودت و ... محبت از جانب ... و ...
... علیحضرت ... ممالک ایران ... و حکم ... ولیعهد ...

[illegible]

... عیسی را در امور ...

برادو کردستان و بلاد جنوب غربی ما دامت المعاهده از جمله عمالی و از جهات سیاسات و کرمانشاهان هر دو باید بسنبلا
مراتب سبب و دو جهت مزبور اجبار از طرف دولت علیه ایران مراجعت داده و دیگر تعرض در حق ایشان و اهالی آن نشود
نشود و در خوالی مذکوره اگر از اهالی طرفین به بیلاق و قشلاق عبور نمایند در باب مرکاسات عاریه بیلاق و قشلاق
و ما یدعی و وقوع هر نوع بعض نواب ولیعهد ایران و وزیر ایشان رفع نمایند و باعث کدورت در
میان دولتین نگردد و اگر بعد از این از اهالی ایران کسی به زیارت کعبه معظمه و مدینه منوره و سایر عتبات عالیات به آنجا متکلف باشند
زوار و حجاج و تجار و متردّدین اهالی ایران در بلاد علیه رومیه با آن جماعت منتی از ایشان معامله نمایند دارالسلطنه
عثمانیه و دیگر وجوه حلاف قانون از رعیت علیه ایران مطالبه نشود و گمرک از زوار عتبات عالیات
از اهل تجارت که نشسته باشند به روی حساب گمرک مطالبه شود و زائر که طلب نمایند از طرف دولت علیه ایران نیز
با تجار طرف دولت علیه عثمانیه و اهالی آن را به این وجه معامله نمایند و بمقتضای شرایط کامله فیمابین در حق حجاج و تجار دولت علیه ایران
تبعیه و اجرای شرایط قدیم از جانب وزرای عظام و امیر حاج و میر میران اسلام و سایر ضابطان و حکام دولت علیه
عثمانیه کمال دقت و رعایت شود و از شام شریف الی حرمین محترمین و از نجف الی شام شریف از جانب امین
صره همایون به معرفت متعهدین معین به در میان جهات نظارت نمایند و از محذورات حرم نشینی ... بموجب
شاهزادگان عظام و سایر ایشان جهت دولت علیه ایران در مکه معظمه و عتبات عالیات میروند قدر و مرتبه ایشان
منظور گردد و گمرک در خصوص مال گمرک تجار و اهالی دولت علیه ایران باشند از دولت علیه عثمانیه معاف خواهد بود و از مال التجاره ایشان
کمرونه بقرار که مقرر است چهار فروش گمرک گرفته و بدست اهالی داده که هر بار مال ... از دست ایشان مرتب گمرکی
مطالبه نشود

مطالبه نشده ... از آن گمرک گرفته تجار ایران حسب الاراده حواله‌جات ... از ده هزار اسکلهٔ بندر در ربع
شرایط آن انحصار نباشد و هر کس خواهش بیع نماید و با تجار و تبعه و اهالی دولتین علیه و ممالک جانبین آمد و شد نمایند

[illegible]

رابعه بموجب شرط قدیم قراری که بیش از طرفین تصاحب نموده و گمرک از جمله ... و دلالت ... سکه
بعد از این تاریخ از دولت علیه عثمانی هر دولت فخیمه ایران و از دولت بهیه ایران هر دولت علیه عثمانی تکرار نماید با ... اسکلهٔ
تصاحب نمودند آنچه از دار السلطنه و سایر ممالک دولت علیه عثمانی ایران تجار ایران موافق شرع دو فرقه

[illegible]

و بعد از ثبات شرعی گرفته تسلیم نمایند ... و در ممالک دولت علیه عثمانی از اهالی ممالک طرفین کسی ... فوت
شود اگر وارث و وصی شرعی ... ماموران مبیت المال تماماً ترکهٔ متوفی را بمعرفت شرع دفتر کرده به ضبط و تحویل
رسانند و آن را بعینه در مدت معین تا مدت یک سال ضبط نمایند تا وارث و وکیل شرعی آن آمده بموجب ثبت و
شرعیه اشیا مستروکه تسلیم شود و رسوم عادیه و کرایهٔ حمل آن اشیا را در گرفته باشند و آن اشیا را اگر در مدت مذکوره

[illegible]

ذکر مختصر و منجز‌ه از عهدنامه پلتیک ایران و روس بعبارته لفظاً بلفظ داخل شده اعلیحضرت امپراطور اعظم ممالک
روسیه و اعلیحضرت شاهنشاه ممالک ایران علی السویه اراده دارند که بنوائب جنگی نهایتی گذارند و بسبب همجواریت صلحی
بی‌نهایت و تعمیر نمایند لهذا امپراطور اعظم جناب ... جنرال ... از طرف پادشاه و دادگاه ممالک ایران نواب نایب السلطنه

[illegible]

چون خط بانتها رسید بمناسبت مجرای ارس با نقطه عباس آباد می آید و در دره تعمیرات و ابنیه خارجه آن ... ارس
واقع است نصف قطری بقدر نیم فرسخ رسم شود و با این نصف قطر در همه اطراف امتداد میابد همه اراضی ... در این نصف
قطر محاط و محدود میشود ... تعلق بروسیه خواهد داشت و در دست ... مشخص خواهد بود و ... از جائیکه طرف
شرقی این نصف قطر متصل بارس میشود خط سرحد شروع و متابعت مجرای ارس میکند ... تا ...
مجرای ارس امتداد میابد با مقابله و مسافت سه فرسخ ... از این نقطه خط سرحد ... از سرحد ... تا مجرای
رودخانه ... در سه فرسخی واقع است ... قمش و ...

[illegible]

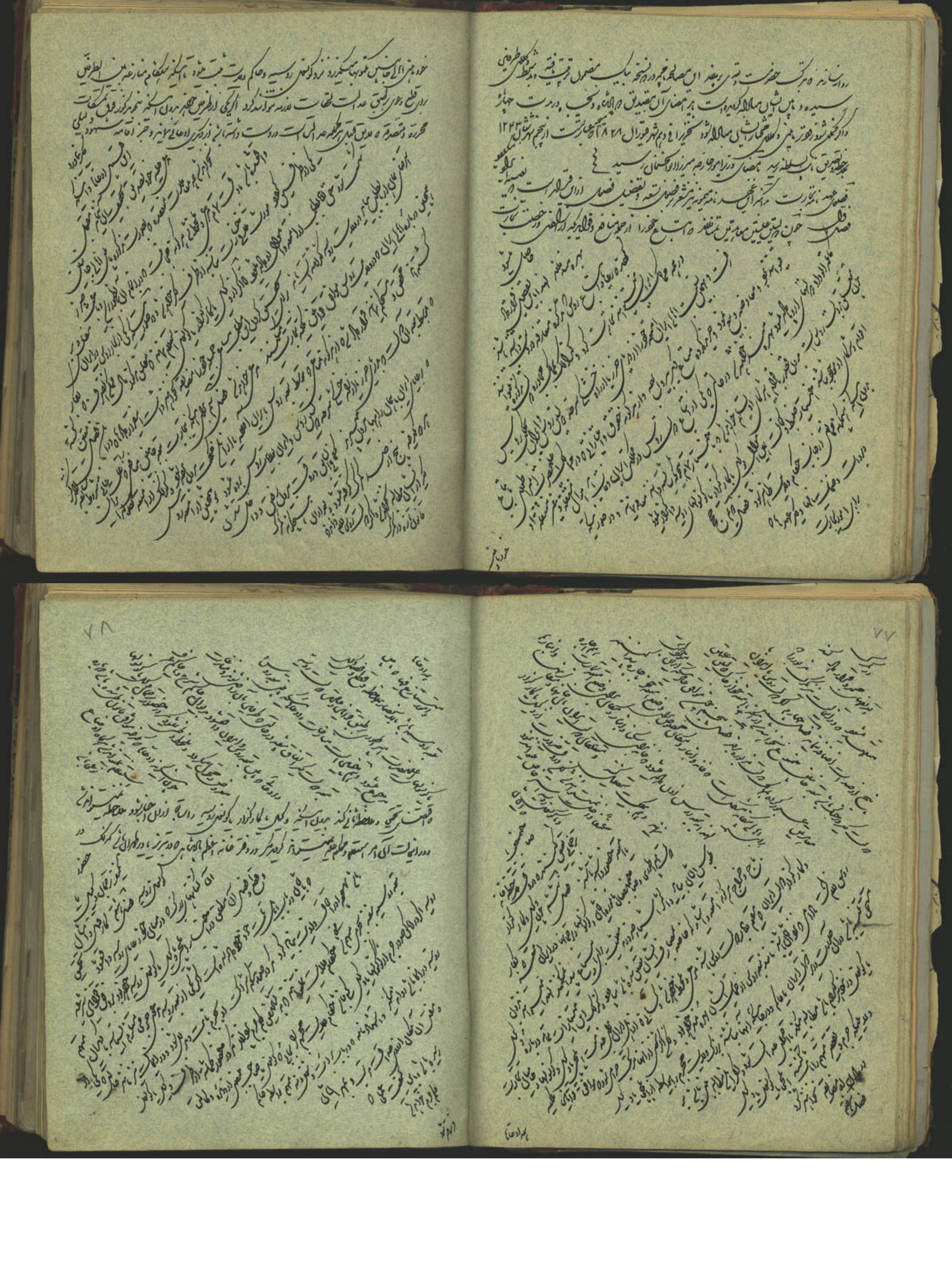
[illegible]

بالاستحقاق این ملک دارند فصل هشتم کشتیهای تجارت ... روس و ایران از هر طرف ... در بحر خزر و طول سواحل آن
بطریق سابق سیر کرده بکنارهای آن فرود آیند و در حالت شکست کشتی از هر طرف امداد و اعانت خواهد شد ...
علمهای عسکریه روسیه ... مثل سابق اذن ... در بحر خزر دارند و بغیر از دولت روس ... دیگر ... اذن ... فصل نهم
چون ... از طرفین ... از طرف ... احترام کردند ...

[illegible]

... در بیع و معاوضه آنها قدرت داشته باشند کل امیر ... روسیه ... این قرارداد در ...
... متعلق ... میشود سردار ... نخجوان ... فصل ...

[illegible]

آنچه در ازای بیش بار بنای زبر این وحس رصین و ضمیر برکین با مردم التفات میکردند و شنونگان را از بیم سوء قصا رضا

بزیر میده آشفته خاطرش با تجاهل فرمیشده و کلمات ربانیه و مهر آزاده وجبین گشاده نثار میکرد با هر شهری راه دیگران

با توب باره کوب منظم کرده خاطرش با سطر مکتوب آرامش میداد در اوج عزت کسی را در حضیض ذلت

سوا نیز انداخت و در عین امید بیم باشد و در کمال رجا از خوف ایمن نکند مسئول و مأمول رعیت و سپاه را

خویشتن برسید و در نسج و تعب وضیع و شریف رادقیقه بر گردن نهاد تطبیع پادشاه و بحر با سیح و لجه با سیحات را

در ازای هر تعبی منصبی و لقبی داد و در صدای هر زحمتی رحمتی و نعمتی نهد در هیچ دقیقه از وقایع روزگار آن سرکرد و مطرح نام

با التفات با مکار خفی و موجزی را اطناب می کند از در این بار با پیوند دیده نعمتش نصفه و کوکب و آسمان زمان

رفت در چمنش به چهار ... [illegible]

کمال ممالک اروپ و ... حضرت پادشاه ممالک ایران ... اهم ... را ... مندرج است ...

... عهد ... اعمال ... اعتبار ... نقطه ...

... مرقوم و ... قسمت ... منظم و ... داشتیم لهذا این ... مشتمل ... مخابرات ... شرط

گذاشته بهار رسید و ... تحریراً فی ... شهر شوال ۱۲۴۳ هجری ۱۸۲۸

[illegible]

دولت ... بهرام ... تعالی ... کنجی ... قسم ... تفصیل ...

وجودا در دولت ... بزرگ ... خواهد ... الدین ... دست موقف صاحب راه

خود حضور داشته بنظر ... ایران ... این امر خطیر را ... و آنچه از این ... دار

[illegible]

دعا گوی درگاه سپهر اشتباه شاهی ... میرزا ... ذروه ... گذاشته ... صدد

... عتیق ... مکالمه و محاوره ... شروح مسطوره ... گرفتن ... نموده ...

[illegible]

اعلیحضرت پادشاه ممالک ایران قصد نمایند که پیاده به ضابطه فرنگ تعلیم داده باشند و بعضی قلعه‌ها به ضابطه قلعه فرنگ بسازند
که از جناب امپراطور فرانسه و پادشاه ایطالیا برای مطلب توپ و تفنگ و خمپاره در هر قدر ضرور باشد به حساب دولت ایران
قیمت آن را از قرار قیمت فرنگستان بسپارند امپراطور اعظم ... ماده هفتم آنکه دولت علیه ایران هرگاه خواهش نماید بطریق
قلعه‌های فرنگ ساخته باشند و دولتخانه‌ها به ضابطه فرنگ در ترتیب ... کرپایه به ضابطه فرنگ تعلیم نمایند هر قدر توپچی و مهندس
و معلم ... لازم بوده و ... معتبر ضرور شود جناب امپراطور فرانسه به انجام این مطلب متعهد گردیده از جانب دولت ایران
... ماده هشتم بنابر موافقت این دولتین از جانب شوکت
جوانب اعلیحضرت ... پادشاه جمجاه ممالک ایران از جهت قطع مکاتبه و ... با انگلیس گردیده از جانب
دولت علیه ایران متعهد شوند ... خدمت ... بجهت دفع آنها ... و کلای
... انگلیس ... ایران ... نموده باشند آنها را مطرود ... انگلیس ضبط

[illegible]

[illegible]

... ماده دهم آنکه جناب امپراطور اعظم خواهش نماید ... که ... برای دفع انگلیس
... ضرور شود ... از راه خشکی ... به سمت هند ... اعلیحضرت پادشاه ایران اذن
عبور ... از راه ... از هر طرف ... روانه ...

[illegible]

از ... ایران بعضی ... ضرور شود ... به قیمت ... فرانسه ... و همچنین هرگاه
... از راه خشکی ... بعضی اشیا ضرور شود ... در مالک سابق ... ضرور ...
اهالی ایران ... فرانسه از قرار قیمت ایران ... ماده چهاردهم آنکه ... در مالک ...

[illegible]

... صرفه و صلاح تجار و عموم رعیت مملکتین و ترقی دولت ... تجارت
و تشویق و ترغیب این امر مهم از مصالح معظمه دولت است ... بستن عهدنامه ...

[illegible]

ممالک وسیع ... ایران ... السلطان بن السلطان ... فتحعلی شاه قاجار ...
... از طرف ... میرزا محمد رضا خان ... عساکر منصوره ... مخصوص دولت علیه
ایران در دربار ... صاحب ... ماده ... و صاحب ... حمایل ...

[illegible]

... دوستی و صداقت ... ماده ... هرگاه ... نموده باشند ...
تمام ... و از راه ... و معامله تجارت ... و خانه و دکان و حجره ... ضرور
خود کرایه نمایند و از طرف ... ایشان را امر ... نموده ...
... تجار طرفین ... شود و ... ضرورت

و مباشر عبور آنها بهر جا کسی مانع نشده و حمایت از آنها نکنند ماده سیم در حق تبعه و رعیتین دولتین بمبنای معاهده و تجارت و ... حق

بعلت دیگر تردد و غیره از وقت و اهالی وقت خروج ملازمه احترام مرعی شود و از آنها بهیچ اسم و رسم عوارض مطالبه نگردد ... ازجهه

از امتعه آنها مثل امتعه آنها گمرک گرفته شود ماده چهارم رعیتین دولتین ... و اهالی تبعه خود ... یکدیگر را مرعی شود

خواهند کرد ... خواهند نمود در ممالک دولتین ... تجار را اقامت کند دولت علیه ایران ... خواهند ... یک نفر

وکیل تجار از طرف ... اسلامبول ... در دارالخلافه طهران و یک نفر در دارالسلطنه تبریز مقیم شود و همچنین ...

... راضی خواهند ... و یک نفر وکیل تجار از طرف ... در ... تجارت دولت ... در ... از ...

[illegible]

از وقتی که میرزا محمد علی خان نایب وزیر دول خارجه به سفارت فرنگ رفت در زمان محمد شاه مرحوم در مراجعت از پاریس حین

به اسلامبول رسید که پادشاه سلطان ایران عهدنامه بین ایران و روم به توسط میرزا تقی خان انعقاد یافته بود ... و تا مبادله کند

ضمنا توضیحات ضمیمه آن کرده و در ضمن چهار سؤال و جواب بود به این گونه سؤال اول ... دولت عثمانی ... دولت عثمانیه

بموجب شرط فقره ... قرارنامه تصور میکند که ترک کردن شهر و بندر و لنگرگاه و همچنین جزیره الخضر با ... این ...

نمی‌تواند اطلاع کند ... اراضی دولت عثمانی را که بیرون از شهر محمره است بنا بر ... دولت عثمانی ... در آنجا

جواب سفیران دولت انگریز و روس مأمورین دولتین واسطه میگویند که لنگرگاه محمره در ملکیت و قبضه ... است ... شهر

... در جواب ... ملکی ... مأمورین واسطه ... قبول میکنند ...

عثمانی ... کنار کردن ... و در آن سؤال کرده بودند شهر و بندر و لنگرگاه محمره و جزیره الخضر است و ...

ترک کرده است در این ... زمین ... دولت عثمانی سؤال میکند از شرح

[illegible]

... جواب سفیران معنی محقق ... چهارم عهدنامه دولت ایران ...

... بعد از ... و هر طریقه ... ترک میشود و البته ... ترک شود ... مجلس ...

طلب ... طرفین ... آن ... راضی ... تنقیص صحیح ... خواهر ... قبول شده است

مأمورین مخصوصه ... خلاصه ... ملاحظه شده است درباب طلب ... آن ... سؤال

چهارم دولت عثمانی سؤال میکند اگر دولت ایران ... قبول کرده است ... شده بود

بفقره ... و همچنین فقره ... در ... طرفین نوشته شده بود جواب سفیران روس و انگریز مأمورین ...

[illegible]

رفع ... تبعه و رعیت ... خواهد بود مودت و اتحاد جانبین را مستحکم سازند لهذا از برای تقدیم ...

اعلیحضرت شاهنشاهی ممالک ایران اعتماد الدوله العلیه صاحب نشان ... بحمایل سبز و قرمز و صاحب نشان

تمثال همایون از درجه اول و حمایل ... مرصع و عصای مکلل بالماس و دارنده شرابه الماس و ... صاحب نشان درجه

... امیر اعظم و ... مخصوص درجه ... و صاحب لقب ... جناب اشرف ارفع امجد میرزا آقا خان صدر اعظم

دولت علیه ایران و اعلیحضرت امپراطور فرانسه جناب ... وزیر ... مخصوص دولت بهیه فرانسه صاحب

[illegible]

است نیز منظور خواهد ... و ... هرگونه امتعه و ... از ... و ...

... دیگر ... و در ممالک ... بفروشند و مبایعه و معاوضه ... از بلاد ... خواهند

حمل و نقل نمایند فصل چهارم هر گونه امتعه و قماش که از اتباع دولتین علیتین متعاهدتین بمملکت دیگر نقل نمایند و یا از مملکت بمملکت دیگر ببرند بر نهج وجه گمرکی که از تجار و اتباع دول کامله الوداد حین ورود امتعه و محصولات آنها به ولایت دولتین و حین خروج از مملکتین مطالبه میشود از قرار نرخ متناسب خواهد بود و حق و وجه علیحده بهیچ اسم و رسم در دولتین

[illegible]

و تبعه سایره خارجه واقع شود تحقیق و اجرای حکم آن بعهده و کفالت و قونسول های طرفین خواهد بود در مملکت کشور ها و منازعاتی که فیمابین تبعه دولت ایران و اتباع دولت بهیه فرانسه و تبعه سایره اتفاق افتد

[illegible]

و اگر کار باشد که او با تمام تسلیم اشیاء خواهد بود و در صورتیکه میسر را قیمت کلی بازخواست او اما به تبعیت و تمام دولتین تسلیم میشود تا شخص راسا بر وفق قوانین متداوله در مملکت خود حبا که باید و شاید در این باب معمول دارد فصل هفتم دولتین علیتین متعاهدتین جهت حمایت متداوله در مملکت خود شان اتباع و تقویت امور تجارت و فراهم نمودن اسباب حصول معاشرت دوستانه و حالا اذن همان تبعه جانبین حسب اقتضا بنمایند که از طرفین سفیر و وزیر مختار قرار کرده و قونسولهای دولت بهیه فرانسه در دار الخلافه طهران و بندر ابوشهر و دار السلطنه تبریز تعیین و قونسولهای دولت علیه ایران در دار السلطنه پاریس و بندر مارسیلیا

[illegible]

صورت عهدنامه که در میان دولت ایران و انگلیس در پاریس تحریر شده بسم الله الرحمن الرحیم حضرت اعلیحضرت خورشید رایت اقدس همایون پادشاه اعظم و شاهنشاه بالاستقلال کل ممالک ایران و اعلیحضرت ملکه انگلیس هر دو علی السویه از روی صدق نیت این سینه که مصایب جنگی را به منافع نیکی و مکافات دوستانه از میان ایشان رفع نمایند و روابط محبت و مودت قدیمی فیمابین دولتین علیتین برقرار بوده مجدداً بنای صلحی بر وفق فواید طرفین بر بنیان محکم بر پا نهایند لهذا بجهت اجرای این مقصود و مطلب اعلیحضرت پادشاه ایران جناب جلالت مقرب الخاقان فرخ خان امین الملک سفیر کبیر دولت علیه ایران صاحب تصویر همایون و حمایل آبی و دارای کمر مکلل بالماس را و اعلیحضرت پادشاه انگلیس جناب مجدت نصاب سنری ریچارد چارلس بارون کاولی از امنای دولت انگلیس و از اجزای مشورت مبارکه مخصوصه اعلیحضرت پادشاه انگلیس حامل نشان بزرگ تشریف حمام و سفیر کبیر مخصوص و مختار دولت انگلیس در نزد اعلیحضرت امپراطور فرانسه را وکیلان مختار خود تعیین فرمودند و ایشان بعد از آنکه اختیار نامهای خود را ابراز و مبادله نمودند و موافق رسم سمی دیدند فصول ذیل را مقبول و مقرر داشتند فصل اول از روز مبادله امضانامهای عهدنامه حال فیمابین اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه انگلیس همچنین فیمابین خلفا و ممالک و رعایای طرفین صلح و دوستی دائمی خواهد بود

[illegible]

کمال اهتمام نماید که بواسطه آن جمیع رعایای ایران که در وقت جنگ مرافعه خود با عساکر انگلیس مصدر خیانتی شده باشند در عقوبت آن حرکت خود معاف شوند بطوریکه هیچکس بر درجه که داشته باشد از جهت آن حرکت خود مورد تنبیه و اذیت و تعدی نخواهد بود فصل پنجم اعلیحضرت پادشاه ایران تعهد میکنند که بعد در ممالک رنگ لازمه مراتب را بکار برده عساکر و کارگزاران ایران را از ملک و شهر هرات و سایر ممالک افغانستان بیرون کشیده تخلیه ممالک مزبوره تا مدت سه ماه بعد از مبادله امضانامهای این عهدنامه معمول خواهد بود فصل ششم اعلیحضرت شاهنشاه ایران راضی میشود که دست بکشند کلیه از ادعای سلطنتی را بر خاک و شهر هرات و ممالک افغان و هرگز مطالبه نکند از روسای هرات و ممالک افغان

[illegible]

از جانب هرات و ممالک افغان بر سرحد است ایران تجاوزی بشود هرگاه تا رفع آن نشود دولت ایران حق خواهد داشت که بجهت دفع و تنبیه جانب متعدی قدم بکار نماید جنگ نماید اما این صراحتا معلوم

و مقبول است و هر لشکری که از جانب دولت ایران به جهت مقصود مزبور از سرحد بگذرد به محض اجرای مقصود خود
مراجعت به خاک خود خواهد کرد و استعمال حق مذکور بنا بر بهانه توقف دائمی عساکر دولت ایران یا الحاق شهری یا
جزو ممالک مزبوره به ممالک ایران نشود فصل ششم دولت ایران تعهد میکند که بلا فاصله بعد از مبادله امضاهای این
عهدنامه جمیع اسرا که در حین جنگ در افغانستان مزبور عساکر ایران گرفته‌اند بدون عوض نقدی آنها را آزاد نماید
و همچنین جمیع افغانها را که یا اسیر کرده یا به جبر آورده‌اند در هر جای ممالک ایران مقید باشند همان طور آزاد خواهد بود
بشرط آنکه افغانها هم از طرف خود اسرا و مقیدین ایرانی را که در دست آنها باشد بدون عوض فدیه آزاد نمایند
و تیس مأمورین در صورت لزوم مأمورین نصب خواهد کرد که شرایط این فصل را عملی ملاحظه فصل هفتم اولیای دولتین
متعهد میشوند که در باب نصب و اعتراف قونسولهای جنرال و قونسولها و وکلای قونسول هریک در این دولت
در ممالک همدیگر حالت دول کامله الوداد را حفظ خواهد داشت و نسبت به رعایای طرفین و تجارت آنان در هر باب

با رعایای دول ... وقت خروج سفارت انگلیس از طهران وزیر مختار انگلیس بوشهر و از آن وقت بسبب ترک مخابرات
مزبوره ... هشتم مانده هم تا آنکه در فصل سابق مقرر شد دولت انگلیس این حق را ترک و انکار
خواهد کرد که حمایت کند مگر از آن منشیان و نوکرهای ایرانی که خدمت در نوکری سفارت و قونسولها و وکلای
قونسل انگلیس باشند بشرط آنکه چنین حق حمایت در باب دیگر دولی معمول شود و در این باب و جمیع خصوصیات دیگر دولت انگلیس
سلطنت مشخصه و دولت ایران هم تعهد مینمایند که چنان قرارات و مقامات در ممالک ایران دولت انگلیس و ذکرها

متعهد میشود که در این باب سرکرده عساکر انگلیس عمدا از هیچ حرکتی که موجب ضعف اطاعت رعایای ایران
نسبت به اعلیحضرت شاهنشاه ایران باشد نخواهد کرد بلکه تقویت اطاعت مزبوره نهایت مقصود انگلیس است و علاوه دولت
دولت انگلیس تعهد میکند که بقدر امکان رعایای ایران را از زحمت حضور عساکر انگلیس امن خواهند بود و همچنین
آذوقه که به جهت عساکر مزبوره لازم شود دولت ایران تعهد میکند که کارگزاران خود هرقدر ممکن است عساکر انگلیس را
در تحصیل آذوقه مزبوره اعانت کنند و نیز دولت انگلیس تعهد میکند که در حین ابتیاع اشیاء قیمت آنها را
موافق نرخ نقد از جانب مأمورین انگلیس بدون کم ... خواهد شد فصل چهاردهم عهدنامه حالیه ممضی خواهد شد و امضاهای
آن مبادله خواهد شد در بغداد در مدت سه ماه یا زودتر هرگاه ممکن شود و به جهت اثبات سطور فوق ایلچیان
طرفین این عهدنامه را ممضی و بمهر خود مختوم ساختند در پاریس در چهارم ... بسنه ۱۲۷۳ ... این عهدنامه
با خاتمه ... شد و ... سفیر کبیر ایران و انگلیس خط و خاتم ... به تمام ... سفارت را
... عهدنامه را ... اطراف ایران گسیل و روانه داشت ...
یکشنبه ... شهر محرم الحرام هزار و سیصد و شش صورت تحریر پذیرفت

مرحوم میرزا سعید خان وزیر امور خارجه — صاحب نشان تمثال همایون مکلل بالماس — و صاحب حمایل آبی و دارای ...

فی سنه ۱۳۰۴

السلطان ناصر الدین شاه قاجار — تولد شب شنبه ۶ شهر صفر ۱۲۴۷ جلوس در دارالسلطنه تبریز ۱۸ شهر شوال ۱۲۶۴ جلوس در دارالخلافه ۲۲ شهر ذیقعده ۱۲۶۴

ابناء سلطنت

حضرت ولیعهد — تولد جمعه ۱۴ شهر جمادی الثانیه ۱۲۶۹

ظل السلطان — تولد روز ۲۰ شهر صفر المظفر ۱۲۶۶

نایب السلطنه — تولد روز ۱۹ شهر ذی حجه ۱۲۶۲

سالار السلطنه نصرت الدین میرزا — تولد روز ۱۳ شهر جمادی الثانیه ۱۲۹۹

رکن السلطنه محمد رضا میرزا — تولد روز ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۰۱

اولاد ولیعهد — عضد السلطنه محمد علی میرزا تولد ربیع الثانی ۱۲۸۹ — ملک منصور میرزا شعاع السلطنه — ابو الفتح میرزا — ابو الفضل میرزا

اولاد ظل السلطان — جلال الدوله سلطان حسین میرزا تولد در ۱۲۸۵ — بهرام میرزا — سلطان محمود میرزا — امیر تیمور میرزا — سلطان فریدون میرزا

اولاد نایب السلطنه — غضنفر میرزا تولد در ۱۳۰۲ — اقدس مرحوم جلال الدوله — مهدیقلی میرزا

(حاشیه: نایب السلطنه — تولد در ۱۳۰۳ — ۱۳۲۲ — ۱۳۲۵ — ۱۳۲۵ — ۱۳۲۲ — ۱۳۲۴ — ۱۳۲۸)

فروغ الدوله تولد در ۱۲۷۹ — ایران الملوک تولد در ۱۲۹۸ — فخر الدوله تولد در ۱۲۹۸

فرح السلطنه ۱۲۹۹ — تاج السلطنه تولد در ۱۳۰۱ — شرف السلطنه در ۱۳۰۳

اخوان سلطنت

عباس میرزا ملک آرا — امیر تبریز — محمد میرزا امیر تومان

عز الدوله عبد الصمد میرزا — خیقلیمیرزای سرتیپ علاء السلطنه

رکن الدوله محمد تقی میرزا — علیقلی میرزای سرتیپ

اخوات سلطنت

عزة الدوله — عزیز الدوله — عمة الدوله

اعمام سلطنت

حاجی معتمد الدوله — معین الدوله احمد میرزا

اولاد خاقان مغفور

عضد الدوله سلطان احمد میرزا — محمد هادی میرزا — جهانسوز میرزا امیر تومان

امیرزادگان کرام

یحیی میرزا ایضا — ایرج میرزا ایضا — محمد باقر میرزا ولد مرحوم معتمد الدوله — فضل الله میرزا ایضا — محمد کاظم میرزا ایضا — محمد جعفر میرزا ایضا

قربانعلی میرزا ایضا — حاجی محمد طاهر میرزا — اکبر میرزا — حاجی فریدون میرزا — محمد حسن میرزا — عضد السلطنه

محمد حسن میرزا ولد مرحوم اسد الله میرزا — حاجی مسعود میرزا ولد مرحوم جهانگیر میرزا — حاجی محمد حسن میرزا ایضا

حاجی فتح الله میرزا ایضا — سعید میرزا ایضا — اسد الله میرزا ایضا — شیخ حسن میرزا ایضا — محمد علی میرزای

شکوه الملک پسر مرحوم خسرو میرزا — عبد المجید میرزا ولد مرحوم جعفر خان میرزا — نور الله میرزا — سام میرزا ایلخانی — شمس الشعرا

کامران میرزا ولد معین الدوله — جلال الدین میرزا — و ابو الفتح میرزا — و اکبر میرزا — و مهدی میرزا — و عباسقلی میرزا — و تیمور میرزا — و محمد علی میرزا ایضا

لطفعلی میرزا ولد مرحوم مؤید الدوله — حاجی محمد مهدی میرزا — و محمد کریم میرزا — و محمد باقر میرزا ایضا — داراب میرزا ولد مرحوم حسام الدوله

شاهرخ میرزا ولد مرحوم بهمن میرزا — محمد علی میرزا ایضا — احمد میرزا — ملکشاه میرزا — ولد مرحوم تیمور میرزا

منصور میرزا — و مسیح الله میرزا — و لشکر میرزا — و کامران میرزا ایضا — کیومرث میرزا ولد مرحوم محمد قلی میرزای ملک آرا — عبد الله میرزا

نظام العلما ولد مرحوم ایضا — محمد رحیم میرزا ایضا — بهمن میرزا ایضا — عبد الحسین میرزا ایضا — محمد قلی میرزا ولد مرحوم حاجی محمود میرزا

کوچک میرزا ولد مرحوم ایضا — مسعود میرزا ایضا — عباسقلی میرزا ایضا — اسکندر میرزا ایضا

حمزه میرزا ایضا — نادر میرزا ولد مرحوم حسنعلی میرزای فرمانفرما — محمد میرزا ایضا — طهمورث میرزا ولد مرحوم محمد تقی میرزای حسام السلطنه

امیر شیخ میرزا ایضا   ... الله میرزا ولد مرحوم علینقی میرزای رکن الدوله   اسحق میرزا ایضا   عبد اللطیف میرزا

ولد مرحوم شیخ الملوک   حاجی ابوالفضل میرزا ولد مرحوم ظل السلطان   خسرو میرزا ولد مرحوم محمود میرزا

عبد الرشید میرزا ولد مرحوم عبدالله میرزای دارا   حسام الدین میرزا معروف به آقا بالا سلطان پسر مرحوم محمد رضا میرزا

جمال الدین میرزا ایضا   اوکتای میرزا ولد مرحوم حسنعلی میرزای شجاع السلطنه   قهرمان میرزا ایضا   نادر میرزا ولد مرحوم

احمد علی میرزا   احمد میرزا ولد مرحوم کیقباد میرزا   محمود میرزا ایضا   شکرالله میرزا ولد مرحوم حاجی بهرام میرزا

مهدیقلی میرزا ولد مرحوم شاپور میرزا   سلطان یوسف میرزا ولد مرحوم منوچهر میرزا   محمد کاظم میرزا ایضا   محمد حسن میرزا

محمد حسین میرزای صدر الشعراء ولد مرحوم ملک ایرج میرزای رئیس الطلاب   جعفر قلی میرزا ایضا   محمد قلی میرزا ایضا   حسینعلی میرزا

سیف الله میرزا ایضا   نایب السلطنه ... میرزا   نصرالله میرزا ولد حاجی سیف الدوله میرزا   اردشیر میرزا ولد مرحوم ...

[illegible]

ولد مرحوم سلطان سلیم میرزا   محمد حسن میرزا ایضا   شاهرخ میرزا ولد حاجی عباسقلی میرزا   حاجی نصرالله میرزا   جمشید میرزا ولد

مرحوم ... الدوله   حاجی محمد میرزای مهندس   عبدالله میرزا ولد مرحوم محمد تقی میرزا   فضل الله میرزا ایضا

خوانین قاجار

ریاست و امنای کل جناب عضد الملک وزیر ... و وزیر عدالت اعظم و خازن مهر مبارک

امیر الامراء العظام میرزا محمد خان نایب ایلخانی   جناب میرزا ... محمد ...

امیرزادگان

محمد شریف میرزا سرتیپ   محمد ... میرزا ولد مرحوم مؤید الدوله   محمد صادق میرزا   حسب الله میرزا   شاهرخ میرزا

اکبر میرزا   محمد حسن میرزا   عبدالرحیم میرزا   حاجی سیف الله میرزا   محمد شریف میرزا   شجاع الدین میرزا   محمود میرزا

[illegible]

... خان   نصرالله خان   ... خان   احمد خان   محمد صادق خان   احمد خان   علی محمد خان   ... حاجی محمد حسین خان

سرتیپ و رئیس   حاجی محمد تقی خان سرتیپ   محمد خان بهاء السلطنه ... وال باشی   حاجی ... خان   حاجی حسنعلی خان   ... خان

سرتیپ میرزا محمد خان ... محمد ... خان   عزالدین لو   محمد رضا خان   محمد ولی خان   حسب الله خان   محمد ... خان

... خان   محمد کریم خان   طایفه شاه ...   حاجی محمد رحیم خان رئیس و سرتیپ   محمد حسین خان   محمد ... خان امیر نظام رئیس ...

[illegible]

سر ... دارای ... میرزا ... سرتیپ ... خان سرتیپ ...

احمد خان نایب ... باشی   ... خان ... قاجار

دایره دولت

مجلس محترم دار الشورای کبرای دولتی ریاست جناب امین الدوله

[illegible]

نواب والا ... السلطنه امیر کبیر و وزیر جنگ و رئیس کل قشون ... قورخانه و قورخانه و ... و افواج ...

... نظام و خارج نظام   جناب نظام الملک وزیر لشکر و رئیس دفتر لشکر و ... در باب ... دفتر لشکر جناب

[illegible]

و دوم حکم میرزا نصرالله سمنانی حاجی میرزا ابوالقاسم تفرشی میرزا ابوالحسن لشکرنویس میرزا حسینعلی گروس میرزا احمد رشتی میرزا ابوالحسن عربستانی

میرزا خلیل خمسه‌ای ولد کوچک میرزا نصرالله ولد میرزا ابوالحسن لشکرنویس میرزا حسین میرزا علی‌اصغر بلاد صدر دیوانخانه حاجی میرزا رضاقلی تفرشی

سررشته داران توپخانه میرزا نصرالله میرزا جعفر نوری میرزا علی میرزا هاشم میرزا علیرضا میرزا علینقی میرزا آقا تقی

خراسان میرزا سید محمد موتمن لشکر لشکرنویسباشی خراسان سررشته دار تبریز

فارس میرزا لطفعلیخان لشکرنویس‌باشی میرزا مصطفی لشکرنویس اصفهان و عربستان و بروجرد میرزا محمدعلی لشکرنویس

میرزا محمد سررشته دار میرزا محمدعلی خان نوه جناب صاحب‌قلم سمنان و دامغان میرزا طاهر سررشته دار دفتر لشکر عراق

میرزا سید باقر سررشته دار خمسه میرزا حسن کلانتر میرزا حسینعلی گروس مازندران میرزا فرج خان لشکرنویس کلیه

سیف الدوله جمال الملک

ربیعی

سرتیپ اول سوای توپخانه و سواره خسرو خان اجودان باشی کل نظام حسام الملک شجاع الدوله سلیمان میرزا سیف الدوله

سلطان محمد میرزا جنرال اجودان حضور همایون جناب وزیر رسایل حسینقلی خان قاجار جناب عبدالحسین خان فخر الملک جناب محمدخان

سرتیپ دویم سوای آنهائی که در جزو افواج نوشته شده‌اند نایب میرزا میرزا عبدالله خان مستوفی ... اداره خارجه محمدعلی میرزا عین

[illegible]

مسلمین ایرانی … مهدی قلی خان صدر … میرزا عبدالله … عبدالحسین خان … محمود میرزا

مصطفی بیک میرزا اسدالله میرزا احمد علی حسن آقای تفلیسی میرزا اسحق متکلم میرزا احمد خان محسن خان

عباسقلیخان بشت کوهی محمد کاظمخان پسر شهاب الدوله قاسم آقا مرغه مهدیخان قاجار سیف الله خان ابداریانی

[illegible]

فرج بیک حکیم میرزا زین العابدین خان اردوبادی حاجی باقر خان تبریزی میرزا ابو القاسمخان پسر مرحوم اجلال الملک میرزا احمد خان

ملک التجار میرزا صالح خان غلامحسین خان کروسی فتح الله خان طالش محمد خان اسدالله میرزا محمد علی میرزا سیف الدین میرزا

[illegible]

معلمین فرنگی آندره صاحب مسیو ... مسیو ... مسیو لاکروس نظر اسکار خانه

فسک سارتی مسیو ... ماژور ... معلم پیاده نظام کپیتن کروس معلم سواره نظام کپیتن ... معلم سواره نظام

مسیو ... سلطان توپخانه مسیو ... پیاده نظام مسیو ... نایب اول ... شاتور اوف

[illegible]

مدرسه ... میرزا ... توپخانه نواب ... امیر توپخانه ...

... رئیس توپخانه سرتیپان حاجی غلام رضاخان شهاب الملک حاجی ... سرتیپ اول

[illegible]

میرزا ابوالفتح خان   خداداد خان   میرزا اسد علی بیگ

اداره مصطفی توپخانه   ریاست محمد حسین خان سرتیپ مخصوص حضور مبارک   ناصر رکاب مبارک محمد حسین خان
میرزا محمد علی اعتماد لشکر نویس   میرزا علینقی سررشته دار   میرزا حسین خان میرآخور   میرزا محمود مشرف   علی بیگ تحویلدار

[illegible]

قورخانه

[illegible]

حسین خان تحویلدار اسب و کارخانه چرخ کار   هاشم خان مباشر کارخانه آتش بازی و غیره   میرزا محمد   میرزا علی خان
میرزا حسین خان   شیخ حسین خان   میرزا قاسم خان   نصیر خان   لشکر نویس و غیره   میرزا آقا لشکر نویس   میرزا نصرالله
سررشته دار   میرزا ابوالقاسم ایضا   میرزا اشرف ایضا   میرزا اسد حبیب ایضا   میرزا علی اکبر ایضا   اطباء   میرزا علی حکیم باشی
قورخانه   نادر و غیره   نصرالله بیگ نایب تحویلدار انبار قلعه و غیره   میرزا ابوالقاسم نایب و تحویلدار انبار   تحویلدار قورخانه
غلامعلی خان نایب تحویلدار قورخانه توپ و غیره   شهباز خان نایب تحویلدار انبار تفنگ   علی محمد بیگ نایب مباشر کارخانه سراجی

طهماسب بیگ نایب مباشر کارخانه جباخانه سازی   غفار بیگ نایب مباشر کارخانه طهران   آقا محمد بیگ نایب مباشر دباغخانه
طهران   اسدالله خان نایب قورخانه و مباشر کارخانه شمشیر سازی   دیگر حسین نایب مباشر کارخانه اسباب سرتیپی موزیکال   میرزا ابوالقاسم

[illegible]

ناظر میرزا   [illegible]

[illegible]

احمد خان نایب درجه اول   موزیکانچیان   صاحب منصبان   شکرالله خان سرتیپ   محمد حسین خان سرتیپ   لطفعلی خان آجودان
سردار   محمد علی خان نایب موزیکانچی   صفر علی خان نایب   غلامحسین بیگ نایب   دسته حاجب موزیکانچی   دسته موزیکانچیان

[illegible]

اجزای خزانه نظام   ریاست وزیر نظام   میرزا رضا اکبر مستوفی   حاجی میرزا عبدالرحیم   میرزا احمد توپچی
خزانه نظام   میرزا شفیع تفرشی سررشته دار   میرزا محمد علی   حاجی احمد صراف   میرزا علی

اجزای حکومت

[illegible]

دولت طهران   حاجی محمد حسین خان   محمود خان   مهدی خان   والد مرحوم احمد خان   نواب محمد حسین خان ایضا   حاجی علی خان ایضا   عباسقلی خان
والد مرحوم عسکر بیگ   نایب دیوان ایضا   اداره احتسابیه   ریاست مشیرالسلطنه وزیر انطباعات   مترجم مخصوص حضور مبارک

[illegible]

مستوفیان جناب خاص صاحب دیوان حاجی میرزا نصرالله مستوفی خزانه و [illegible] عراق و خمسه مؤتمن السلطنه میرزا عیسی
صدیق الدوله وزیر وظایف میرزا حسین نایب وزارت [illegible] علاءالملک [illegible] دربار اعظم میرزا محمود وزیر معتمد السلطنه

[illegible]

میرزا نصرالله [illegible] مستوفی خزانه [illegible]

[illegible]

مستوفیان [illegible] میرزا رضای [illegible] میرزا سید احمد [illegible] میرزا تقی [illegible] الملک میرزا محمد حسن [illegible]
حاجی میرزا محمد میرزا محمد [illegible] میرزا حسن [illegible] میرزا محمود [illegible] دربار اعظم

[illegible]

مستوفیان مامور محاسبات میرزا رضای بنان الملک میرزا رضای بنان الملک میرزا [illegible] میرزا اسمعیل [illegible]
میرزا آقای تفرشی مامور کرمان میرزا حسن [illegible] مامور کرمانشاهان میرزا محمد [illegible] میرزا [illegible]

[illegible]

محرران میرزا علی اکبر [illegible] میرزا ابراهیم میرزا رفیع [illegible] میرزا علی میرزا آقا میرزا فضل الله میرزا محسن میرزا [illegible]
میرزا احمد میرزا [illegible] میرزا [illegible] میرزا احمد میرزا [illegible] دفترخانه میرزا آقای [illegible]

وزارت مالیه و دربار اعظم

جناب امین السلطان وزیر اعظم [illegible] وزیر مالیه و دربار اعظم جناب امین الملک نایب اول وزارت مالیه و دربار اعظم

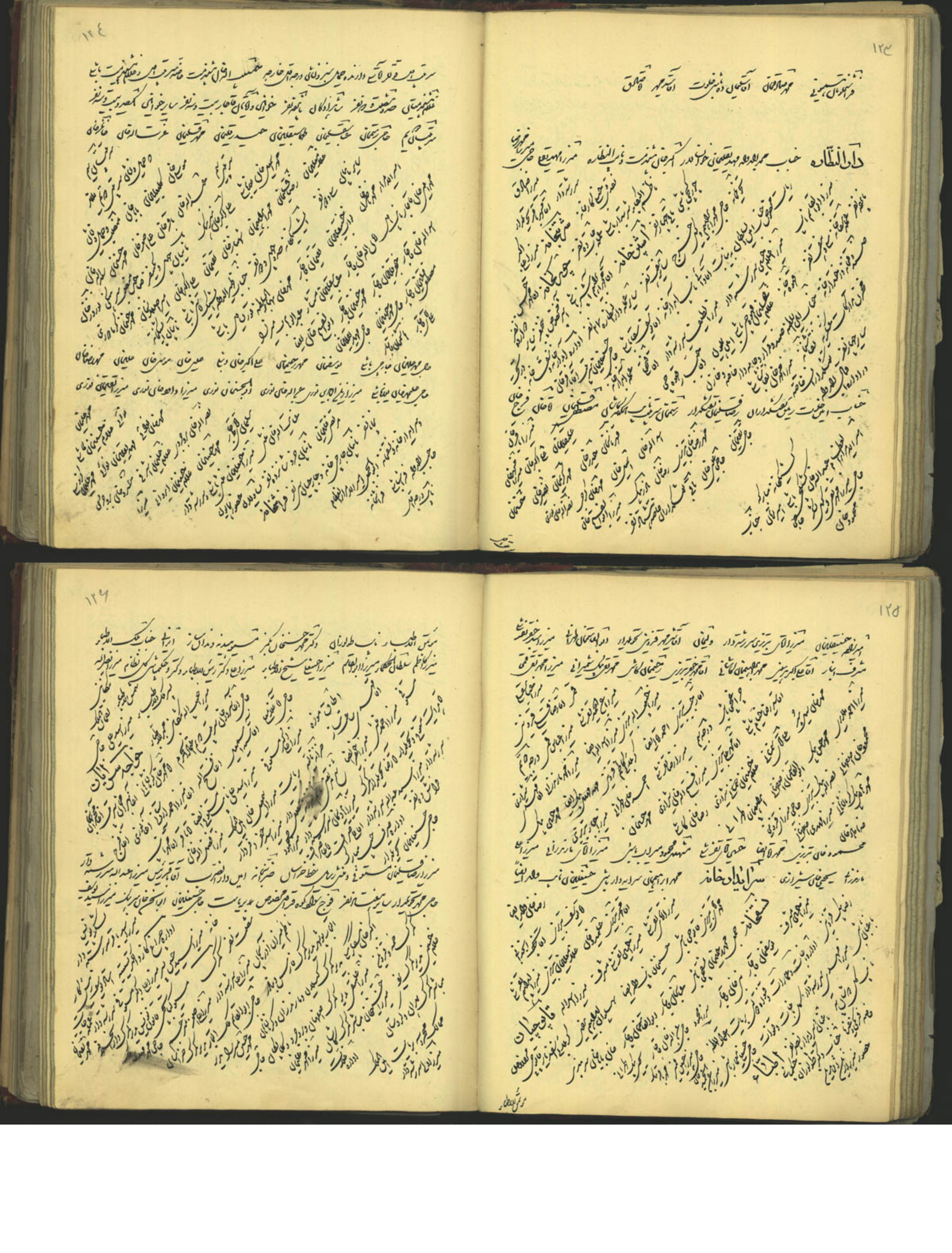
اداره

اداره و امورات راجعه به وزارت مالیه و دربار اعظم موزه خانه کتابخانه خزانه اندرون ریاست قورخانه [illegible]
[illegible] خزانه خلوت خواجه سرایان صندوقخانه [illegible] دارالطباعه [illegible] [illegible]

[illegible]

میرزا عبدالله [illegible] سرتیپ [illegible] [illegible] میرزا محمد خان [illegible] سرتیپ [illegible] حاجی حسن [illegible]
سید عبدالکریم خان [illegible] میرزا [illegible] [illegible] امین الملک [illegible]

[illegible]

۱۲۴

۱۲۳

۱۲۶

۱۲۵

مهر تقیخان ناظم میرزای مأمور علیه مدت ازربایجان حاجی محمد خان مأمور خمسه آقا میرزا خان مأمور علیه تراب قزوینی مهر علی خان مأمور علیه
تویسرکان و نهاوند مهر تقیخان سرتیپ مأمور همدان استراباد مأمور سمنان و دامغان و شاهرود و بسطام میرزا عبدالله
مأمور علیه عراق محمود بیک مأمور قم محمود خان مأمور کروس اداره حکومت و تولیت زاویه مقدسه

[illegible]

مخصوص حضور همایون ارباب قلم ضیاء لشکر میرزا عبدالعلی لشکرنویس حاجی میرزا سید محمد طبیب ملک الاطباء
... میرزا عبدالحسین نایب سرتیب ... قلمرو ...

[illegible]

ادارهٔ ...

اداره شترخانه و قاطرخانه و سرطویله و تختخانه ریاست محمد قاسمخان صاحب جمع رادور السلطان میرزا حسین مشرف شترخانه حاجی میرزا محمد علی
مشرف تختخانه میرزا علی نقی مشرف قاطرخانه میرزا علی رضا مشرف قاطرخانه حقوردیک نایب آقاسی شترخانه

[illegible]

علوفه‌دار و قهوه چی و غیره ... ویست وینج نفر قوشخانه مبارکه از امیرشکار قوشچی باشی میرزا علیخان قوشچی باشی
قوشچی ... نفر عملجات اندرون ... ویست نفر طهران میرزا ولیخان صاحب جمع ساربان ...

[illegible]

میرزا رحمة الله مشرف صاحب منصب و سوار پانصد نفر سواره قراشه حسین خان سرتیپ و رئیس کل میرزا محمد
سررشته‌دار میرزا ... مشرف صاحب منصب و سوار پانصد نفر خواجه‌وند علی اکبر خان سرتیپ خمسه‌ای سرکرده ...
... خمسه‌ای ... میرزا ... مشرف صاحب منصب و سوار پانصد نفر اوصانلو سیف الله خان سرکرده

[illegible]

حاجی حسین معمارباشی مدیر بنائی عبدالله ... استاد حسین معمار ... حسینخان معمار بناباشی ... حاجی محمد
... فرمانفرما ... ادارهٔ ... نفر اداره ... سوره ... قزوین سر ده ... آقا سرتیپ عملجات

[illegible]

وزارت وظایف و اوقاف ریاست ... محمد ... در اداره ... رئیس مجلس شورای کبری وظایف و اوقاف
جناب ... وزیر وظایف و اوقاف مرکزی دارالخلافه وزارت وظایف دفتر محاسبات میرزا سید مصطفی
... میرزا ... سررشته‌دار میرزا ... محرر دفتر انشاء و میرزا ...

[illegible]

میرزا زین العابدین خان وزارت ... جزو مخصوص وزارت میرزا احمد ... خاصه ...

[illegible]

دولتیات عفیر سفارت میرزا علی میرزا رضا اطاق صنیع تلغرافات عفیر سفارت میرزا ابراهیم تحویلدار اطاق تجربه
دولتیات اسدالله خان میرزا یوسف اجزاء ادارت تلغراف دخیابان فرنگیها شمس خان رئیس علیم بنفر
فراش ده نفر عمله حقیقت از مشهد تربت و تهران چهار نفر علیم بنفر نایب ده نفر علیم سفید نفر فراشخانه

[illegible]

خانقین تجارت کروس نهاوند دولت آباد ملایر بروجرد خرم آباد کنگاور کردستان اردکان

وزارت علوم و تلگراف و تجارت و معادن ممالک محروسه

جناب جلالتماب مخبرالدوله وزیر علوم و تجارت و تلگراف و معادن

وزارت علوم مدرسه دارالفنون روسا و غیره جناب نیرالملک رئیس کل محمد حسین خان ناظم سرتیب اول

[illegible]

میرزا علیخان حکیم معلم طب حکمانی میرزا علی اکبر خان سرتیب معلم نقاشی و زبان دکتر میرزا حسن ادیب معلم عربی و نظام مدرسه
ماورسن خان سرتیب دویم معلم زبان روسی میرزا محمد صادق معلم فارسی و متعلقات معلمین فرنگی مسیو ریشار خان
سرتیب معلم زبان فرانسه مسیو ودبلیه معلم و مهندس معدن مسیو بکی خان سرتیب اول معلم زبان فرانسه مسیو لمر
موزیکانچی باشی معلم موزیک دکتر البو معلم طب فرنگی مسیو فکلر سرتیب سیم معلم دواخانه مسیو ورت سرتیپ

[illegible]

اداره مرکزی حفظ الصحه دار الخلافه ریاست دکتر طولوزان حکیمباشی فرنگی طولوزان حکیم سفارت انگلیس

[illegible]

سبزوار حاجی میرزا جعفر حکیمباشی مشهد سید عبدالرضا خطوط خراسان سمنان میرزا اکبر شاهرود میرزا علی سبزوار
میرزا اسمعیل ارض اقدس میرزا حسین خان خط اصفهان و کرمانشاهان زنجان میرزا رضا تبریز میرزا عبدالعلی سیف الذاکرین
رشت حاجی میرزا جعفر حکیمباشی تهران میرزا اسمعیل کرمانشاهان میرزا اسمعیل بروجرد میرزا یحیی ارومیه حیدر میرزا شنقیح
میرزا احمد کروس میرزا اسدالله عربستان میرزا مصطفی مازندران ساری میرزا احمد تنکابن میرزا تقی استرآباد

[illegible]

مانوئل ورئیس دار الطباعه دولتی و مترجم زبان فرانسه و غیره مترجمان فرنگی و غیره میرزا رضا خان رضا سرتیپ مترجم
زبان فرانسه و انگلیسی و غیره نریمان خان سرتیب اول معلم و مترجم زبان فرانسه و جغرافیه و احوالات مفصل درالملت جلد
ماردین نهال سرتیب مترجم زبان فرانسه و المانی دکتر میرزا علی نقشه اکبر بیگ میرزا درویش خان سرتیپ
مترجم زبانهای فرانسه و روسی مامور خدمت ترجمانی اداره سواره قزاق روسی مسعود اسد الله خان مترجم زبان فرانسه
و انگلیسی میرزا اکبر مترجم زبان روسی ایرانی و غیره میرزا غیاث ادیب مترجم زبان عربی عارفخان

فی مترجم مخصوص ترکی عثمانی ۵ نفر در رکاب و در معیت جناب اعتماد السلطنه است آقا سید حسین مترجم زبان هندی
میرزا علیخان سرتیب مترجم الملک مترجم زبان فرانسه و انگلیسی امیر نظام خان میرزا مترجم زبان روسی میرزا محمد خان مترجم انگلیسی

[illegible]

وزارت خارجه

[illegible]

مجری احکام میرزا محمد خان معاون الدوله نایب وزارت خارجه میرزا احمد خان سرتیپ نایب وزارت خارجه مهماندار سفراء

حاجی میرزا سید رضی نایب الغفار حاجی میرزا اکبر خان نایب الغفار میرزا محمد خان منشی الغفار نایب الغفار ملک الکتاب حاجی میرزا حسین

میرزا کاظم خان سرتیپ البرز حشمت نظام نایب الغفار میرزا آقاخان سرتیپ میرزا جهانگیر خان منشی اول ناظم الملک

[illegible]

دفتر تجارت و محاکمات میرزا زین العابدین خان نایب اول میرزا ... میرزا ... نایب

[illegible]

محمد حسین خان احوال حسین خان احوال عبد الحسین خان احوال محمد رحیم بک غلام ... خلیل خان احوال دفتر ضبط

میرزا رضی خان دبیر میرزا حسین خان ناظم میرزا علینقی منشی میرزا اسد الله منشی میرزا اسمعیل منشی دفتر مرکزه

میرزا دفتر مرکزه میرزا باقر میرزا محمد صادق میرزا شر دار مرکزه میرزا ... حسین خان مدیر طبع میرزا محمد ... نویسنده

[illegible]

میرزا فتح الله خان نایب کارگذار ... آذربایجان ... فارس حاجی ... الملک میرزا ... نایب ... کارگذار

... میرزا محمود خان میرزا ... خان مرکزه ... حاجی میرزا ... خان کنسول میرزا آقاخان سرتیپ

میرزا ... نایب کارگذار اداره مرکزه کنسول میرزا حبیب الله خان ... میرزا ... سرشته دار

[illegible]

ارزنة الروم میرزا حسین خان کارپرداز ... شام میرزا علی اکبر خان کارپرداز طرابزان حاجی میرزا ... خان کارپرداز

اسکندریه حاجی میرزا حبیب الله خان کارپرداز جده حاجی میرزا ... کارپرداز ازمیر ... خان کارپرداز

[illegible]

دعماره و ... و بیت المقدس ... و ... و ... رابط ... و ... یک نفر مأمور ...

... میرزا ... خان ناظم الدوله ... میرزا ملکم خان وزیر مختار ... مخصوص ... خان سرتیپ ... نایب اول

[illegible]

... حاجی محمد خان نایب اول ... مستشار سفارت ...

... خبر ... سفارت ... میرزا ...

[illegible]

وهارستان در طهران ویکتور تورنهک شارژدافر کاپیتن توکس قونسول سفارت میرزا آقاخان منشی اول سفارت
سفارت دولت المان جناب جلالتمآب بارون اشنک فون شواین برلیک وزیرمختار و ایلچی مخصوص مسیو اشتینهن نایب
دکتر فرانک مترجم حاجی میرزا رضاخان منشی اول سفارت دولت انگلیس در طهران جناب جلالتمآب رانلد
طامسن وزیرمختار و ایلچی مخصوص آرتر نیکلسون شارژدافر مستر کارت رایت نایب دویم مستر شیندلر

[illegible]

مسیو غرنعروچ مترجم اول مسیو فیلی بیف نایب دویم مسیو ابلکوف مترجم دویم مسیو چریب نایب

[illegible]

در جزو وکلادت زینف آتراآباد مسیو کافانفک وتعن مسیو لونیتسکی نایب دوزلکی سفارت دولت عثمانی
در طهران و غیره جناب مجدت‌مآب خالد خلیل بک شغر کبیر دولت علیه عثمانی سرکیس آگاه افندی نایب دویم میرزا حیدرخان

[illegible]

وزارت جلیله عدلیه اعظم

جناب جلالتمآب عضدالملک وزیر حضور همایون و عدلیه اعظم دارای تمثال و حمایل همایون فارس مهر اقدس آقای

[illegible]

میرزا ربیع ولد میرزا علی مستوفی میرزا علی ولد میرزا هدایت الله مستوفی میرزا سید عبدالله محرر محاسبین دفاتر کل وزارت عدلیه
و دارالانشاء و رسائل و تظلمات عامه متعلق به مجلس مخصوص وزارت عدلیه اعظم است دفاتر تظلمات عامه بریاست
بهرنایب الوزاره میرزا سید کاظم مستوفی ولد مرحوم میرزا سید ابراهیم مستوفی مدیر دیوان تظلمات عامه است

[illegible]

بوحع میرانیص خارج مهر الخلیفه الباهره بریاست امیر السردار العظام اعتماد الملک اعضاء و اجزاء جناب حاجی
محمد حسین خان مرحوم محمد تقی خان حاجب الدوله محمد خان قاجار میر غضب میرزا اسمعیل منشی میرزا محمد حسین مستوفی

[illegible]

محمدخان قاجار سرتیپ میرزا محمدعلی منشی حاجی محمد رضاخان ممیز میرزا عبدالحسین نایب مجلس محاکمات تمیز
دار الحکم و غیرها بریاست حاجی رئیس اعضاء و اجزاء میرزا محمد حسن میرزا علی نقی سرحددار میرزا محمود
منشی میرزا احمد خان نایب میرزا اسمعیل مجلس محاکمات تجارتی و جنایی بریاست حاجی میرزا سید حسین مستوفی

[illegible]

وکالت ممالک محروسه سوای دارالخلافه که جزو ادارات وکلای نوشته شده است

مملکت آذربایجان
حضرت ولیعهد جاوید مهد دولت علیه صاحب اختیار مملکت آذربایجان نواب اعتضاد السلطنه جناب جلالتمآب امیر نظام کارگزار کل مملکت آذربایجان
حکام ولایات جناب امیر تومان و کیل الملک حکمران اردبیل و مشکین جناب فخیم نصاب حسین خان والی حکمران خوی و سلماس

[illegible]

حکمرای مرند امیر نظم شاه خان حکمرای صاین قلعه امیر نظام معزز میر تیمور ناظر سرکاری و حاکم خانزهو و میرو ستان
میرزا منصور خان حاکم ارونق و انزاب احمد خان سرتیپ حاکم الکای سرد دوش میرزا اسد الله خان حاکم طاش
قلیخان سرتیپ حاکم کرکر جعفرقلیخان سرتیپ حاکم بلوکات ثلثه امیر هوجه باد و باق حکومت

[illegible]

حضور میرزا محمد حکیمباشی میرزا رحیم حکیم میرزا سید حکیم میرزا عبد الکریم

[illegible]

مهدیخان فراشباشی محمد علیخان مصطفی قلیخان نایب امین میر مرحوم محمد رضا خان سعد الملک میرزا حسینخان مستوفی الشیخ عبد
نایب حسینخان نایب ناظر باشی و لالات مناصب و مخازن حاجی صدر الوطن الشیخ آقا نایب علی اکبر خان نایب

[illegible]

میرزا ابو القاسم مستوفی میرزا بدیع الملک میرزا جعفر خان مستوفی مهدیخان میرزا احمد ناظر میرزاده دارا میرزا مصطفی

[illegible]

سعد الملک وکیل ضرابخانه امرای حکومت عمدة الامراء النظام حسینقلیخان سعد الملک حاجی میرزا مهدی کلانتر حاجی میرزا سلیمان مؤتمن
حاجی میرزا کاظم وکیل الرعایا حاجی علی خان ملقب بیگ میرزا لطفعلیخان کدخدای محله نوبر حاجی میرزا نصر خان کدخدای محله عمو زین العابدین
میرزا نعمت الله خان کدخدای وکیل میرزا اسحق خان کدخدای باغمیشه محمد علیخان داروغه حبیب الله خان کدخدای مهادمهین میرزا علی خان

[illegible]

حضرت ظل السلطان

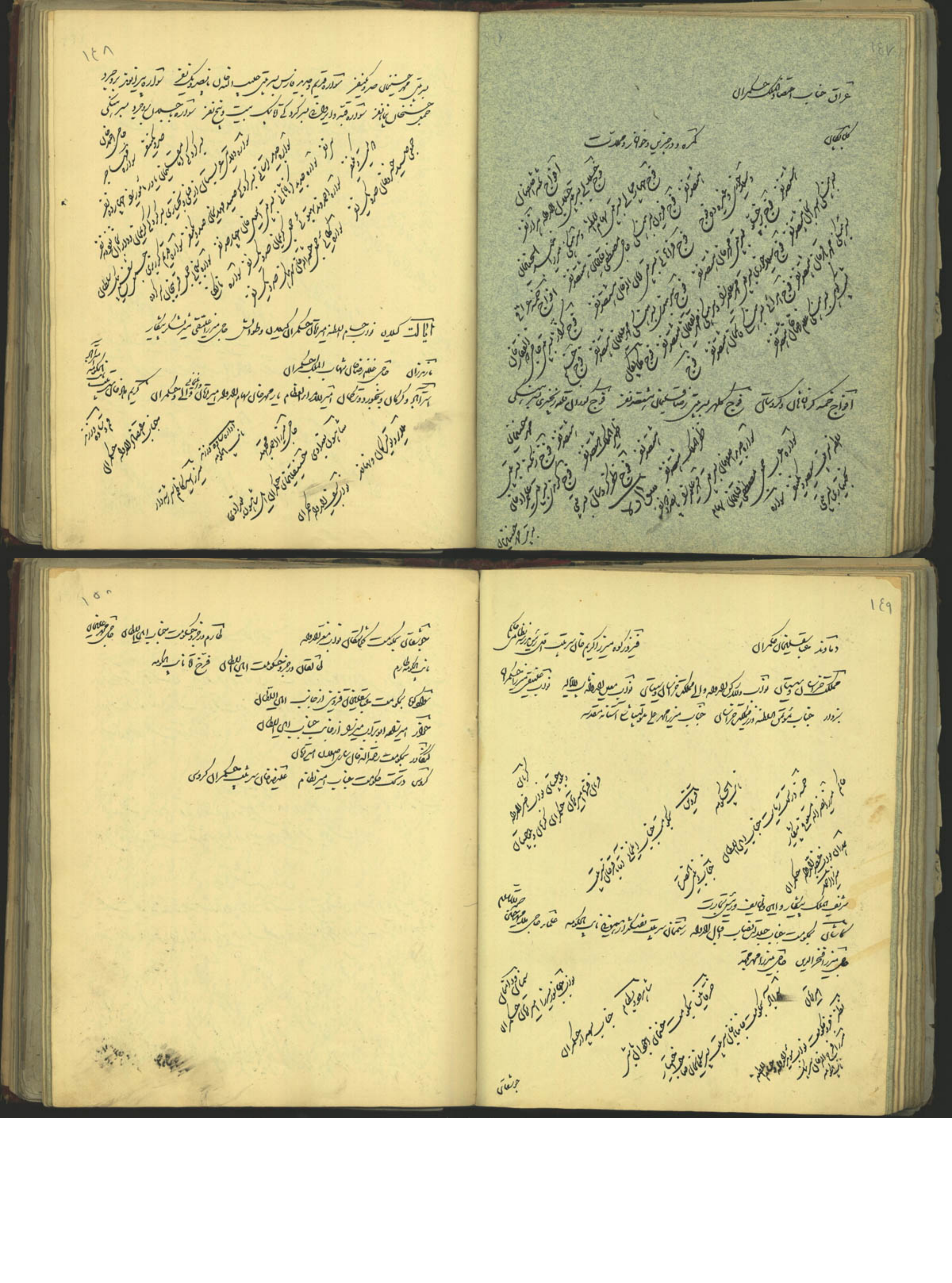
مصطفی قلیخان اجزای حکومت مولوی ملاباشی امام جمعه و اوقاف میرزا سلیمان رکن الملک منشی باشی نایب الحکومه
مهراب خان میراخور سراج الملک تلگراف کریمخان میرپنجه رئیس کل افواج سواره میرزا نصر الله خان مستوفی سرکاری
میرزا جعفر سرهنگ ضلیخان سرتیپ توپخانه رئیس دربار شهزاده میرزا حسینخان دکتر حکیمباشی سرتیپ میرزا آقا خان
ناظم الاطبا

ناظم الاطبا اجزاء دفتر خانه میرزا نصیر اخوان میرزا ملک مستوفی و رئیس دفترخانه میرزا حسینخان سررشته دار میرزا
محمد مستوفی میرزا علی مستوفی میرزا ابو القاسم مستوفی میرزا رضا صاحب جمع خزانه میرزا عبد الحسین دفتردار
میرزا اسد الله دفتردار اداره انشاء میرزا رضا خان نیاز الملک مدیر رسایل میرزا حسینقلیخان منشی مخصوص

[illegible]

عربستان جناب نظام السلطنه سعد الملک حکمرای عربستان و بختیاری آقا رضا مستوفی میرزا سررشته دار شیخ خزعل خان
نایب مجمره لرستان و بروجرد نواب حسام الدوله انوشیروان میرزا امیر تومان حاکم اکا لرستان بروجرد و الشتر

[illegible]

۱۴۷

عراق جناب احتشام الملک حکمران

۱۴۸

۱۴۹

دماوند عباسقلیخان حکمران

فیروزکوه میرزا اکبر خان سرتیپ

۱۵۰

ممالک خارجه

اوروپا

دولت آستریه و مجارستان امپراطور فرانسوا شارل ژزف تولدی درسنه ١٢٤٤ هجری ولیعهد ارشیدوک رودولف فرانسوا شارل ژزف پای تخت وینه صدراعظم و وزیر خارجه کنت کالنکی مذهب دولتی کاتولیک پروتستان هم بلادد جمعیت تقریبا ...کرور

دولت اسپانیا

پادشاه الفنس سیزدهم تولدی ... ماه مسیحی ٦ ١٨٨ ... وزیر اعظم و وزیر امور خارجیه ساگاستا مذهب دولتی کاتولیک جمعیت تقریبا ...کرور و ... نفر پای تخت مادرید

دول متحده المان

جمعیت کلیه ... مذهب دولتی پروتستان و بعضیسی کاتولیکی ... امپراطور المان و پادشاه پروس فردریک گیلیوم ... درسنه ١٢١٢ هجری تولد یافته و درسنه ١٢٨٨ امپراطوری ... وفات ایتدی

[illegible]

دولت ساکس شاه آلبر فردریک اگوست ... پای تخت درزد مذهب دولتی پروتستان و قرالی کاتولیک دولت ویرتمبرغ شاه شارل ... فردریک ... پای تخت اشتوتگارت

[illegible]

ولیعهد کریستیان فردریک گیلیوم شارل ... وزیر اعظم ... پای تخت کوپن هاگ مذهب دولتی پروتستان جمعیت ... نفر دولت روس امپراطور الکساندر ... ولیعهد ...

[illegible]

... اول ... ولیعهد ... پای تخت ...
جمعیت ... نفر مذهب ارتودکس گریک ... کاتولیک مسلمان هم وار در ... پادشاه

[illegible]

سلطان عبدالعزیز پای تخت طنجه جمعیت تقریباً ده کرور مذهب مسلمان اهالی مصر جزو سلطنت عثمانی است

خدیو توفیق پاشا پای تخت قاهره مذهب اسلام جمعیت تمام مصر تقریباً بیست و شش کرور

۲ امریکا

[illegible]

جمهوری اکواتر رئیس جمهوری ژنرال کامانیو جمعیت ده کرور جمهوری بیزارو سیصد و پنجاه و یک نفر پای تخت

[illegible]

ژنرال کابابال ژنرال پای تخت آسونسیون جمعیت از قرار سنوات ماضیه ده کرور نفر جمهوری پرو رئیس جمهوری

ژنرال کامارتش پای تخت لیما جمعیت پنج کرور مذهب کاتولیک جمهوری شیلی از قرار سنه ماضیه

[illegible]

ادارهٔ نظمیه و پلیس نظم مملکت در تحت ریاست میرزا آقا و رئیس کل اداره [illegible] به مرتبهٔ دویم رتبهٔ [illegible]

[illegible] میرزا ابوالحسن خان مرتبهٔ دویم رتبهٔ نائب کل اداره میرزا ابوطالب مرتبهٔ سیم مستشار اداره [illegible]

سرتیپ رئیس محلهٔ دولت میرزا [illegible] سرتیپ رئیس محلهٔ بازار میرزا [illegible] سرتیپ رئیس محلهٔ عودلاجان میرزا [illegible]

[illegible]

ادارهٔ احتسابیه در تحت ریاست اعتضادالسلطنه میرزا [illegible] خان مرتبهٔ [illegible] وزارت [illegible]

حیدرعلی آقا سرتیپ رئیس ادارهٔ احتسابیهٔ طهران اعزاز [illegible] ده نفر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

روز جمعه نوزدهم [illegible] منزل آشتیان است از [illegible] فرسخ و نیم راه است صبح سوار آمدیم [illegible] نشستیم [illegible] روشن بود تابش

آفتاب حرارتی داشت در این جلگه [illegible] است کوهها از دو طرف [illegible] از سمت جنوب [illegible]

بزرگ و سنگی مرتفع و طولانی است [illegible] زنجیران [illegible] معدن سنگ [illegible] سفیداب

در دامنه همین کوه واقع است در این جلگه آهو بسیار است حبیب الله خان عضد الدوله [illegible] بعضی شکارچیها بهوای شکار آهو

رفته بودند [illegible] آهو زیاد بود [illegible] دیده بودند لکن نتوانسته بودند صید کنند در نهار [illegible] حبیب الله خان [illegible]

در علامت [illegible] برای روزه رمضان [illegible] رسیده از [illegible]

عراق [illegible] باران [illegible] آب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اقسام طرح [illegible]

[illegible]

بنجاه منزلی زر زند کوه الوند است چشمه‌ای آب برف بسیار خوش [illegible] بود باکجه قریب بقصبه آشتیان که قصبه شهرست است

از کالسکه بیرون آمده سوار اسب شدم از پای این [illegible] آنجا از کوه [illegible] از پای کوهچکی ده [illegible] آشتیان [illegible] گذشته ناهار آمدیم

اگرچه قلعه عمارت [illegible] راحتی [illegible] آمده بود و [illegible] اما منزل کنیم [illegible] اینکه خلاف عادت [illegible] دور اسب

سفر تغییر و تحریکی نیست هر که هم در صحرا چادر زده منزل کنیم [illegible] علی در عمارت منزل گرفته آشتیان معمور و ولایت خاصه

عالی دارد [illegible] تفرش [illegible] بود و دوره ده [illegible] آشتیان است با [illegible] کرده است [illegible]

آمده یک ساعت ملاحظه توپخانه شد [illegible] سه بعد از ظهر خوابیدیم روز شنبه سیم ذیقعده از [illegible] داشتیم امروز

سوار شدم قصبه آشتیان را با اطراف آن سیاحت کنیم وضع مکان آنجا و سیاحت اراضی و طبیعی [illegible] سوار شدیم [illegible]

و ابر [illegible] و در هوا بود [illegible] امروز که فصل زمستان است [illegible] کرده

با ظهر آخر [illegible] است [illegible] از جای خود امروز حرکت [illegible] تا عصر در [illegible] بودیم و [illegible]

ضرورت [illegible] نشستن و بخاری [illegible] شدیم میرزا حسین دکتر معتمدالملک بود [illegible] خواندیم

عصر هم حمام رفته [illegible] نشسته و وضو کرده بیرون آمدیم یکشنبه بیست و یکم منزل [illegible] فرسنگ و نیم [illegible] است

صبح هوا صاف و روشن بود و آفتاب [illegible] اما [illegible] سخت [illegible] نسیمی سرد [illegible] علی الصباح

سر [illegible] علما و اعیان آشتیان ده روز در توقف خواستند بعد از ناهار آمده [illegible]

بعضی

بعضی علما و دیگر [illegible] حسین و علما ابراهیم میرزا محمد ده در حکومت یزد و کرمان مرحوم خان بابا خان سردار از او

وکالت داشت و بار دیده بودیم پیر و شکسته و معتکف آشتیان است میرزا حسین خان برادر میرزا نصرالله مستوفی گرکانی

میرزا تقی برادر مرحوم میرزا زین العابدین [illegible] قریب [illegible] از [illegible] گذشته و سالها در سیاحت بوده است

[illegible] صفحات هندوستان مدتی سیاحت کرده ام میرزا علینقی برادر [illegible] میرزا شفیع [illegible] آشتیان

بعضی دیگر هم بعد از ظهر بیرون آمده سوار شدم با عضدالسلطنه حسام السلطنه مجدالدوله وزیر امور خارجه مشیرالدوله

صحبت کنان به تپه بلندی که بالای آشتیان [illegible] بود رفتیم قدری وضع مکان قصبه را ملاحظه نمودیم برودت هوا

کمک زیاد نداد زودتر آمده براه افتادیم راه امروز همه سربالا [illegible] دره و ماهور و سنگلاخ است کوهها [illegible] شده

بعضی جاها فضا تنگ میشود برف امسال در اینجا کم و کوهها [illegible] است به کوهچکی رسیدیم در میان دره واقع شده بود

چهار [illegible] حالی داشت [illegible] رسیدیم که [illegible] مستوفی الممالک است بعد از آن ده کوچک دیگر بود

موسوم بسر رود از اینجا راه [illegible] شده در قدری [illegible] قریب بقریه زرکان سمت چپ در دامن

کوه واقع بود [illegible] طرف [illegible] کوههای [illegible] کوه [illegible] نمایان [illegible] بود

همه مردم از زندگی [illegible] بعد از برای ارتفاع [illegible] است [illegible] این نقطه [illegible]

تمام [illegible] است و در فراز کوهها [illegible] تمام پیدا بود شب کوه زرکان ده عماره است و در این نواحی صنعت زرگری

مخصوص آنجاهاست خودشان هم کرباس می‌بافند از اطراف هم [illegible] آنجا رنگ میشود و در غالب [illegible] است و از

شنیدن لفظ هات [illegible] و هر غریب [illegible] در این ده بلفظ هات تعرفه کند مضروب [illegible] از [illegible]

خواهد بود و اگر این عبارت را بر زبان [illegible] هات داری [illegible] است معتمدالملک حکایت میکرد [illegible] مشیرالدوله

وزیر عدلیه بعضی از اهل عماره برای [illegible] تظلم آمده [illegible] لفظ [illegible] ذکر شده بود [illegible] عماره [illegible]

بیرون رفتند دیگر بحث این عمل و عادت مستقیم است و داستانی طولانی دارد

دستورالعملی [illegible] که [illegible] وزارت جلیله امور خارجه [illegible] از جانب وزیر مختار

دولت [illegible] گیلان [illegible] بدارالخلافه می آید

در اول [illegible] از جانب [illegible] آمدن

[illegible] عالیه [illegible] دارالخلافه [illegible]

[illegible] لوازم حرمت [illegible] شرایط تقدیم [illegible]

منظور [illegible] آورده [illegible] لازم است [illegible] تمام راهها را ملاحظه نماید

که از قصبات و دهات واقعه در عرض راه‌ها [illegible] بدیگری [illegible] است

[illegible] تصدیق [illegible] بصیرت [illegible]

که از هر منزل کدام [illegible] حقیقت است

تکلیف امیرالامراء العظام [illegible] والی گیلان این است که حکام و ضابط بلوکات

و دهات [illegible] نماید که [illegible] دستورالعمل [illegible] است [illegible] نمایند

روز ورود جناب وزیر مختار [illegible] منزل [illegible] شایسته [illegible] ترتیب [illegible]

در منزل [illegible] حاضر نماید و امیرالامراء العظام والا [illegible] راه [illegible]

[illegible] امیرالامراء العظام والا [illegible] وزیر [illegible] جناب ایلچی [illegible] در منزل

جناب وزیر مختار [illegible] مستقبلین [illegible] کرده [illegible] والا [illegible] در منزل [illegible] بعد از [illegible]

روسای گیلان [illegible] ایلچی [illegible] نمایند [illegible] استقبال [illegible] منزل [illegible] است

روزی که جناب وزیر مختار [illegible] نماید [illegible] سواری [illegible] جمعی از

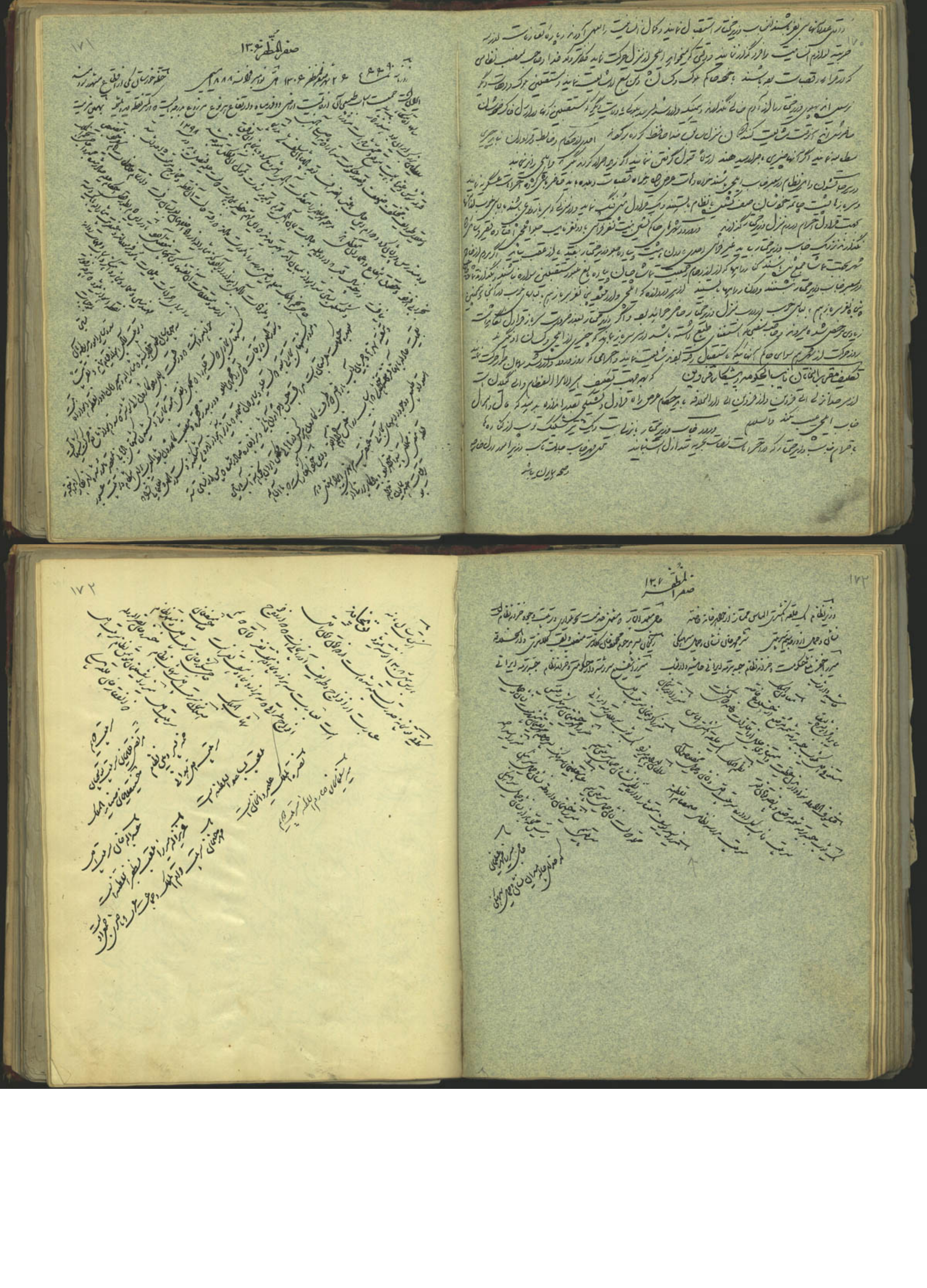
[illegible] نماید [illegible] اول [illegible]

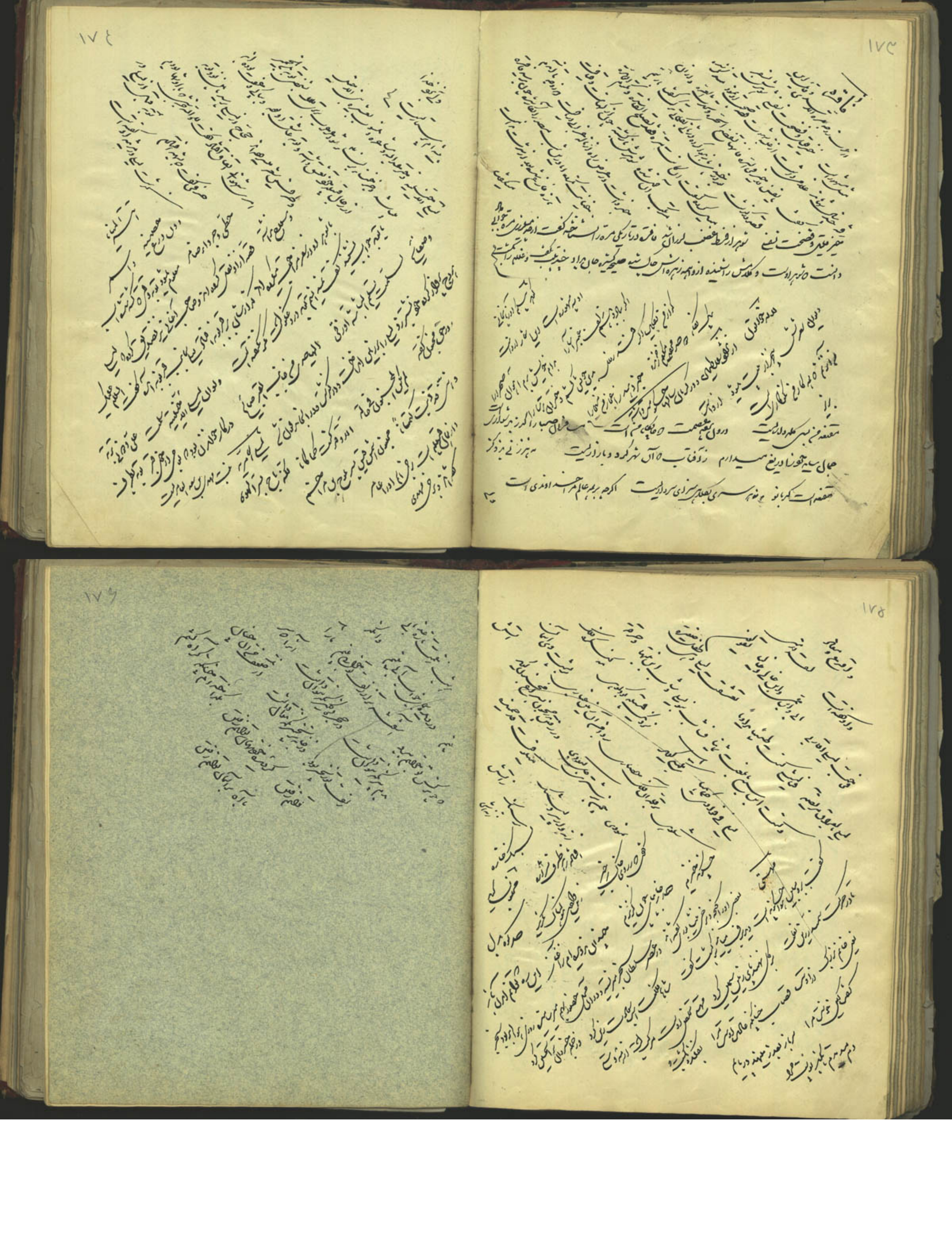
[illegible] جناب امیرالامراء العظام والا [illegible]

[illegible] برای جناب [illegible] بفرستند

[illegible] مستقبلین عرض راه [illegible] منزل [illegible] بوده است

[illegible] در عرض راه [illegible] شهرهای [illegible] خودشان [illegible] سوار [illegible]

در بیان نسب سلسله قاجار ... چون قبضه‌ پنجاه سال از هجرت گذشت هلاکو خان بفرمان منکو قاآن بن تولی بن چنگیز خان سلطنت ایران یافت
سرتاق نویان بن سابا نویان بن جلایر بن ... ازو نویان در آن گاه پیوسته ... هلاکو خان بود و در حضرت او کوچ نمیداد
و در تاریخ ششصد و شصت و سه هلاکو از جهان رخت بربست و فرزندش اباقا خان بجای او نشست سرتاق نویان را مؤید ... ساخت

[illegible]

... و گروهی از مردم قاجار در ... ستان ... و ایروان ... گنجه ...
... ضعیف شد ... نخستین سلاطین آق قویونلو ... نسب ... در ۸۲۱ هجری

[illegible]

تا در مرو ... منزل نهند و مراد آن بوده نواحی استرآباد و مازندران را از تاخت و تاز ترکمان محفوظ دارند ... اول ارزچمن قلعه ...
محروس کرده و نیز قاجاریه متفرق شدند با جمله سلسله قاجار بعد از ورود باسترآباد با ترکمان رزم ... فتحعلیخان قوانلو ... قاجار ...
رسیده ... فتحعلیخان پسر شاهقلیخان بن مهدیخان بن ولیخان بن محمدقلیخان است تا در سنه ۱۱۳۵ حملات افغان

[illegible]

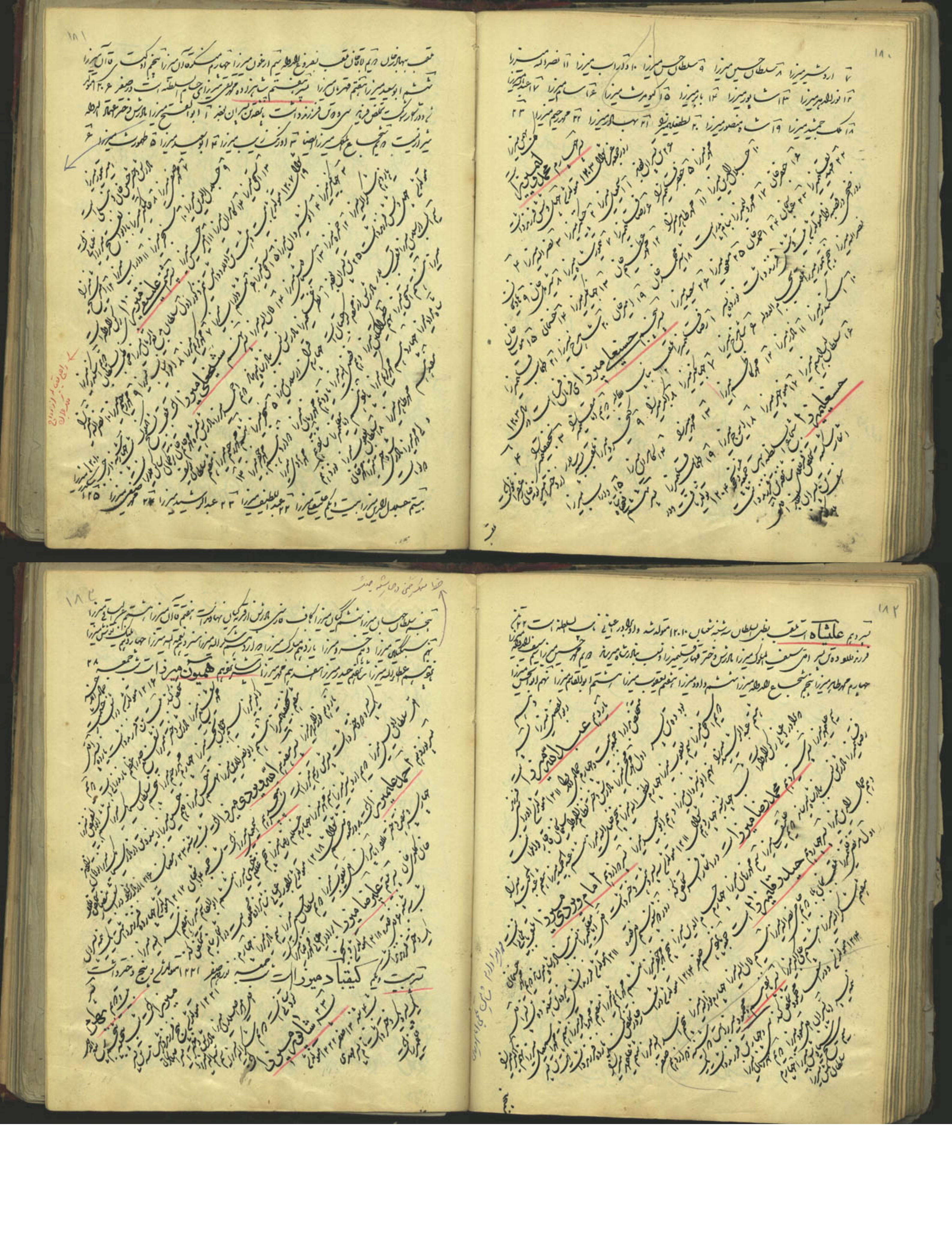
... صورت حال ...

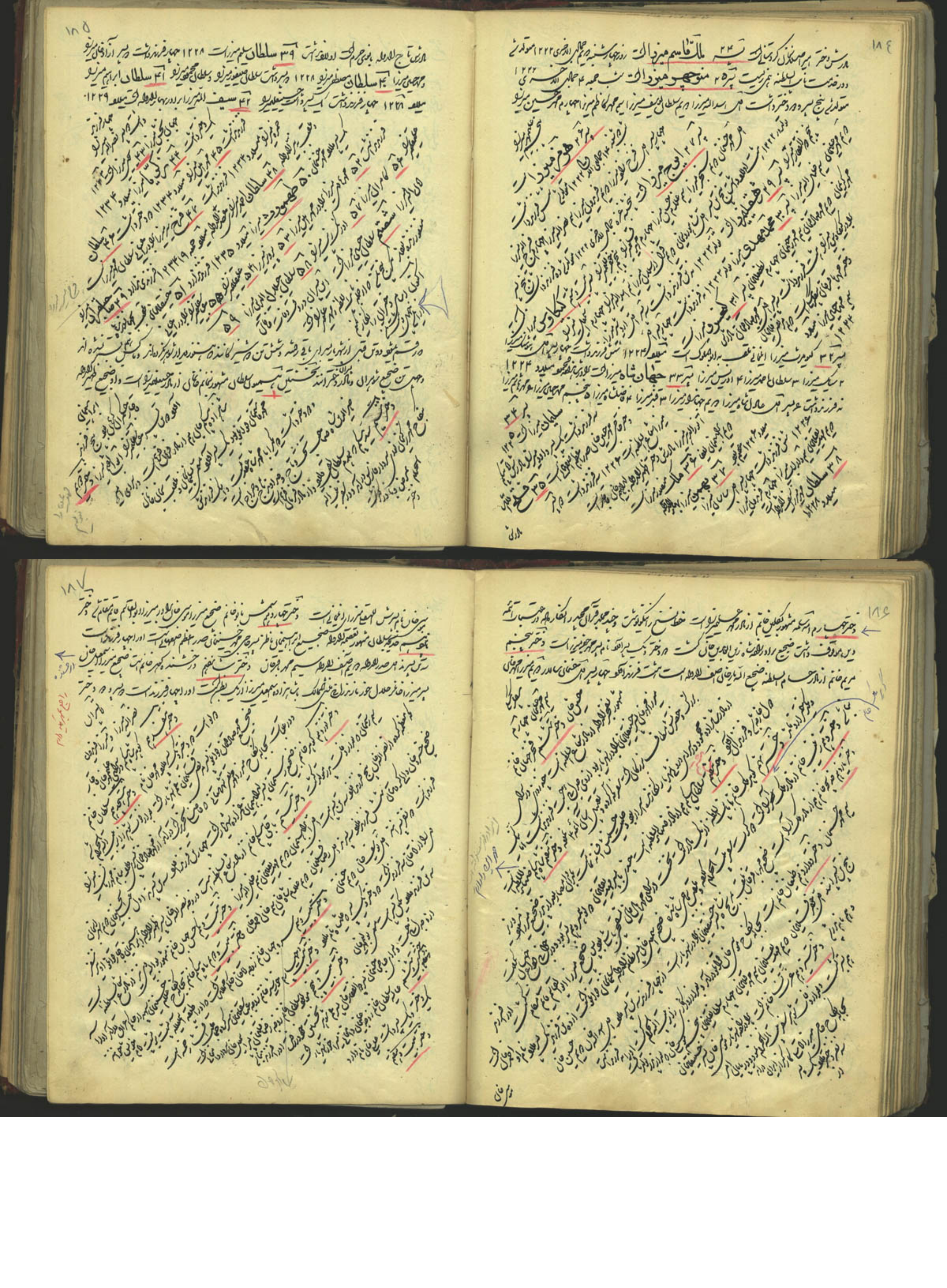
[illegible]

ذکر اولاد و اعقاب خاقان مغفور فتحعلیشاه قاجار طاب ثراه

اول نایب السلطنه عباس میرزا است روز چهارشنبه ۴ ذیحجه ۱۲۰۳ از بطن دختر فتحعلیخان دولو متولد شد و در سنه ... ولیعهد
... در تسخیر ... لشکر و نظم کشور و جهاد کفره ... خط نستعلیق را زیبا نوشت و نظم و نثر را نیک دانست ...
... در ۱۲۴۹ وفات یافت ... فرزند از او ... بود ... دختر ...
... اول محمد شاه در ششم ذیقعده ۱۲۲۲ از بطن دختر میرزا محمدخان دولو متولد شد ...
بهرام میرزا ... جهانگیر میرزا ... بهمن میرزا ... محمد شاه است ... فریدون میرزا ... فرمانفرما ...

[illegible]

نبیده خانم زوجه جلیلخان قراگوزلو است و او را یک پسر است مسمی به محمد حسینخان دختر بیست و ششم خورشید کلاه از مادر سیف الملک است

فصیح میرزا علی محمد خان نظام الدوله پسر علی‌اکبرخان [illegible] الدوله گشت دو دختر و یک پسر [illegible] موسوم به بخشعلیخان دختر بیست و نهم شیرین [illegible]

خانم هم از مادر سیف الدوله است زوجه مهدیقلیخان پسر حسینخان سردار ایروانی است دختر سی‌ام مرصع خانم او نیز از مادر [illegible]

و [illegible] سیف الدوله است دختر سی و یکم قیصر خانم از مادر یحیی میرزا است و زوجه سلیمانخان [illegible]

[illegible]

دختر سی و هشتم فرانه بیگم او نیز از مادر محمد مهدی میرزا است زوجه حسینقلیخان معیرالممالک [illegible] دختر [illegible] دختر

چهلم [illegible] خانم از مادر محمد مهدی میرزا است [illegible] زوجه زین العابدین خان پسر [illegible]

[illegible]

بزرگ [illegible] خان سنقر [illegible] پسران محمد حسینخان [illegible] در خاتمه [illegible] اکنون نام اولاد بعضی از ایشان و فرزندان حسینقلیخان

برادر [illegible] در خاتمه نگار حسینقلیخان و [illegible] او در [illegible] او متولد شدند

[illegible]

[illegible] محمد حسینخان است و پسری موسوم به مهدیخان داشت [illegible] مصطفی قلیخان است و او را [illegible] شهید [illegible]

داماد [illegible] دختر [illegible] محمد حسینخان [illegible] فرمان [illegible] و او را [illegible]

[illegible]

تحقیق شاه جهان [illegible] نام داشت کریمخان زند او را از [illegible] بشیراز آورده تا به هر محمد حسینخان پسرش عقد نماید دختر کریمخان گفت

این [illegible] در خور برادر من نیست بلکه [illegible] فاطمه [illegible] است [illegible] علیمرادخان [illegible]

رفت او را از بهر خود نکاح بست و [illegible] بار گرفت [illegible] آقا محمد شاه [illegible] دختر کریمخان را گفت

[illegible]

شهید کردند و از او [illegible] یکی [illegible] حسینقلیخان [illegible] در وقت [illegible] در رحم [illegible] بود

محمد حسینخان آنچه [illegible] و از جمله دو قطعه الماس بود یکی [illegible] نور و آن دیگری [illegible] بود و دیگری

تاج ماه نام داشت و در روز [illegible] بود و لشکری [illegible] افغان را [illegible] قرار [illegible] محمد حسینخان قزوین [illegible]

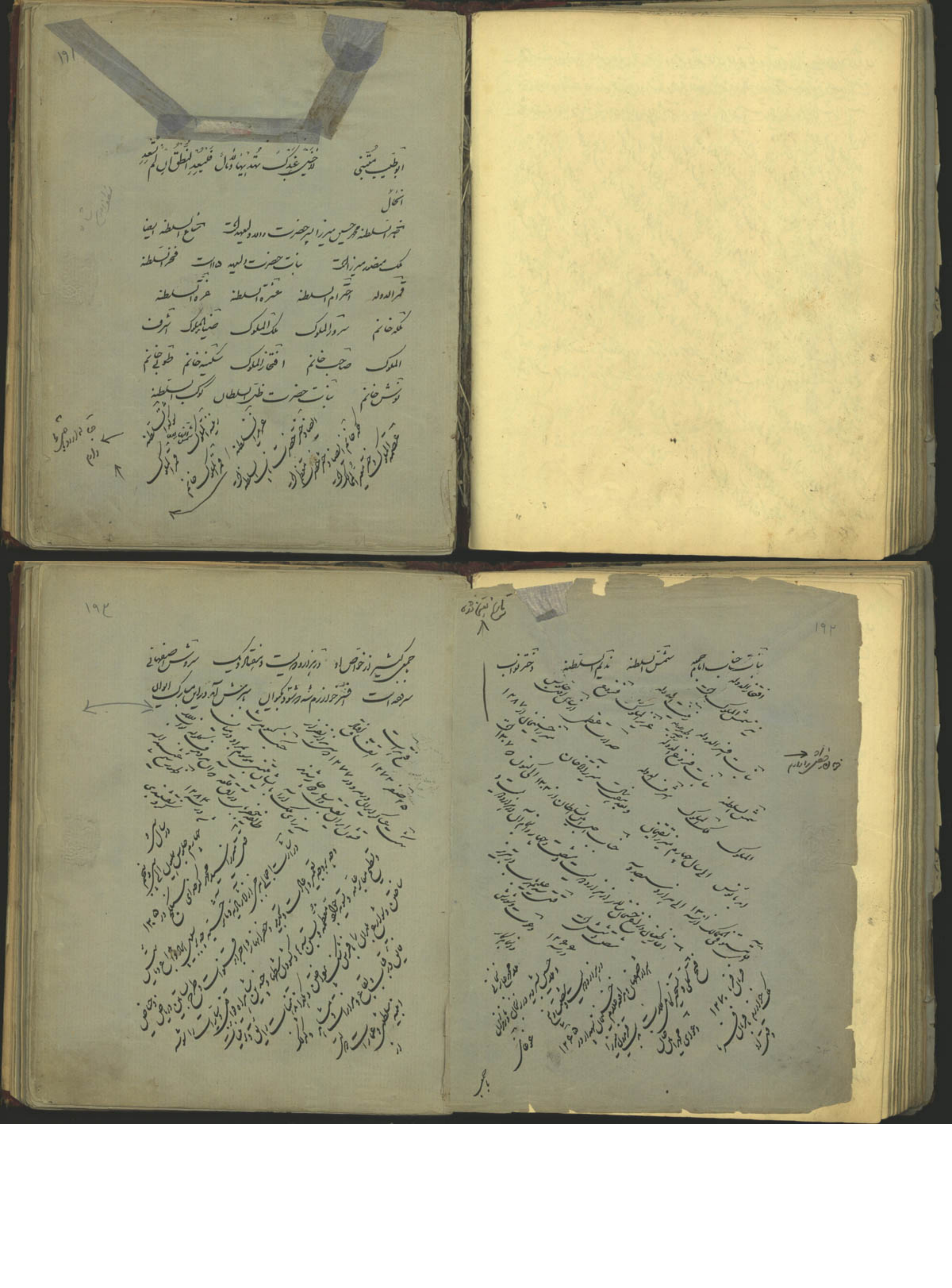
داشت و [illegible] عراق [illegible] سردار [illegible] کریمخان [illegible] زیر [illegible] بسترآباد [illegible] کریمخان [illegible]

[illegible]

تا در [illegible] حسینخان را [illegible] محمد حسینخان [illegible]

پیش گرفته محمد حسینخان [illegible] در دنبال او شتاب گرفته در راه [illegible]

[illegible]

۱۹۱

ابوطیب متنبی لاخیل عندک تهدیها ولا مال فلیسعد النطق ان لم تسعد الحال

شجاع السلطنه محمد حسین میرزا ابن حضرت والا ولیعهد است شجاع السلطنه ایضا

ملک منصور میرزا است بنات حضرت ولیعهد ۵ است فخر السلطنه

قمر الدوله احترام السلطنه عزت السلطنه عزه السلطنه

ملکه خانم سرور الملوک ملک الملوک ضیاء الملوک اشرف

الملوک صاحب خانم افتخار الملوک سکینه خانم طوبی خانم

نوش خانم بنات حضرت ظل السلطان کوکب السلطنه

۱۹۲

۱۹۳

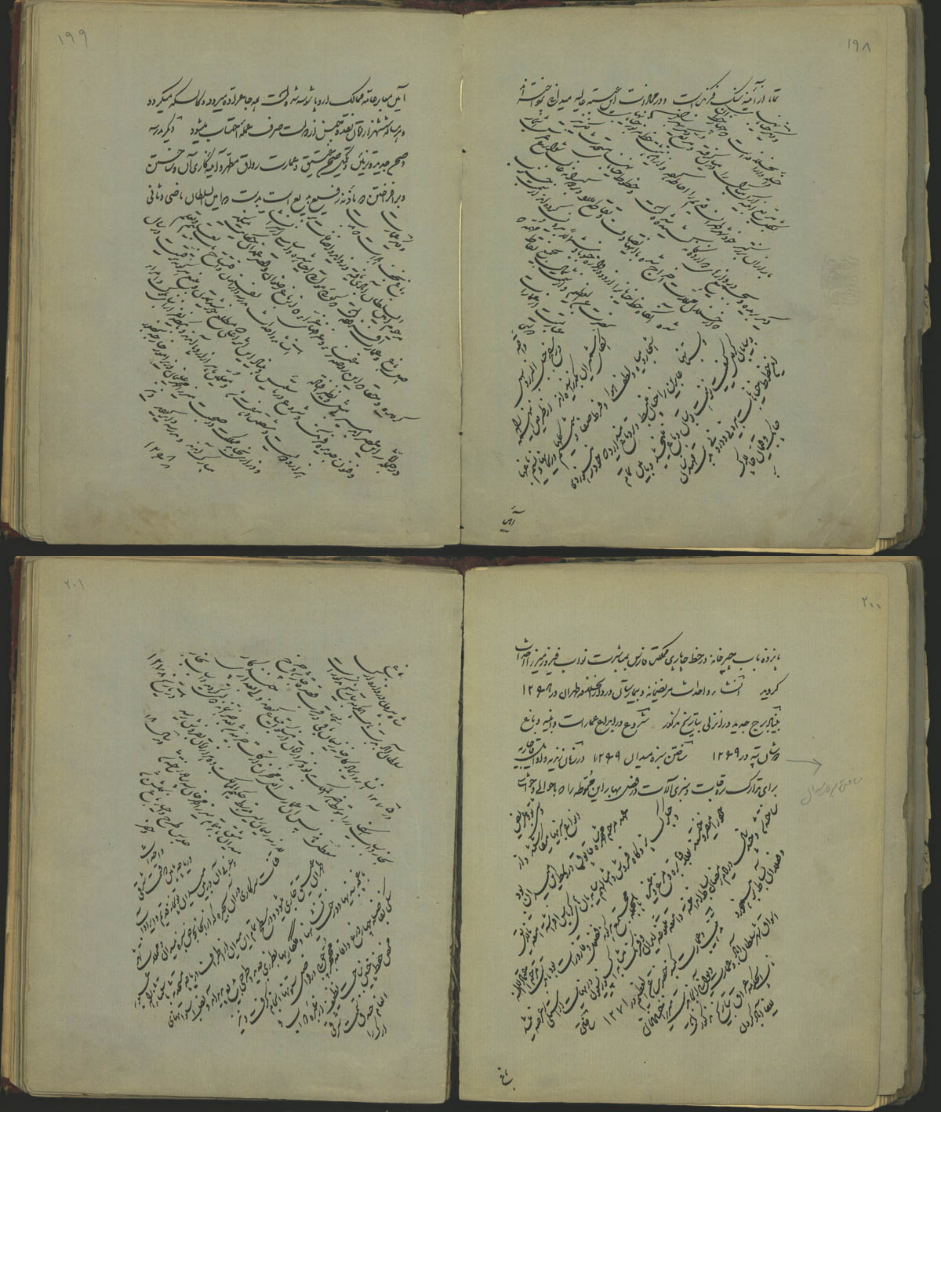

از وثاقهای معجب و تالارهای مرتفع و ایوانات مشید و حوالش معمور ترش و قصور

زرک را بکچ و آجر سخت و بعید آبگو حتی در شخن صبران و خوف
شح آب سیمه آخشت خام و نخجه نگار رفته بنا زرات عالی و حصانت فر
و حصانت عتق خویش را منظری میخواست ه این بنیان را بانجین مرحلص داد
کونه اتقان و استحکام مخصوص برارآت ودیگر باغ گلشن است ه در میدان

و دیگر باغ طرفه ایست ه در سطح زمین شهر ری و محیط بر جی است ه بر برقی طرال ب
سلجوقی ساخته اند ودیگر قصر فرح زده است ه در مسافت بین ابنیه
سلطانیه و کوه سر شرق تال شهر میان باری که در نهایت نزهت و طراوت
و شادابی واقع کردیده ودیگر قصر یاقوت است مشتمل بر ایوانهای حصین بر نقش
خورنق مشحون بر ابنهای ثمین و فرش ستبرق ه در منزلگاه سرخ حصار بسرکاری
و مباشرت میرزا محمد خان کروسی انشا شده ومتجاوز از دویست بیوتات
مسکون مثله و ابنیه سلاطین صفویه شبیه است وباغ آنجا بر وضع باغ های بیلاق
کاروانسراها و حمامها و قلعه رعیت و زراعه از شش هزار و زیاده صرف انعام کرده

بر آثار بارجه و آثار رایعه از عمارات کلاه فرنگی و برج خوابگاه و سرای اسرار

تماماً از آینه سنگ قرمز است و در عمارات این حسته علیه میدان توپخانه

آیین معارف عامه ممالک اروپا ترویج شده است همه جا عرّاده می‌رود و کالسکه میگردد
و هر ساله هزاران تومان نقد و جنس از دولت صرف عمله احتساب میشود دیگر مدرسه
و صحن جدید و زینت تکیه صحن عتیق و عمارت رونق مطهره و آینه کاری آن و ساختن
و برافراختن دو ماذنه رفیع بدیع است

یازده باب چاپارخانه در خط چاپاری مملکت فارس بمباشرت نواب فرهاد میرزا احداث
گردیده است واحداث مریضخانه و بیمارستان در دارالخلافه طهران در ۱۲۹۰
بنای برج جدید در انزلی بتاریخ مذکور شروع در ابداع عمارات و ابنیه و باغ
دوشان تپه در ۱۲۶۹ ساختن سبزه میدان ۱۲۶۹ در ساختن

انباشته و خیابانی تا دهنه بازار رسانیده‌اند و دروازه از سمت شمال خارج شهر قدیم
آن خیابان کشوده و ناصریه نام نهاده‌اند و در سال ۱۹ تسطیح و تسویه و تسهیل و شوسه نمودن
راه هزار چم مازندران مرتبط کاسکرخان مهندس مسلوبی و راه هزار چم حد و مجال شاه
راه هیت ۵ از دامنه کوه البرز تا کرانه دریای خزر کشیده شده چون راه از خس ترکیب
بمازندران و سیاحت آن صحرا بحر خزر مخفی طرق در جبال و مقدل و دو صمیم عابرین بکنار دریا انگلی داشت
لهذا عزیمت برجمانه در از طهران تا لب دریای مازندران راهی ایجاد و تشریع داحداث
و تسین فرمایند اقرب طرق و از مخاوف و خطرات مصون باشد و از راه هزار چم همه جا
بکوهی و کتل شکافی و حفر راهی و سنگ چینی و خاکریزی و پل‌سازی و توسعه طریق در رفع مضیق
و سایر تکالیف تسطیح و تسویه و تسهیل و تنقیه و تصفیه اشتغال رفت تا ایجاد شاهراهی و صراط مستقیم
فی الحقیقه برجسته اثر بزرک همتی و برجسته یادکار شرف منظوری است بکمال رسید
تذهیب ایوان طلای ناصری در صحن روضه مقدسه رضویه در سال ... تذهیب گنبد مبارک
عسکریین و خشتهای طلای آن را در ۱۲۸۳ امین الملک با نجام برد شماره آنها از این قرار است
...

[illegible]

[illegible]

با و شهر ... هر شمار الف بیت و عدد آن را با بر اعداد حروف مصراع اخیر
افزوده و حساب نمود بنیان کورکنک شمس العماره است مشتمل بر طبقات خمس
در سنه ۱۲۸۲ با سال ۲۱ جلوس ابد مانوس است بنای مریضخانه نیز در سال ... مباشر
تذهیب گنبد مطهر حضرت عبد العظیم سلام الله علیه خیابان و دروازه درست و درب موسوم
بباب ... مرتبط علاء الدوله در ۱۲۸۸ ایجاد بنای عمارت بسبک ابنیه
ممالک محروسه ایران در بازار ... در ۱۲۸۹ طرح باغ عشرت آباد

[illegible]

نفوس و اموال مسافرین در معرض خطر و منطقه هلاک حاضر بود و در این سنین به تجربه رسیده
طبیعت علم عالمان متعدد و از ... و اتفاق ... مجید رودخانه بزرک در قطعه متعدده
از زمین در بازار سابق به تجربه ... که مسافرت ... اقر ... شده ... هزار و سیصد ...
راه مجری انتخاب کرده شوسه ساختند با مهمانخانه‌های متعدده ... هر ... به رود و مشهور
نقره ... عمارت و ... بشمس ... ... باغ گلستان
در ۱۳۰۱ ... در ۱۳۰۲ ... در ۱۳۰۳

[illegible]

والله نصیر فی جمیع الجهات از خارج کتب و مواعیص و لاثات واقف موفق

حکیم آقا و در اینجمله ضیاع خیره و متعلقات موسومه وقف معروف شده است قریه

محمد آباد و داشلوجه و علی کریز و ازهال با توابع در چهار قریه در چمن واقع است و ابتیم

قریه کلات آباد و چهار دانگ و نیم از قریه حصن آباد و هر سه قریه در چمن است و سه دانگ

از قریه تهرک واقع در بلوکات قهستان و شش دانگ قریه کلیشه در امیر و شش دانگ قریه میان آباد

[illegible]

فَرِهَادَ فِي يَوْمِ حَشْرِهِ فَقَدْ تَمَّ عَنْ سِرِّ تاریخ خدا

[illegible]

کامرانیه است و در این ارض باغچه بنه بها و گلهای رعنا و دیگر جهات باغ در تابستان

این مبانی خرم و در بحبوحه شتا و سورت سرما انواع گلها و ریاحین و تعقب و خضراوات

با نعمت بهای آن و دیگر باغ امین الملک است بار ارم توام و با بهشت هم سرشت است

بارک الله له و ظلاله و این ریاض هرکدام از مزید طراوت و شادابی و خرمی و سرسبزی

هر کدام فی حد ذاتها تاله مدها متین ملکه زینت این انجمن است حقیقت

عن حکی آن فی و غیر ذلک من مزایا الخاصه و دیگر نظام آباد از مستحدثات مهمه

و مستحدثات معظم نظام الملک و مشتمل است بر ابنیه عالیه و مقامات کریمه و بحیره عریض

و عمیق در وسط مبانی وانیق و در این باغ و بستان و عمارات مشتمل بر بیرونی و اندرونی و حمام و مطبخ بسیار

بزرگ بضمیمه قلعه و خانه عیشی و اصطبل و آسیا و خیابانات ممتاز بنا نهاده قنوات

ومیاهی که در این عهد در دار الخلافه طهران جریان یافته

قنات نصرت الدوله قنات نظام الدوله شمیرانی وقف است قنات ... الدوله

در آن وصدها از آجر و مکینه قنات جناب امین السلطان قنات جناب مهر الدوله

قنات حاجی ظهیر الدوله قنات مرحوم علاء الدوله قنات حاضری قنات

میرزا عیسی قنات حسن آباد جناب مستوفی الممالک پانصد فرسنگ راههای شوسه

و غیر شوسه در ایران احداث گردیده و از سمت توجهات به سیستان راهی از ... فرسنگ

[illegible]

در جمیع ارز آثار معنویه و آثار روحانیه و حقایق تمدنیه از قبیل ترقی صنایع و علوم و تبدیل

حالات و رسوم و رواج معارف جدیده و احداث فنون بدیعه و کافه ظهورات و عموم

اکتشافات و غیر ذلک مما یضاف الیها و یعطف علیها در روزگار دولت و قرن همایون در این مملکت

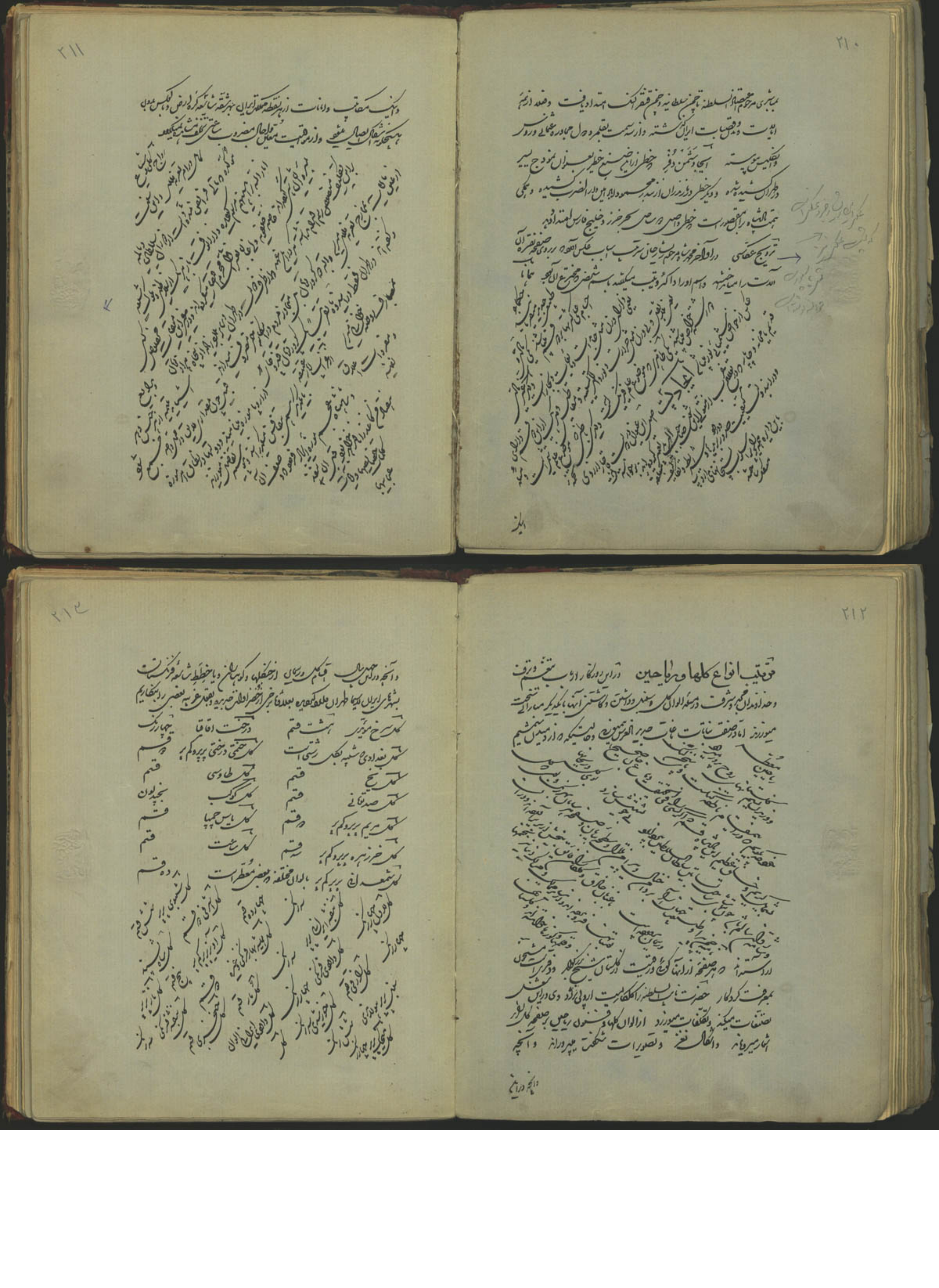
[illegible]

متکفل انها خلاع و تشریفات و معالیم و جرایات و سیورغال و اقطاعات

و غیر ذلک من التحذیر و التذکیر الی غیر النهایه [illegible]

و خود شخص همایون بنفسه [illegible]

[illegible]

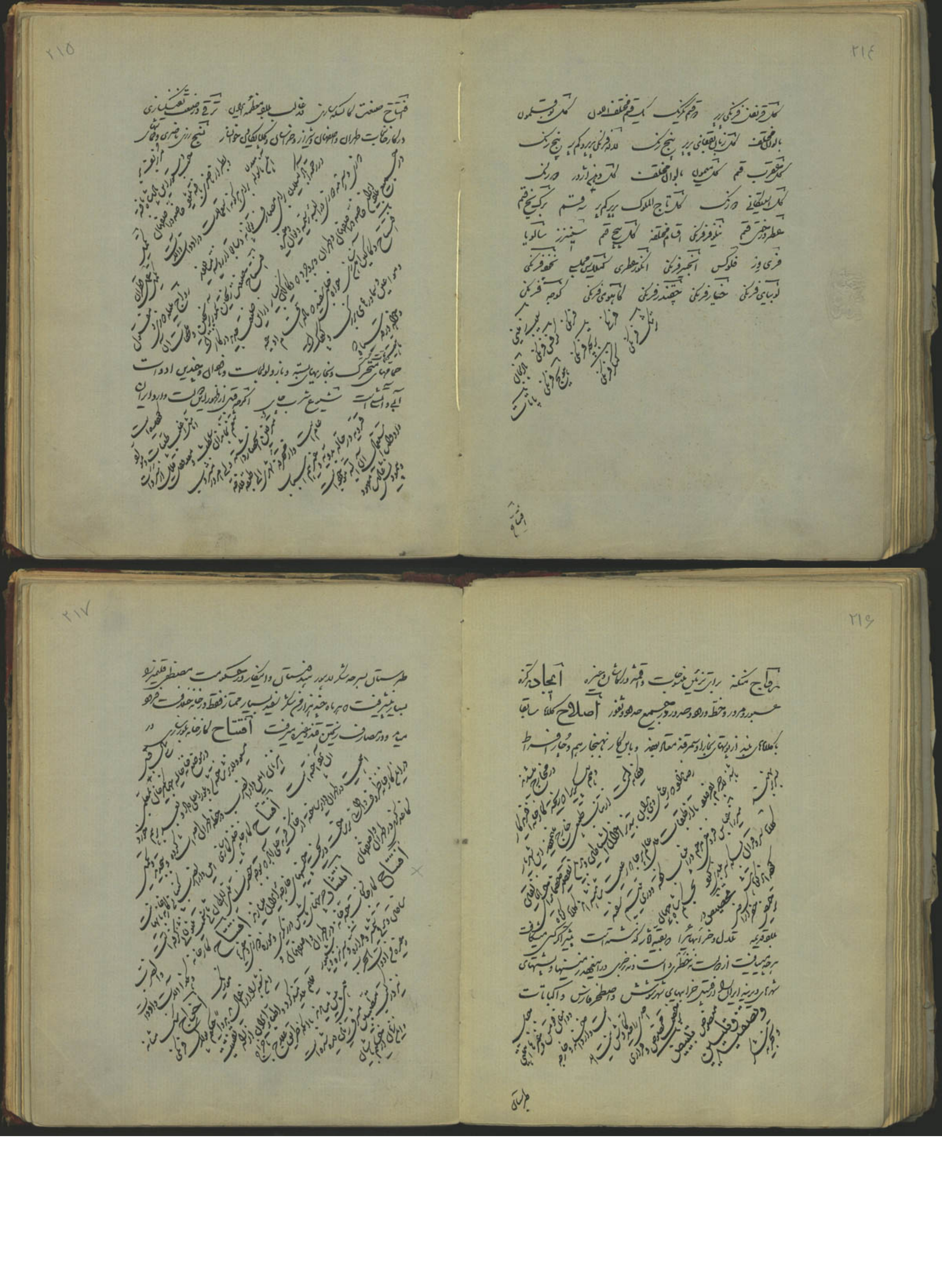

موقع کتیب انواع کلها و ریاحین

در این روزگار ادب تعزو ورق

و آنچه در این باب

گل سرخ مویری	هشت قسم	درخت اقاقیا	چهار رنگ
گل بغدادی شبیه بگل رشتی است		گل ختمی درختی پر پر و کم پر	قسم
گل یخ	قسم	گل طاوسی	قسم
گل صد تومانی	قسم	گل کوکب	بنجید لون

خصه شریفه که نیمه شده از دیگرهای فرنگ کرده داده خصه موم الذهب به نسب طب ایران

و هزاران سنگ برایشه و یکی بمرده است **اشاعه تلقیح جاه‌ها**

حسب الامر در جمیع شهرها و قصبات و قری مردم بسیار از زنان و هنرکار در کار و ماموزه

طبابت و آبله کوبند و مایه صحیح از جراخانه مرکزی طهران باطراف ایران حمل میدهند

لیه است و هر ساله صدهزار اطفال از خطر موت و منظره عیوب رسته زندگانی میکنند

[illegible]

ثابت است ملک مغرب که امه **انتشار** زراعت خشخاش در ایران بعد

ممالک محروسه در انواع آن به هرتربیت و نهنه و چین و فرنگ و غیره حمل میدهند و یک قسمت عظیم

از نقدینه ایران در همه جا و در بهای امتعه خارجه بممالک اجنبیه میرود و بمکارت تریاک عود میدهند

العود احمد **مقبلیت** زرع تخم پنبه امریکه در ایران **ایجاد کمپانی بزرگ**

در اصفهان بجهت دفع و صحت و تعیین و سطر تریاک خشخاش و تاسیس مقرر گردید و آقا محمد مهدی

ارباب اصفهانی جمعی از کبار تجار را بسمت کمپانی تشکیل داده به تاریخ تا مدت ملاحظه این مساع

در تحت مراقبت آن اجماع قرار گرفته و جمیع عدالت تریاک بمهر و نمره مخصوص ثبت را امر داریم

و صاحب الامتیاز خواهد بود و مفهوم معلوم کرده **تشکیل** دوایر عدلیه در جمیع ممالک محروسه

[illegible]

که مهد انسته و کلاه بر داشته و گذشته از جمیع مقررات مرتبه در صنعت

مقدسه در این سنوات مخصوصا از زیر بو ایلدک رقیه خطوط فقرا و مشابه به رشته‌های

خیالی از هند ب جالی الی ایران بنظر خاطر این ساعته مهر بان رسیده است صنیع الدوله

از راه آبی رسیده **ترقی نسج عبای ابریشم** در کاشان بطرز یک ابریشمین

کربلا و نجف **ترقی صنعت** نسخ حاشیه ترمه در کرمان مرصع بود از حاشیه عظیم حالی اوین

آب بی تمیز دار **ترقی قلمکار** جمره در اصفهان و بهتر از قلمکار صدر رسیده است افتتاح

[illegible]

تا از همین سنوات مرقت با جمیع موات و استدراک خدمت پرداخته جریده

حبه کلان برای رسم تصاویر و تمامی و ادبیات و شرف نام نهاد **دفع تقیه** از پیروان طریقه

جعفریه پادشاه سوزت این شجاده هر شیعه و سنی است که شبه و ریشه این نقار کنده

[illegible]

حسابهای سمکاری را هم باخت وآنها را آلفورحت کمون مزاولین زرع
نمائش زراعت وثمث ففریم زرآب در عقار و تعقیص های کلی بخش بلند شخم میزنند
وتخم میکارند ودر طی ملیول نیوون تحیث شون ودیگر ادوات جدی وطوات

[illegible]

معلمند ورود تفنگ سوزنی و مارتینی و شسپو و دنل و عمده افواج منظم
آلات جدیده مستحفظه استخدام سواره قزاق استخدام بالحه نظام بطرز

[illegible]

مرکب فرخنده گوگ شده است تمام اپزار آن مرکب از فنهای طلا و نقره
آراسته گونی تفرط استعمال زرو سیم در دل عظم آنچه در کریم انسر خواسته

افتتاح سفارت رسمیه دول المان اطریش ایتالیا و نیدرز
بلجیک اتازونی بیرما ژاپون اسپانیول پورتگال انگلند و
و غیره قبل از این عصر جدیده مراطبت و مراجعت منحصر بانگلیس و روس و عثمانی
و فرانسه بود ایجاد سالنامه که اروپائیان المانک گویند و در آلمان کهای فرنگ

[illegible]

ظهور اعتقاد به وزان دم این کتعقد اسبت مغرب زمین طالع

شده است و در این دوره روابط با ایران ثابت که به متطببین و طبیبین اروپائی
ختر اع نمیه اند و با ایران آمده اند دوره دمویه اعتبار بالتصور رسیده و آلتی دیگر آمده اند نعلبان از
فضعف و خرمید و آلتی دیگر آمده اند و بعد از آن از ضعف از انقصار میدید و آلتی دیگر آمده اند
از میزان حمی طلوع منجنیه و کهکشان و سایر ادوات دالات در برای استنباط و یا اثبات
بیمار شده توضیح موسیقی اروپ اگرچه پرده‌ای آهنگ اهالی فرنگ همه
تألیف است و یا زنگ دستگاه و آواز فهم نمیکنند و شور از شهناز امتیاز نمیکنند
و ماهور از حجاز باز نمیشناسند ولی صناعت موسیقاری مصطلح ممالک خود را به عبارت

[illegible]

رمکمکات و اختلافات بهره میبایند و در میان اصناف نقود منظر او حجرا لقا و ثبت
خش بهم میرسید پس ادوات ضرب و اسباب سکه و چرخ مکنه از اروپا احضار شده
مرحوم امین السلطان از پادشاه را بفرط دانست و شرط قیاحت رضی میدانست حسب الامر
این دائره عظمی را در تحت مراقبت خویش آمد تمام ضرابخانه‌های ولایات را در بست
غش و وش و بهره الکیسه ساله گرفت تا آنکه این فن بزرگوار از غیب و عوار
خلاص رفت و در چندین وزن و منقه از عیار رقبا از شغال مسکوکات جعلی
مور و مزخرف مخصوص صفحات شمسی لطیف عبوس مزین و مصدر گردید امین دار الضرب را
در حسیع است نجومست عامه چون خالت تمام بود از کرامت امین دار الضرب لقب
گرفت افتتاح مدرسه دار الفنون ارباب فنون و نظر و ارواث تلامیذ و

[illegible]

هرچه مینگریم کتب معتدبها نمی‌بینیم خراب آشفته آثار قدیمه و کتب علمیه
و صنایع عتیقه ایران از دست حوادث سه بار عرصه فنا ساخت آنچه را در قرون پیش
از زمان داریم فی در معبد جبین منارهٔ ... فراهم شده و بود ... است آنکه از کسی نخست و آنچه

[illegible]

مسلمین ظهور کردند و دانشوران اسلام مدرسه عظمی انتقام یافتند کمی صاحب
منقصه اعمال ایشان کمبابیت و کردن نیز از قول جامع بین معقول و منقول گردیدند
ولی در جمیع این آثار چهارده‌گانه ترویج فلسفه و ریاضیات از عمیق و جدید و
صنایع و صناعات از قدیم و حدیث بر وجهیکه تاریخ ایران و جهان سوانح و آثار با این نوبت
جلیل اختصاص یافت و این درست روز افزون تلقی گرفت پس روز یکشنبه
پنجم ماه ربیع نخستین از سال یکهزار و دویست و شصت و شش هجری مطابق سنه
خامسه از جلوس سلطنت مانوس مدرسه مبارکه دارالفنون واقعه در ارک ظهور و ...

[illegible]

و مناقب دیگر نقشهای مسمورش را زینت ابنیه و عمارات متمحض در نقشه
و طرح سابق ایرانی است بکلی و حدا... بسیار رجحان یافت مشروع تمبه الی الآن
اسلوب دو منضبطه تعیین ابراهیم ... وزارت می‌جهانز ... حایض مقعر و مقاکهای
ژرف سطح زمین و از طبقات سافله جاله‌ها ... و خواص ... بر نقبه علیای آن
ترکیب شود بطرزی معجب آن ... و در حال ... مانند باران بشود ...
افتتاح مجلس مهم ... در دفتر استیفاء و عسکریه ... آیت صحت روایت
و فرامین و احکام ... و بدون آن ... از اختلاف ... است ... دستان ...
نوع ... معروف اختراع آجر سنگ ... در دروب ... از ابنیه
عمارات یک ... میشود ترقی کاشی‌پزی این صنعت در ... از منه

[illegible]

حرفهای آن بمرتبه عالی با شیخ رنگ زنگ ... مشروع شمع کچی ...
با شمع شمع ... مشروع کبریت فرنگی ... شیخ گوگرد است قوی فرنگی ...
سنگ و ... مشروع شب زمین ... معتدبها اسلام رکی ...
و در عهد خاقان مغفور ... مرحال ... صغیر حکومت ... معلم در دارالفنون
طهران ... ولی ... رسیده مانند ... از ... ایران ...
امروز از اقوات عمومی محسوب ... و هر ... در ... و در ... مشروع

[illegible]

توقف منسوجات پشمینه که در این ایام امروزه بجای اشتری آن آسیاها از
صنایع ممتازه ایران بود اسماک اروپی را نه افتتاح کارخانه‌ها مربوط به
باجرجهای بحار اروپا رواج زین و یراق فرنگی ترویج دوابر افتتاح دار
الترجمه عبارت از مقام مخصوص است که در روی زمین پادشاه آگاه بوده و از کافه اخبار و افکار
دربار هر مملکت استحضار داشته باشد لهذا در کرسی این مملکت مؤسسات مجتمعی جای در برابر کمال
عصر ... و پروردگان مدرسه دارالفنون در تحت ریاست این بنده ذیل ...
جمیع فراید و افکارها از تمام دولتها و حکمتها و ادبیات وارد ایران میگردد و از السنه شتی
و لغات مختلفه بپارسی ترجمانی میشود و هر چند روز یکبار از ... شهرها منتشر میگردد
ختم مقاوله چاه آرتزین در این قرون اخیره حفر چاه و اجرا از میاه
... عظیم کرده‌اند الحمد لله ... مخصوص در ... بمنزله ...

[illegible]

و هم آب آن همیشه فایض غیر غایض است و در جنگ بی نقصان نمی‌بازد چرا که منبع
میاه آرتزین در طبقه ثانیه ارض خطر بود و ماء آب آن طبقه خود بکار رخاذات و مخازن
تیار دارد ... دکتر طرانس امریکی آنا ذی مقرر فرموده‌اند ... آب کارخانه این
صناعت را ... سازد و ... باور قرار نامه این معاوله مقارن جمع و ...
... امتحان اطباء چون مردم کم تجربت کم جرئت
... ارواح ... لهذا حکم صادر گردید که
مجلس بزرگ ... و همه طبیبان را علماً و تجربتاً ... و از آن ...
را در ... و اجازه مجلس امتحان ...

[illegible]

اغذیه و ادویه ممالک ایران هر وقت ... و مرضات هر مرض را
بواجبی راه ببندد و از این جشن طبیبان ممتحن هر شهر و ولایت بسمت حافظ الصحه
مبعوث شوند تا معالجه مشخص شده و هم از احوال راجعه بصحت و مرض اهالی را به اداره
حفظ الصحه ... مرکزی راپورت ... رسانیده باشند زراعت برنج صدری
از خاک ایران بسیار جا چیدن برنج بر داشته میشود از قبیل جنبه فارس و عنبربوی رشت
و اگوله قزوینی و آنرا ... نمی‌کنند و از روده بار قزوینی ... میخرد و انواع ...
جرزان ... ولی برنج صدری از لطافت و نازکی و ...
... امروز همه ... خود برنج خوزان را ... عالی است
در زرع و تربیت این جنس از ... صدر اعظم ... تخم برنج ...
... در مملکت طبرستان ... و ... در جمع ...
بازرگان ... کثرت و وزن ... اهالی ایران در
طول سال ... صرف ... صرورت و احتیاج ...
... قماش ... حقوق ... از
... اصفهان ... آباد ... نظیری ...

ایجاد هیئت در حکومتها سابقا حکام در جمیع جهات و کلیه امور
استقلال مطلق و استبداد تام داشتند و این معنی منطقه تعدی از حقوق و تخطی از حد بود
لهذا اغلب حکام ... جنبه انفراد و استبداد مسلوب فرمود و در مسئلل ... بحکام ...
یافت یکی جنبه خراج را بسمت وزارت مالیه و دیگری قطع خصومات را
بارم امانت عدلیه و از این تشکیل ... هیئت مخصوص معدلت را
جنابی مرصوص ... ان الله یأمر بالعدل ... را مصداقی مخصوص ...
افتتاح مدرسه دارالفنون در تبریز مثل طهران ... گروهی بسیار از ... تحصیل ...
اینجا ... و از ... در خدمت اکمل میلیتر مدرسه نظامی
در اصفهان مشتمل بر علوم ... طارقه مدرسه نظامی در طهران بنا داده
شده است و در کافه علوم و اعمال راجعه بوزارت حربیه و اداره عسکریه و غیره تربیت
... ترقی صنعت در ... و زرگری ...
... این دوران ... لطایف ...
... اعاده نقابت از
... در حق ... برقرار گردید ...
... نقابت احتیاج ... و این اساس در

و این اساس در خلافت بنی عباس بر پایه اشراف معارف ظهور داشت ایشان
بسیار گردیدند و چون ایشان همه هاشمی نژاد بودند و از نسل ذوی القربی یاد میکردند و نقابت سادات و این
دادایی است که در علم شریف انساب مقدمه عنوان مبسوطی دارند و ضبط نسب را دو گونه
میکردند یکی بطور مشجر و دیگری بسبک تشجیر کتب طریقه اولی را مبسوطات مینامند
و ثانیه را مشجرات در زمان ایجاد اداره نقابت چون بنی طلحه در دربار اشراف
و صمیم قرابت میداشتند از ریاست و حکم بنی عباس برای النفت و عار رسید اشتند
ناچار نقابت را تجزیه همی کردند بر دو قسمت نقیب الطالبین نقیب العباسیین
و مقام این منصب بسیار محترم و صاحب آن زیاد متمکن و معظم بوده حتی زمانی نقابت
طالبیین را طاهر ذی المناقب ابو احمد حسین بن موسی پدر سید مرتضی و سید رضی داشت
و نسبه بطبقه بموسی بن جعفر همی پیوندد و او دیوان مظالم و امارت حج را نیز با منصب
نقیب النقبائی فراهم داشت آنگاه او این منصب را به سید رضی داد و چون رضی
جمله قدح در نسب فاطمیین مصر را امضا نکرد و با مدر [illegible] و شیخ مفید در باب [illegible]
وزیر و در اشعار خود اشعار بتمایلات ذی القاسی و شوق در بار دیار مصر نمود خلیفه عباسی
از منتهای ترک در جمله بیانات خود به سید رضی اظهار داشت برای [illegible] منصب

نقابت بود

نقابت بود و نزد آنها رضی در ریاست سابقه بنی بخت بوده است و بعد از او
این منصب به سید مرتضی قرار گرفت العرض بر شهری از جانب نقیب النقبا نقیب
مخصوص داشته است و ثال احکام و الفوا و اولاد و نژاد بنی ابیطالب را الطف بعد بطن ثبت
مینمودند از تعقب و ادراج همه را از روی مشجرات و مبسوطات و در بعضی
ری و قرای اوست که بسیار بوده اند و این سندهای عالی از جمله قرائن متوالی است و
منسوخ گردیده اشراف عرضه تواهی شده بودند و از قهر آن سادات [illegible] بصدور
میرسید علیهذا محض حقوق مقام ریاست از موقف اعلی عزت و جلالت بعهده
انبار دولت [illegible] قرآن در سنه [illegible] اداره متروکه نقابت را اعادت دهند
اداره سانسور ۵ عبارتست از تفتیش کتب و روزنامه ها که از خارج منتشر
و طعن و قدح طریقی و یا هجو فریقی با هزل فحشی بود مقرر آنکه تا رسم خارجه در تحت نظر اعتماد
السلطنه در حدود ایران سانسور ایجاد شود و از آن وقت راه این عیب بسته و رشته
این تجارت گسیخته است کارخانه چاپ سنگی تاریخی از ۱۲۲۸ ابطال رسم شاهی
اشرفی ۵ معارف عید نوروز که کام حوالت میرفت و در وجه خزانه علیه [illegible] بود
مکتب حشیوی در دوره وزارت انطباعات [illegible] بخواهش مشیر الدوله سپهسالار باسم او
موجود [illegible] جمعی از شاگردان مدرسه [illegible] برآورده آن مدرسه [illegible]

تو شیش [illegible] داکف [illegible] در فن نقاشی [illegible] صنعت هنرمندان معمار
رواج مال التجاره فرنگ تا به التجاره فرنگ و با به التجاره [illegible] ایران را [illegible]
تخیه [illegible] [illegible]
بجنس [illegible] رواج [illegible] در [illegible]
بصنعت آنها [illegible] و این کار [illegible] ایران [illegible] بود
تو جبیت [illegible] کمپانی [illegible] محمود خان ناصر الملک ایجاد [illegible]
در [illegible] احکام و [illegible] افتتاح طبع [illegible]
[illegible] در ریاست [illegible] السلطنه [illegible] خان [illegible] طبع [illegible]
در این [illegible] دائره [illegible] طبع را [illegible] حروف [illegible]
به صنعت [illegible] ترکیب حروف [illegible] در ایران [illegible]
المؤلف [illegible] ساختن [illegible] طبع [illegible] مقرر [illegible]
[illegible] کتاب [illegible] در هر کارخانه [illegible] ممالک ایران مطبوع [illegible]
از [illegible] این اداره [illegible] [illegible]
[illegible] تو جبیت [illegible] [illegible]

دیم

و نیم از [illegible] زمان [illegible] ظهور [illegible] (معروف [illegible]) در ایران
صنعت تجارتی از این [illegible] عالی [illegible] ممتاز [illegible] خاص [illegible]
[illegible] ممالک [illegible] بوده است در
[illegible] صنایع [illegible] و
[illegible] ایشان از نسل [illegible] [illegible]
بود تجارتی [illegible] [illegible] صنعت [illegible]
[illegible] ایجاد [illegible] ابطال [illegible]
[illegible] ایجاد [illegible] ابطال رسم

اجتماعی بهم رسیده هزاره مهتاب ه از فنون شجره فانوس و شجول حدیث ذاکول
احتیاج فاکر و مهملاً منصب جستند با علمای بزرگ بوده و بعد از مشکلات در تعلیم اولیه
ان ادوار شیعه بوده لکن ولی از مدتی دراز دعوی دربار دولت علیه انکار متحرکین کرده
عالی در حکومتها متهم بوده و یا با ضبطیه بلاد منضم و در این حال استقلال و حدود ثغور اطراف
حفظ حدود شرع مسبوق شنیده نشده از این سلطان یک قدر که مکتوب قوت
کرده و داوری ورد قدرت ترک شده و با آنی با ظواهر شرعیه و عقاید ملیه مخالفت فالم
تعدی با فرنگ اولیه اروپا با علی ر توصیه فرموده در اقامه حدود تعطیل نوزند داحکام الهیه را
از روی المعیشه تهدید محرک بلاد و هم در صنایع و ارباب ممالک فرنگستان موان لقاطرا بعدیت قرائی
منش تمهیدات و حیثیت اسلام مسبوق با بحار رسیده بود و چنانکه از کوع و سجود
همی ساخته ه انکار از روز صدق شنیده بود چرا که از عمل اسلام و اهل حجرا

برای اینست قاطع حجت ساطع برای نه این کلمه را (لا دفعا للملوک) نمودار نشد
والملوک سپهر خواندند رواج انواع نهال شرین د عمود با کمال آن بالاهم است و قند
و نارنجات سکویره بالاهم نیز وارد د اقسام آجار و انگاف و قصبه والوان مرتبا که بیشتر ایران
با ایران آمده و بعضی بازار تازه رفته است فردی بعض العس بلاد مشتق ز بغداد واقع قلم

نقاشی از عکس در رسانیدن و شعبه کشی و دوا نمودار ساییر ورزش و نگار بروان قانون
تناسب و ایالات صحی و تمدید ... منع تعزیه دراکره عروسی قائم مزاج علامه مجلسی
ثانی این شرب را ... و مرحوم حاجی شیخ جعفر مجتهد شوشتری خواندن روضه
این قصه واین مطلب ... بتصدیق شاه عرضه داشت و بعد از انکار در دربار ... در مجلس آن مملکت
توسعه ملک ایران از سمت مغرب با عالم کل قطر و از سمت مشرق جنوب با عالم
بلوچستان و از سمت شمال شرقی با عالم اراضی ترکمانی رواج زرتشت الا این در کرمانی
دار المکرمه یهود ایرانی مصنوع عود بجیره ساوه در عهد ترکتازی ایران بر سواحل آن
کلیسا ... و دور شب ... سالها تقریبا ... فرسخ مسطح ...
کوه اذا کثرت البلاد و ظهر صاحب الهراده و فاض طبع السماوه و غاض بحیره
ساوه شارح رده کوه در باره ساوه آبی بود فهم آمده بسط دراز ... ه بر ... ها

و شروع در تسخیر آن کرده و بعضی از آثار ظهور مشاعر نیز اکتشاف بسیاری از ملل در ایران
فلسفه مسعود فیروزج کهال سگاد بازی بر کی و کامعدن در تمام بلاد ایران اکتشاف
زغال از چوب در الموت قزوین و ابطال نفر ملک در ایران برای عصا چوب و دست بهتر از آن
بهم بیزی نسخ حیات بر نعمتی از دوران کورکانیان با بس بر ایران شاه نعمت الله

وورود وصدور تمام نفایس تجارتی دولتی از کارخانجات و غیره تملک کشتی آتش در
ایران بیحق عزت جمعی در بحر خزر دارد و بالعکس در بحر خزر
کشتی آتش اطلاع دهم در خلیج فارس و بعد از تملک اینها و اینهم مرکب زنی عنوان دولت
بحریه بهر سانیده و اینهم دولت بمعاون الملک تفویض داشته ضبط روزنامه احوال حالات
بهال بلفیه در تاریخ جلوس به اخبار ووقایع وحوادث عهد همایون را کموش تقدیم مبارک عالیه
و چنین مقدم انگاشته و در عداد نفایس مخزونات موزه مبارکه بحکم داشته کتاب مرآت
البلدان ناصری در جغرافی ایران و کتاب منتظم ناصری و مطلع الشمس و از اجزاء دیگر مرآت
البلدان است و نیز انسوزان ناصری در تراجم احوال علماء اعلام و منتظم ناصری و فهرست جمیع
اخبار تقسیم تقاسیم خمسه کره ارض مرتبا علی السنین الهجریه والمسیحیه از تالیفات اعتماد
السلطنه است کتب هندسه و طبی و علوم مهندس الممالک کتب کیمیا و میرزا کاظم شیمی
معتمد الملک در بدایع و وقایع این عهد تالیف مرحوم بوعلی [illegible] اذن رجال و [illegible]

[illegible]

ایجاد

ایجاد و رسم کرده در این حال منظم در حق مقصد این مقرر است و تشریع این رسم نخست در سال
۱۲۹۵ در حق و در ازمنه معمول بظهور رسید و صورت اینهمه این است خداوند خالق منتظم را بحر
خودنما ساخته بتاج و تخت باهری و حق نعمت این دولت روز افزون قسم یاد میکنم و قصد و نیت
و غرض خیال خود را بجز خیر خواهی شاهنشاه و صلاح دولت و مملکت و آسایش و امنیت رعیت منحصر کرده جز
این خیالی بخاطر راه ندهم از طمع و غرض و تعصب کلیه پرهیز نمایم و اگر غیر از این عهد و شرط از من صادر شود
در نزد خدا و خلق شرمسار و در حضور شاهنشاه مواخذه و معاقب باشم استعمال شوکلات
و مصر باهران جنس تری دکاکار دولت دو نوع از میوه جات نیکی ببازار مرکزی و قهوه شبیه است
و ورود عمل گوشت و سبزی بطوری که آن عادت است از حفظ فواکه و بقول و خضراوات و غیره
تجلیه محفوظ از هوا استعمال کوک ساعت و غیره است مدون و زینت
دیگر است رائجه و امثال بستنی و امثال است و شربت و سوخته و درشیشه از پست و مرغ و ماهی
میکنند استعمال و سینه بند مرصع از الماس بریلیان و از مدرس مقعدات خاصه
شهریاری است ایجاد کلاه ظرافتی و عبارت از دست یا راکبی بدون تقدیم مشتق
و بکلی از مخمل سیاه بطرز کلاه هوده و دولت زینب و ولایت قاجاریه معمول بوده
ایجاد کلاه بانشاط در تکلف اعظم شخص منبع الماس امراء و قبا [illegible]
[illegible]

سرباز بنج ایجاد سرو شی الماس و از امتیازات عظمی است در این دولت و
کسانی که دارا هستند از این قرار است حضرت ولیعهد بصورت شیر و خورشید حضرت
ظل السلطان حضرت نایب السلطنه مرحوم حاجی میرزا حسینخان سپهسالار و بطرز امام یکی بطرز بود
نواب رکن الدوله امیر نظام آذربایجان میرزا حسینخان معتمد الملک منع از تملک
بیع بشرط خیار الفسخ این معامله در این عهد بسیار معمول است و چون محققین فقها و
اینکه نه بیع و مصالحات را از حقیقت قصد مفتی میدانند ایشاه عدغن کرده مشتری
در املاک مردم طمع نه بندند و تصرفات مالکانه ننمایند و البته منتهای جور را بحکم دیوان
اعلی ملاف کرده در املاک بایستی شارطی رفع مرتهنه و لو بعد سنین قرنها راه [illegible]
منع از تملع و ناور پرستانه تعدیل و ممیزی بسیار از ممالک ایران چون سوانح
ویرانی و آبادی هیچ وقت در یک نقطه قائم علی الدوام نه دارد و غالبا احوال ضیاع و مستغلات
[illegible]

[illegible]

سنوات ببعضی مستغلات و مزارع آن ممالک رفته اند و تحقیق عوارض و مالیات آنها
هر جا را ممیزی کرده و در تحت تسویه و تعدیل در واقع تسلیم ممیزین ملاحظات موشح نمایند
مبارک همایونی بهر جهت از قری و مزارع و مستغلات در تحت قانون تعدیل داخل کرده
آطبقات رعایا در طی آن قسمت چهل سال از بطالت فاحش الحصر تا قلم آن آزاد است در آن باشند
بیع املاک خالصه دیوان اعلی املاک خالصه از آنجاه مراقبت مخصوص است عامل
و در عداد ضیاع معمور محسوب بگردید و استعداد آب و خاک رعیت ظاهر شد اهالی را ایست
اثنی باب تدبیر اندیشیده مزارع و قری و مستغلات دولتی را باهل ثروت و مکنت
[illegible]

[illegible]

در تاریخ ... از تبریز عازم دارالخلافه برای سلطنت با دو هزار نفر ...

عزاده توپ خروج از تبریز ۱۹ شوال ۱۲۶۴ ورود طهران ۲۱ ذیقعده ۱۲۶۴

عزیمت قم و نواحی عراق ۱۲۶۶ نهضت بطرف اصفهان ... رجب ۱۲۶۷ ... ورود

بطهران در ... ذیحجه همان سال سفر ... خراسان در ... ذیحجه ۱۲۸۳ ورود

بسلطنت آباد ۲۲ جمادی الاولی ... مراجعت ... ۱۲۸۴ ورود طهران ... محرم

مسافرت عتبات عالیات ... از ممالک خارج ... جمادی الثانیه

۱۲۸۶ ... سه‌شنبه غره ذیحجه از ... مسافرت اول

فرنگستان

فرنگستان نهضت از طهران ۲۱ صفر هزار و دویست و نود ... ورود بدارالخلافه سلخ

رجب ... سفر دوم فرنگستان ... حرکت روز

پنجشنبه سلخ ربیع الاول ۱۲۹۵ ورود ... ۲۵ شهر رجب ۱۲۹۵

سفر ثالث خراسان روز پنجشنبه ... ۱۳۰۰ ورود طهران ... ذیحجه ۱۳۰۰

سفر ... آخرین ... حرکت ... روز نوروز ... ۱۳۰۴

مسافرت قم حرکت ۱۹ رجب ۱۳۰۵ ... سه‌شنبه چهارم شعبان ...

[illegible]

در ... رجال ... دولت از علما ... شیخ محمد حسن صاحب

جواهر ... شیعه ... میرسید ... در اجازه و تصدیق

... و حجت ... نمود است

... مرحوم ... شیخ ...

... در ... ۱۲ ... مرحوم حاجی شیخ مرتضی ...

... در قلمرو سلطنت ...

[illegible]

وفات آقا سید حسین بهبهانی در ۱۲۹۵ در طهران مرحوم میرزا ابوالقاسم ... جمعه در

وفات ... بروجردی در سنه ۱۳۰۲ فوت ... علیرضا ...

[illegible]

حاج میرزا محمد حسین شهرستانی [illegible] جامع معقول و منقول
در فنون ... شهرستانی فضلای این حیث در عهد ما نهر هم و بوستان معارف را آنگونه آبیاری کرده
شنیده‌ایم بر مسند افادت بحری محیط موج خیز و در هر شهر [illegible] از نهار اوج ...
دایره سخن در تعریف این استاد چندین فن در کلمه جامعه حالیست که ... و علو درجه اجتهاد و
علامه اعلی الله مقامه ... فال علیه ... فلا عجب ... بالطاط
الشمس ... سادات شهرستانیین مجاورین حایر شریف منتسب به قریه شهرستان اصفهان
مؤلف این سلسله در شجره و مبسوط منضبط است با ... عنوان حسین اصغر
و میر ابو محمد عبدالله الحسینی ... است و اینها از سادات ... از تصنیفات
بسیار ... و فوت آن ... در طهران است و در رمضان ۱۳۰۶ ... جناب ...

[illegible]

در جستجوی گوهر پاک ونثر کوهر مبارک شاهزاده ... و آنچه ... حقیر

[illegible]

مدون است و آثارش رجال عالم ... در ۱۲۹۷ میرزا محمد حسین ادیب
فروغی بها در قوت عقل و سعه خلق و صفا نظر و اتقان عبارت و لطف قریحه و کثرت
تجارب و سیاحت نوادر و عجائب بسیار کم نظیر است امیرالشعراء رضاقلیخان از اعیان و ...
ابنیه دولت بود در تاریخ ... و شعر ... و تراجم شعراء و عرفا ... از آثارش یکی
فرهنگ انجمن آرای ناصری است ... محققانه ... در اشتقاقات ... لغت فرس و پهلوی
اجتهادات صائب کرده دیگر تذکره مجمع الفصحا است ... از ... اساتید

[illegible]

در عهد مرحوم صدراعظم ... موجب ... لهذا ... مرور
با وعای محققان عهد در حل مشکلات و معضلات مسائل هیئت و نجوم با علمای عصر ...
شمس ... است و در علم معقول و منقول و ادب بهره وافر دارد عبدالعلی میرزا
حشمت الدوله ... و علم ... صاحب ... و اقتدار ...
... و هم شعر ... و در حکمت متعالیه و فنون ریاضی و ... عرفا
... میرزا محمد علی ... داماد ... تخلص او ... است

[illegible]

اعتضاد السلطنه
امین الدوله

یعنی ۱۴۰۲

در باره ازدوقی نیم از ممالک خارجه ... تیمی از سلطنت عظمی

آنام از ممالک با چین در آسیا در تحت حمایت فرانسه پادشاه بوندن
در دولت است کامبیج جزو چین در تحت حمایت فرانسه پادشاه نردوم
اهل چین سلطنت مستقله پادشاه کوانک مایه چین از دول مستقله آسیا
لکن حالا جزو هندستان و در تحت سلطنت انگلیس است کوده مستقل است لکن
در تحت فرمان پای چین الان پادشاه لی هونگ ... این از ممالک مستقله آسیا است
پادشاه میکادو مدینه یتوم و این مملکت از سه هزار و ششصد جزیره تشکیل میابد و از
آنها این چهار جزیره بوسعت و عظمت ممتاز است بزو نیفون سیکلف
کیوزیو تلبت از ایالات مستقله اسما در تحت سلطنت چین اما رسما گرفت
مذهب بودایی و فلیس دینی کلی متابعین بودا و در آن ایالت ... بلو

[illegible]

امیر عبد الرحمن خان کاشغر الحال در تصرف چین است بخارا
از ایالات مستقله آسیا در تحت حمایت روس خیوق از ایالات مستقله آسیا
در تحت حمایت روس هندوستان اگرچه کلیه در تحت حکمرانی
دولت انگلیس است لکن در بعضی از نقاط آن ایالات هنوز نوابها و راجها و مهاراجه ها
خالی از تسلط نیستند تحت مملکت بلوچ اوکس محبوب علیشاه ملقب بنظام الملک
فرمانفرما است پای تخت حیدرآباد ۲ کشمیر مهاراجه بیتاب سنگه فرمانفرما است

[illegible]

اروپا

فرانسوا ژوزف اول امپراطور حبس در ۱۸۴۸ ماد از دول المانی گراندوک
فردریک گیوم لوی ناویچ از ممالک المان ادهین پادشاه ملوشاب
لئوپولد دویم پادشاه بنی وهرزگوین سابق از ایالات متعلقه به دولت
در کنگره برلن در ۱۸۷۸ بدولت اطریش ترتیب سپرده شد موم از شهرهای آلپ در ممالک
المان و جمهوریت و رئیس جمهوری شهر برلن است جمعیت شهر و ملحقات ... ما ... است
بونیش ویل از ایالات المان امپراطور روس ... به کوه ... و ده ... ملوک ...
در این مورد محروم داشته و رئیس البرت ۵ از شاهزاده های روس است ...

[illegible]

هولستن جزو پروس است ایطالیا مستقل است پادشاه بومبرت اول
مکلمبورگ شورین از ایالات المان والی فردریک فرانسوا ۳ مکلمبورگ
استرلیتس والی فردریک گیوم موناکو ایالت کوچک مستقله فرانسه والی شارل
۳ مونته نگرو از دولت مستقله سابقا جزو مملکت عثمانی بود حالا مستقل شده
والی نیکلا اول نروژ از ممالک فرنگ جزو سلطنت سوئد الدنبورگ از ایالات

[illegible]

افريقا

سابق جزو عثمانی و حالا از دول متعلقه فرنک است پایتختی سیدلی ابتی ساقا والا بود سوید
و نروژ سلطنت متعلقه فرنک پایتختی الکار درتیم وربمبوک از دول متعلقه اتلی پایتختی
سارل اتی سویس از بلاد جمهوری فرنک رئیس جمهوری سیوه ها مز افریقا
انجرابی در افریق در تحت حکمرانی بر ... کنکو ایالت متعلقه در تحت سلطنت
برنیف حاکم متعق از طرف ... مصر ایالت متعلقه افریق در تحت سلطنت
عثمانی مجهز ... خدیو مادک در سعه افریق سلطان ... پایتختی دلوکا

[illegible]

امریکا

[illegible]

مرکزی جمهوری رئیس جمهوری زال بگران نیگاراگا از دول جمهوری
مرکزی ینکی دنیا رئیس کوتیز کارازو سالوادر از دول جمهوری مرکزی ینکی دنیا
رئیس ... سننزرو اوداستن از دول جمهوری ینکی دنیا جنوب رئیس
دکتر ژوار زکلاس اتاتومی ینکی دنیانک رئیس گلولدر در بولیوی از دول جمهوری
جنوب ینکی دنیا رئیس لای سعوارس جورنال از دول ایالت ینکی دنیا
جنوب امپراطور ... کانادا از ممالک ینکی دنیا شمال متعلق انکلیس

[illegible]

ینکی دنیا جنوب رئیس ... مونتوریکو از جزایر ینکی دنیا متعلق ...
ادوکاجی از دول جمهوریه ینکی دنیا جنوب رئیس جنرال تاز ونیزدوالا
از دول جمهوریه ینکی دنیا مرکزی رئیس ... اسپانی جزایر
سندویچ در محیط پاسفیک واقع شده جزایر سوانح هم معروف ...
کمالکوا ... نوفول دلاند از جزایر بحر محیط متعلق انکلیس در جمعیت ...

[illegible]

[illegible]

از هولاندره رومانیه و ایران سبزوار کی جغرافی ...

[illegible]

و بارنگ توپخانه روس شهر پاریس مبادرت تا آنکه مسیو ژولفاور با مسیو بیزمارک
در ورسای و خوانش متارکه نموده و قبول بزمارک بشرط انکه اهالی فرانسه
وضع دولت معینی اختیار کنند و تعیین وضع دولت جمهوری در مملکت فرانسه
بریاست مسیو طیر و نصب مسیو ژول فاور بوزارت خارجه و گفتگوی او با بزمارک
بتجویز عهد مصالحه با الزاس و لورن و دویست و پنجاه کرور فرانک و امضای عهد مصالحه از طرفین در ورسای
بعد از آن سلاطین کوچک آلمان و مرخص ایشان بولایات خود و مراجعت کردن امپراطور الممان
نیز بعد از این همه فتوحات بیرون از برلن پایتخت خود وارد گردید و ناپلیون
امپراطور سابق فرانسه را از حبس خلاصی داده بسمت انگلیس روانه کردند و تمام
دول الممان حضرت استیلا کرده و مجری آنرا با امپراطور جدید الممان کلیوم و آسیس ادار کردند

[illegible]

اهالی شهر پاریس را مجبور کردن که ایران جریمه نمود و مالکشته متعلق
یک هزار کرور تمام بعد از خسارت جنگ ارفانسه گرفته بعلاوه ایالتین الزاس
و لرن و قلعجات ستراسبورگ و متز و غیره آمانوئل نیک دنیا
در طرف سیزده سال ۹۲۹۸ نفر از آلمان و یک کرور
... نفر از مردم ایرلند و ۶۷ ... بعد از
مردم انگلیس بخاک امریکا مهاجرت نمود در ... جای گرفتند
و در سنه ۱۲۸۹ رئیس جمهور فرانسه هزار کرور ... خسارت جنگ

[illegible]

[illegible]

قسمت ... پنجم ... ۲۹ ...
فصلی است ... نیش مجارستان و حکمی دولت عثمانی بر عهده گرفته موافق عهدنامه
سال انتقالی دولت روس ... هزار و هشتصد و بیست کرور منافقت و ایالات
بلغارستان و غیره را از مملکت اروپ خود مجزی دانسته و در جهت ... عارض و
بالعموم وارد دول ... روس ... در ۱۲۹۷ افغانستان ... استعفای جبری
امیر یعقوب خان عبدالرحمن خان که از بنی اعمام او بود و با کمک روس بانشسته بود انگلیسیها
امیر افغانستان نمودند در ۱۲۹۸ جنگ سخت ما بین امیر عبدالرحمن و
سردار ایوب خان در جوار قندهار روی داده ... ایوبخان و تصرف قندهار در ... کردید

قرن ار ایوبخان و تطرف قندهار ... رفت و کشت ایوبخان و فرار او بسمت هرات
هرات را ... او بدست عبدالرحمن خان
عارف میرزا احمد خان امیر لشکر رئیس وزارت نظامات میرزا علی خان امین نظام
امیر لشکر ... میرزا محمود خان مشیر نظام میرزا علی آشتیانی میرزا احمد آشتیانی
ارض اقدس میرزا سید محمد مؤتمن لشکر فارس میرزا لطف الله خان
لشکر نویس باشی ... میرزا محمد علی خان ... لشکر

[illegible]

میرزا محمد حسن کرمانی منشی باشی توپخانه و قورخانه — میرزا علی ملک لشکرنویس — میرزا حبیب‌الله
مستوفی و لشکرنویس قورخانه است — میرزا علی آقا حکیمباشی و میرزا عبدالرحیم
نقاشباشی قورخانه است — نصرالله خان سرتیپ زنبورکخانه — درویش قراسوران دارالخلافه
ساعدالسلطنه عبدالله خان میرپنجه بهرامی است — میرزا علیخان حشمة الملک امیر آقای امیر
قاجار است — افواج قاهره سوای فوج بهرام است — دسته‌جات و جماعات
سواره و پیاده هم علیحده است — شمخالچی — جزایرچی — زنبورکیان [illegible]
از جنس بالا نظام — شاسور عبارت از فوج مهندس است — [illegible] عبارت
از فوج مهندس است — قشون قهر رکاب از پیاده نظام و سواره و توپخانه

[illegible]

[illegible]

دیگر اداره علوم خارجه الملک امیر آقای رئیس [illegible] مهدی‌خان ناظم سرتیپ اول
مهدی‌قلی میرزا [illegible] سرتیپ درجه دوم — معلمین: جناب سلطان الحکما معلم طب ایرانی — جناب نجم الملک
معلم علوم ریاضی [illegible] سرتیپ اول — میرزا محمد کاظم معلم حکمت طبیعی دارای [illegible]
[illegible] سرتیپ درجه دوم — میرزا علی رئیس الاطبا حکیمباشی [illegible] معلم طب فرنگی — میرزا [illegible]
نقاشباشی و معلم نقاشی [illegible] سرتیپ سیم — میرزا حسن معلم علوم ادبیه و عربی [illegible]
صادق معلم زبان فارسی [illegible] — میرزا علیخان قاجار معلم [illegible]
سلیمان‌خان معلم علوم ریاضی سرهنگ — آقاخان معلم علوم ریاضی سرهنگ — میرزا [illegible] معلم علوم
ریاضی — مهدی‌خان معلم علوم ریاضی سرهنگ — میرزا محمود معلم علوم ریاضی و منجم باشی [illegible]

معلمین [illegible]

[illegible]

[illegible] مترجم — طبقات متعلمین — مهندس نظامی و معدن
[illegible] نفر — اطبا [illegible] نفر — توپخانه [illegible] نفر — پیاده نظام [illegible] نفر
مخصوص زبان [illegible] نفر — معدنیات [illegible] نفر — موزیک [illegible] نفر
[illegible] نفر — [illegible] نفر — مأمور [illegible]

[illegible]

دبیر یک نفر سرایدار نفر فراش یک نفر ... اجزای دار الطباعه

آقا احمد ناظر نویسنده یک نفر آبدارچی نفر ... نفر اجزای حفظ

الصحه طهران جناب طولوزان دکتر ... دکتر آلبو

حکیم مرکزی ... سلطان الحکما میرزا محمد کاظم رئیس الاطباء ... الله

میرزا عبدالله طبیب شمس الاطباء میرزا عبد الکریم میرزا ابوالحسن خان میرزا علی

میرزا سید محمد حکیم باشی توپخانه میرزا نصر ... میرزا نصیر ... میرزا ... محمد

ناظم الاطباء ... تبریز ... الاطباء ... میرزا علینقی ... میرزا علینقی

[illegible]

مرتضی ... میرزا ابوالحسن ... میرزا نصر ... طبیب نفر ... نفر

میرزا ... ناظر ... نفر ... نفر ... نفر

... نفر ... نفر امور ... مدرسه تبریز احمد ... رئیس ...

معلم توپخانه ... حکیم باشی معلم طب و طبیعی محمد میرزا ... معلم ریاضی میرزا ...

معلم زبان فرانسه و ... حاجی ... معلم عربی شاگردان ...

شاگردان ... نویسنده نفر فراش پنج نفر ناظر نفر ... نفر

[illegible]

[illegible]

شیخ محمد مجتهد ملا آقا میرزا طاهر ... نویس کاتب کتابت آقا ... برادر محرر نفر

اداره مهر مبارک ریاست جناب حفظ الملک وزیر حضور همایون آقا میرزا سلیمان خان رئیس

امور مهر میرزا ... حافظ مهر ... دیوان محمد کریم بیک ... مهر فراشان ... نفر

نایب ... نفر قراولان چهار نفر قراول دست عدلیه جناب مشیر الدوله

[illegible]

میرزا سید مهدی منشی قونسولی میرزا وهاب الله منشی میرزا سید محمد خان منشی میرزا حسن خان

تفرش میرزا اسدالله منشی میرزا محمود خان نایب القرائات میرزا ابوالقاسم نایب

مجلس میرزا ابوالقاسم خان ... العدالة و متوفی سلطان حسین میرزا میرزا احمد منشی باشی البرز

مرحوم ملک الکتاب میرزا حسین خان متوفی میرزا محمد خان منشی ... مرحوم میرزا ابوالقاسم

خان منشی میرزا جعفر محرر میرزا احمد نایب مجلس خاص میرزا حسین خان نایب ...

عدلیه ... احمد خان ... حسینقلی ... ولد مرحوم رکن الدوله ... میرزا عبدالصمد خان

ولد مرحوم ... میرزا ... الدوله میرزا محمد حسین ... منشی میرزا عبدالحسین منشی

[illegible]

میرزا آقا منشی میرزا محمد علی دفتردار وزارت خارجه جناب قوام الدوله

صدیق الملک رئیس کل دفتر خارجه نایبان وزارت خارجه سعدالدوله رتبه نایب اول مصباح الملک

نایب دوم ... نایب سوم ... مامور تالیف ... معاون الوزاره

[illegible]

دفتر ترجمه و خطوط رمز مفتاح الملک نایب الوزاره ... مترجم اول

میرزا محمود خان منشی رموز میرزا داود خان اداره دفتر تعلیقات میرزا حسین خان

نایب الوزاره میرزا محمد خان منشی محمد رحیم بیگ ... حسن بیگ ... اداره

دفتر ثبت و ضبط میرزا رضا خان مدیر ... میرزا حسین خان ناظم میرزا شفیع خان

میرزا اسدالله منشی میرزا ... منشی میرزا حسین خان اداره دفتر تذکره و طبع میرزا جعفر خان

مدیر کل میرزا حسین خان مدیر تعلیقات میرزا ... منشی سررشته‌دار ... ثبت کننده ...

ثبت و ... صاحب منصبان ... میرزا ...

[illegible]

[illegible]

نایب کارگزاری تبرکه کیمدی میرزا حبیب دیوان بیگی دمی وکره میرزا [illegible] الله
سررشته دار کرمانشاه حاجی محمد صالح خان کارگزار نصرالله خان نایب کارگزاری قاجار کرمان
سرحددار کردستان عبدالله خان کارگزار میرزا [illegible] کاشان میرزا حسین [illegible]
کارگزار همدان محمد جعفرخان سرتیپ کارگزار عبدالرحیم [illegible] نایب کرمانی

[illegible]

میرزا عبدالله خان کارگزار عراق عرب جزیره بغداد [illegible]
خراسان و [illegible] میرزا [illegible] نایب حسن افندی کاتب ترکی حاجی میرزا [illegible]
ترجمان ترکی بصره حاجی محمد رضا خان کارگزار نجف اشرف کریم بیک
خانقین محمد مهدی خان سلیمانیه دکتر کوک عباس آقا کارگزار کاظمین نصرالله بیک
مندلیج میرزا ابوطالب دیاربکر میرزا [illegible] احمد بیک عماره [illegible] بیک
محمره [illegible] بیک بیت المقدس میرزا هادی تعقوبه یوسف خان حله

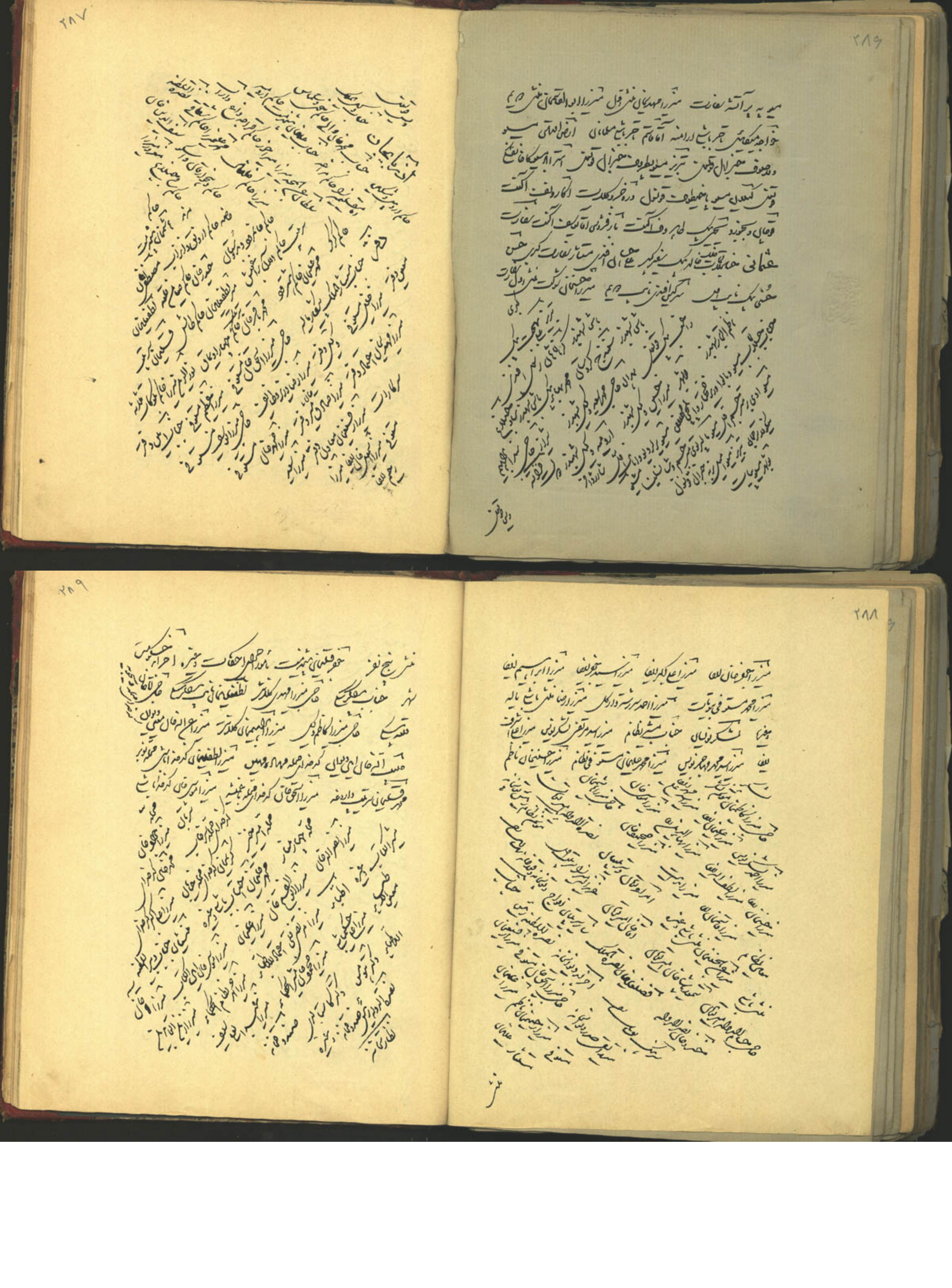
[illegible]

میرزا محمد دفتردار [illegible] خان ویس قنسول اریوان میرزا بابا بیک ویس قنسول
[illegible] حاجی ترخانی میرزا اسد محمد خان کارگزار میرزا غیاث الله خان [illegible]
میرزا تقی مترجم میرزا جعفرخان ویس قنسول [illegible] باطوم میرزا اکبر خان کارگزار
فرانسه پاریس جناب نظام ترتیب وزیر مختار و ایلچی مخصوص حاجی محمد خان
نایب [illegible] سفارت مسیو مورلیه حکیم سفارت مسیو کاروالو [illegible] مارسیل

[illegible]

مسیو دی پورتانیس نایب سفارت دکتر فرانک مترجم مسیو دی [illegible]
آتشه لیوتنان حاجی میرزا رضا خان نایب سفارت انگلیس [illegible]
[illegible] وزیر مختار و ایلچی مخصوص مستر [illegible]
مستر [illegible] نایب اول مستر [illegible] نایب دوم
[illegible] مستر [illegible] مستر [illegible] آتشه مستر [illegible] حکیم
سفارت مستر [illegible] خانه دار [illegible] جنرال [illegible]

[illegible]

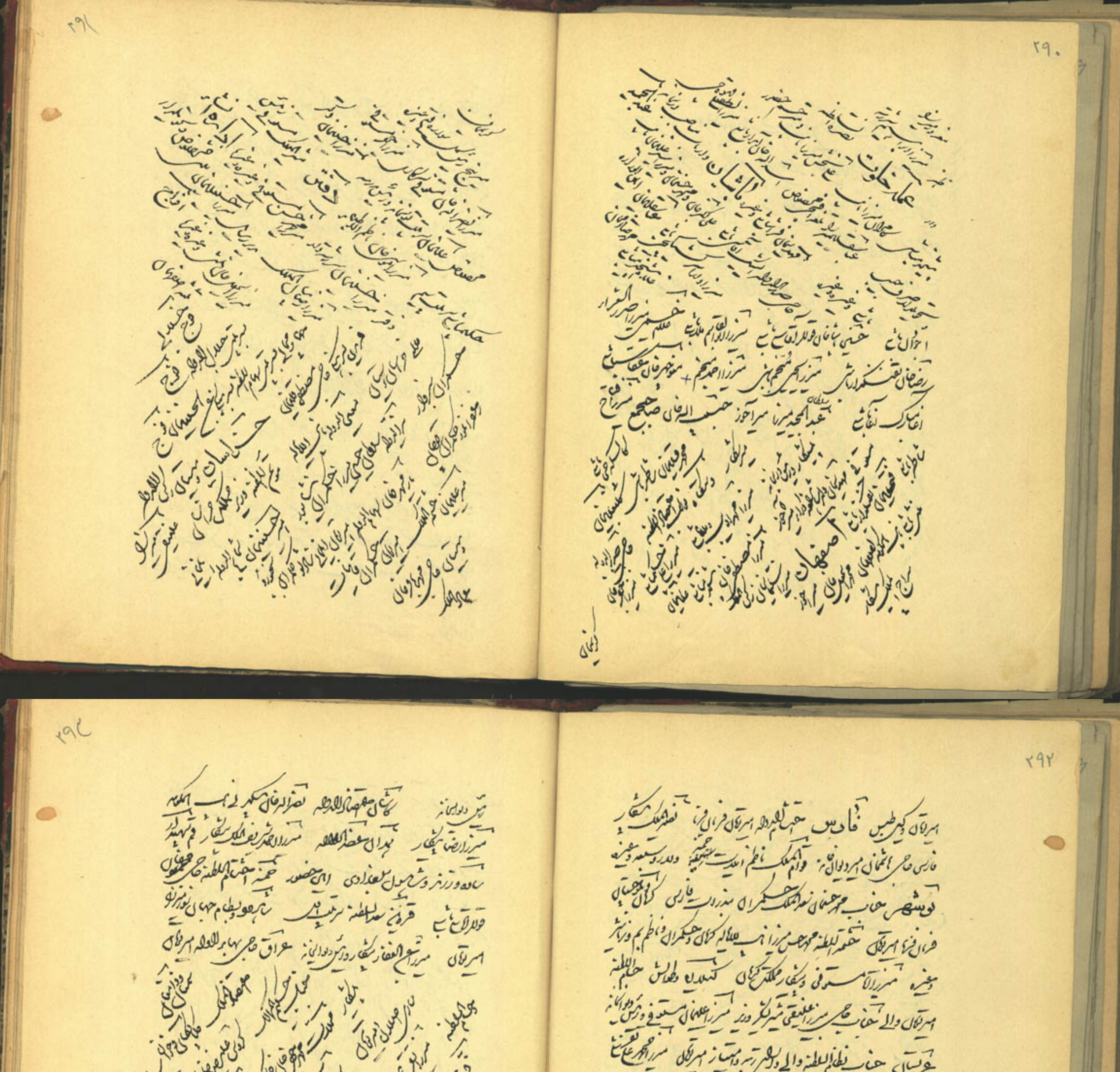

٢٨٧

٢٨٦

٢٨٩

٢٨٨

ممالک خارجه اوروپا آستریه و مجارستان امپراطور فرانسوا ژوزف
ژوزف در سنه ۱۲۴۶ متولد شده ولیعهد فرانسوا فردیناند شارل لوئی ژوزف پای
تخت ویانه صدراعظم و وزیر امور خارجه کنت کالنوکی مذهب حاکمی کاتولیک
و پروتستان هم ملل جمعیتی تقریباً هفتاد کرور اسپانیا پادشاه

[illegible]

ساکس شاه آلبرت فردریک اوگوست سننش ... پای تخت درزده
مذهب حاکمی پروتستان و قرالی کاتولیک ورتمبرغ شاه شارل ایکی فردریک الکساندر

انگلتره و ایرلاندا و اسقوچیا ... ایتالیا ...

[illegible]

سننش ... وزیر اعظم ... پای تخت لیزبن جمعیتی تقریباً
در اوروپا نه کرور ... خارج از اوروپا ...
... پادشاه ...
... پای تخت ... جمعیتی تقریباً ... کرور ...
مذهب حاکمی پروتستان دانمارک پادشاه کرستیان نهم سننش هفتاد و

[illegible]

... مذهب کاتولیک و گرک سویس رئیس جمهوری
... وزیر ... دیگر ... پای تخت برن مذهب ... پروتستان ...
کاتولیک جمعیتی ... کرور ... عثمانی عبدالحمید ثانی سننش
... ولیعهد رشاد افندی صدراعظم ... مذهب حاکمی اسلام

[illegible]

آسیا چین ایمپراطور گوانگ سو سنه‌سی [illegible] وزیر اعظم
شهزاده تون پای تخت پکن مذهب بت‌پرست بودا مسلمان وغیره هم وارد
جمعیت از قرار روایت جدید هشتصد و هشتاد و نه کرور رعیت

[illegible]

افریقیه [illegible]

تونس والی سید علی بک وزیر اول سید العزیز پای تخت تونس
جمعیت چهار کرور دولت حبشستان ایمپراطور منکوس [illegible] منشژال
پای تخت گندار جمعیت دوازده کرور مذهب [illegible] کاتولیک مسلمان وغیره هم

دولت زنگبار سلطان سید خلیفه پای تخت شهر زنگبار جمعیت جزیره
زنگبار یکصد هزار نفر اما تمام جمعیت الملکت مشخص نیست مذهب مسلمان
جمعیت قریب دویست هزار نفر اکثر سیاه و باقی عرب اند [illegible]
ماداگاسکار پادشاه ملکه (روانا والو مانژاکا) ستیم در ۱۸۶۲ متولد شده جمعیت [illegible]

[illegible]

جمهوری مکسیک رئیس جمهوری [illegible] پای تخت
[illegible]

پای تخت سان سالوادر جمعیت هفتصد هزار نفر جمهوری کوستاریکا رئیس
جمهوری ژنرال [illegible] پای تخت سان ژوزه جمعیت بیست و [illegible] هزار نفر

[illegible]

ایمپراطور پدرو دوم پای تخت ریوژانیرو جمعیت بیست کرور و هشتصد و هشت
هزار نفر جمهوری بولیوی رئیس جمهوری پاچکو پای تخت چوکیساکا
جمعیت چهار کرور جمهوری پاراگه رئیس جمهوری [illegible] پای تخت
آسنسیون جمعیت [illegible] کرور جمهوری پرو رئیس ژنرال [illegible] پای
تخت لیما جمعیت پنج کرور مذهب کاتولیک جمهوری شیلی

رئیس جمهوری ژنرال بالماسیدا پای تخت سانتیاگو جمعیت چهار کرور جمهوری
دول متحده کولمبی رئیس جمهوری نونز پای تخت بگوتا جمعیت کل دول متحده
کولمبی دوازده کرور جمهوری ونزوئلا رئیس جمهوری ژنرال گوسمان بلانکو
پای تخت کاراکاس جزایر جزیره ساندویچ پادشاه

[illegible]

افواج قاهره   فوج بهادران   دولت شجاع السلطنه   فوج منصوره   شجاع السلطنه

بسرتیپی حاجی محمد تقی خان ۳   فوج ششم قراول الله   بسرتیپی یوسف خان ۴   فوج نصرت

[illegible]

مخبران

میرزا علی نقی

میرزا حسین خان سرتیپ   فوج ... بهادر الملک   فوج خوی عزیز الله میرزا سرتیپ   فوج بهادران خوی

حیدر خان سرتیپ   فوج ... مخبران ماکوی   بهلول پاشا خان سرتیپ   قهرمان خان سرتیپ

[illegible]

فوج لاریجانی   امیر خان سردار   خان بابا خان سرتیپ   فوج سمنانی عبدالله میرزا ... نصرة السلطنه

سرتیپ   فوج تنکابنی   عبدالحسین میرزا ...   افواج ثلثه ...   ... خان سرتیپ

فوج ... لطفعلی خان سرتیپ   فوج ... خان سرتیپ   بهادران قراچه داغ ... خان سرتیپ

[illegible]

مصطفی قلی

مصطفی خان سرتیپ   فوج چهارم زنگنه   ظهیر الملک سرتیپ   فوج محمد حسین خان سرتیپ

فوج گرمرودی   غلامرضا خان سرتیپ   نصرالله خان سرتیپ   بهادران قلعه بختیاری

[illegible]

دسته قراباق نخجوانی سرتیپ دسته حاجی علیلو رستمخان سرکرده دسته قراسوران
راه قراجه داغ عباسعلی بیک دسته قراسوران جمع سیف الرحمان سرکرده دسته
قراسوران ارشق و استار احمد ابدالوزاره دسته رکیکان لو جمع لو سلطان دسته
جبه ... جمع عباسعلی سلطان دسته قراسوران ... جمع ... الرحمان دسته ...

[illegible]

دسته مرده راتی دسته مردی سرکرده الو الیف خان و محمد شریف خان دسته جمع ...
رضا بیک دسته مردی جمعی قربانعلی بیک دسته اردوکلی جمعی آقاخان سرکرده دسته

پیاده

[illegible]

... خانی دسته ... خانی آقا ... خانی ... دسته ... خانی آقا ...
قربانخانی دسته ... آقا ... قلیخانی دسته ... دیگر ...
جمع ... دسته ... جمعی ... سرکرده ...

[illegible]

... ساری ... علیقلیخان سرتیپ ... جماعت ... ابوالحسن
... جماعت ... جماعت ... جمعی ... جماعت ...
جمع ... سهام الملک ... سرتیپ ... جماعت ... صاحب ...
... سرکرده ... کرمان جماعت ... جمع ... سرتیپ ... جماعت ...
... عزیزالله خان صمصام الملک ... حاجی لطف‌الله خان سرتیپ ... جماعت ...

[illegible]

و شغل خدمت قراسوران دارالخلافه [illegible] جمعی صارم الملک   اداره جدید اصفهانی

جمعی جهور علی میرزا   جماعت ایلات قزوینی جمعی میرزا مهدی خان نایب امیر   جماعت

قراچه داغی خودار جمعی جناب ابوالحسن ایلخان سرکرده صفر علی خان   جماعت افشار

[illegible]

رستاقی فضلعلی خان سرکرده   دسته باباکهی آقا عبدالرحیم سرکرده   دسته بهمن بیگی

محمد علی خان سرکرده   دسته سه ... رستاقی   محمد قلی خان سرکرده   دسته ازناتی

محمد علی خان سرکرده   دسته تمکنی محمد تقی خان سرکرده   دسته ساروی دسته جمعی جعفرقلی خان

[illegible]

توپچیان توپهای ... الطریشی فوج موزیکانچیان اداره مزبوره   اداره قراسویه

[illegible]

موزیکانچیان اداره مزبوره

سنه ١١ ... ١٣٠٦ ...

[illegible]

بعون الله تعالی از کتاب جلد سیم آن که شامل احوال ناصری و وقایع بعد از سلطنت ناصرالدین شاه و در ۱۲۹۶ به طبع رسیده نقل میشود

سال شانزدهم سلطنت مطابق ۱۲۷۹ هجری است [illegible] در مشهد [illegible] تلگراف [illegible] کرده بود

[illegible] میرزا محمد خان [illegible] تجارت [illegible] ظهیرالدوله بیگلربیگی [illegible]

سال هفدهم مطابق ۱۲۸۰ [illegible] جلال الدوله [illegible] عربستان [illegible]

در پاریس [illegible] تلگراف تبریز [illegible]

تلگرافخانه طهران تا بندر بوشهر [illegible] برای سلطان عبدالعزیز

خان [illegible] وزارت مالیه [illegible] فی الممالک [illegible]

این سال [illegible] طهران [illegible] بوشهر [illegible]

[illegible]

[illegible] فرخ خان امین الدوله [illegible] میرزا محمد قوام الدوله بیگلربیگی فارس منصوب [illegible]

[illegible] صندوق عدالت در میدان ارک [illegible] میرزا مصطفی خان [illegible]

سال ۱۸ مطابق ۱۲۸۱

وزیر [illegible] تلگراف [illegible] میرزا محمد قوام الدوله وزیر [illegible] مستوفی الممالک [illegible]

[illegible]

[illegible] عربستان رفت

سال ۱۹ مطابق ۱۲۸۲ میرزا موسی وزیر طهران در سن هشتاد و چهار سالگی مرحوم شد حاجی قوام الملک [illegible]

و میرزا محمد [illegible] حاجی میرزا حسین خان [illegible] حسام السلطنه [illegible] فارس رفت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

